

TREBNJE - Danes ob 15. uri bo prva seja novoizvoljene občinske konference SZDL. Ocenila bo razmere v organizaciji, izvolila novo vodstvo in razpravljala o združitvi zdravstvenih skladov delavcev in kmetov.

NOVO MESTO - Danes bo v telovadnici osnovne šole Katje Rupena ob 18. uri namiznoteniški dvoboj med Novim mestom in Triglavom iz Kranja. Novomeščani pričakujejo prvo zmago.

CRNOMELJ - Na današnjem posvetovanju in tovariškem srečanju občinskega političnega aktivna se bodo dogovorili o izvedbi in pripravi na referendum za združitvi skladov zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov.

ZUZEMBERK - Jutri ob 10. uri bo v okviru praznovanj ob letošnjem občinskem prazniku otvoritev novih prostorov v podjetju ISKRA.

CRNOMELJ - Na včerajšnjem posvetovanju predsednikov krajevskih konferenc SZDL so govorili o krajevnih konferencah, programih dela in komunalnih vprašanjih.

KRSKO - Včeraj so predstavniki društev prijateljev mladine ocenili delo šolskih mlačnih kuhinj in se dogovorili za organizacijo novoletnih prireditev za otroke.

SEVNICA - V terek je v sevniško občino dospela potujoča knjigarna Partizanske knjige. Prvi dan je bila v Loki, včeraj in danes je v Sevnici, v petek bo v Kmetulju, v soboto pa v Šentjanžu.

BREZICE - Moški pevski zbor Svobode bratov Milavcev iz Brezic in moški zbor PD Oton Zupančič iz Artič bosta v soboto zastopala občino na srečanju pevskih zborov v Karlovcu.

KOČEVJE - Za deset let dela v Kočevskem tisku so v ponedeljek prejeli ure: Angelca Porenta, Marica Bregar in Ivan Hiti.

METLIKA - Na razširjeni seji občinskega sindikalnega sveta so v ponedeljek sprejeli program politične akcije za referendum za združevanje skladov zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov.

NOVO MESTO - Ivan Herceg, 18-letni tesar podjetja Slovenija-cesta ni preživel pokloda, ki jih je dobil pri padcu s strehe novega skladišča v Bršlinu. Pokopali so ga v terek v njegovem rojstnem kraju - Gorici pri Čakovcu.

KOZJANSKO Pot, ki vodi iz revščine

Potrjeno: asfalt od
Sevnice do Planine

Trasa je začrtana: šest metrov široka asfaltna cesta, ki bo povsod dovoljevala dvooseren promet in potovalno hitrost 60 km, bo vodila iz Sevnice do Planine, tja proti pozabljenemu zaostalemu Kozjanskemu, ki je šele zdaj leta s svojo revščino začelo buditi našo zavest.

Javna obravnava lokacije te, kakih 20 km dolge ceste, ki bo po novih uvrstitvah postala cesta regionalnega pomena, je bila minuli teden v prisotnosti predstavnikov republiškega cestnega sklada, sevniške in žentjurske občine ter prizadetih ustanov oz. podjetij: Splošne vodne skupnosti, PTT idr. Potrjen je bil idejni načrt, delo trboveljskega podjetja IBI, ki predvideva delne predstavitve in razširitve sedanje ceste III. reda, razen tega pa tudi regulacijo struge Sevnščice.

Ostane vprašanje, kdaj bodo gradnja začeli in kdaj se bodo Kozjanci lahko po lepši cesti vozili na delo v Sevnico in druga mesta ob Savi. Cesta bo terjala precejšnje stroške, zato je predvideno, da jo bodo gradili postopno več let. Pričakujejo, da se bodo dela začela že prihodnje spomladi, če le ne bo kakih neviščnosti, če bodo lastniki zemljišč ob cesti razumeli pomen ceste za nje same in če ne bodo navijali svojih odškodninskih zahtevkov čez razumne meje.

M. L.

NEZAUPNICA DIREKTORJU:

»ISKRA« je vzplamtela

Na sestanku kolektiva so izrekli nezaupnico inž. Emilu Ogrincu in inž. Janezu Rajku, direktorju in vodji kontrole v novomeški tovarni usmerniških naprav Iskra

V novomeški tovarni usmerniških naprav Iskra so v petek na sestanku kolektiva izglasovali nezaupnico direktorju inž. Emilu Ogrincu in vodji kontrole inž. Janezu Rajku. Kolektiv je menil, da nista sposobna voditi podjetja, za ta najostrejši ukrep pa so se odločili zaradi trenja v medsebojnih odnosih in zaradi slabega finančnega položaja podjetja.

Izgube v podjetju sicer še ni, a letnega načrta proizvodnje ne izpolnjujejo. Ukrepi, ki jih bodo sprejeli, bodo pozni, saj se bo kritični položaj podjetja gotovo nadaljeval še v prvih mesecih prihodnjega leta. Direktor je sicer tudi na sestanku kolektiva predlagal program, ki pa ga je zastavil že ob svojem prihodu pred dobrim letom. Kolektiv, ki je takrat program sprejel, zdaj ne za-

upa več direktorjevemu prepričevanju, ker meni, da načrta ni sposoben uresničiti.

Povod za kolektivni sestanek je bilo tudi direktorjevo nezaupanje do predstavnikov družbeno-političnih organizacij v podjetju. Sodiijo namreč, da so tehnokratske sile v današnjem obdobju samoupravljanja preživele; direktorju pa ob tem ne očitajo strokovnih sposobnosti. Na seji delavskega sveta so za vršilca dolžnosti direktorja predlagali inž. Stanislava Cermana. Ves kolektiv se je zavzel, da bi čimprej prebruhli krizo.

Iz Brestanice 90 milijonov kilovatnih ur

V brestanški termoelektrarni so že septembra dosegli letni plan. Povečano proizvodnjo je kolektiv narekovala dolgotrajna suša in tako računajo, da bodo do konca leta zabeležili 90 milijonov kilovatnih ur. Predvidevali so jih samo 63 milijonov.

Brestanška termoelektrarna ima višjo vršne elektrarne, ki vskoči z večjo proizvodnjo električne energije predvsem v konicah in v primerih, ko se izsušijo struge in prizadene obratovanje hidroelektrarn. Letos so morali v Brestanici iskati tudi premog od drugod, ker ga sevnški rudnik niti za redno proizvodnjo ni mogel zagotoviti. Dodatne količine so naročili iz Veljeja, Kanižarice in Trbovelj.

Trije novi vodovodi

Letos so na območju krajevnih skupnosti Osilnica dobili vodovod vasi Mirtoviči, Ribjek in Podvrh. Prebivalci teh vasi so v glavnem sami opravili potrebna dela. Letos bodo morda dobili vodo še Papeži, potrebujejo pa ga še vasi Ložec in Grintovec, katerih prebivalci se zdaj poslužujejo kar Kolpe. Kolpa teče do teh vasi že okoli 20 km po površju, zato verjetno ni najbolj zdrava.

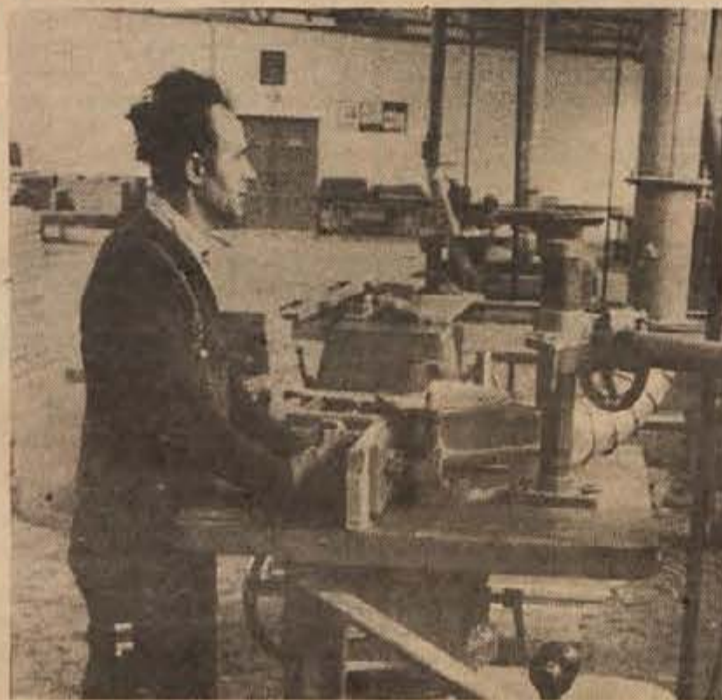

V rudniku Kanižarica letos verjetno ne bodo dosegli letnega proizvodnega plana, ki znaša 150.000 ton nakopanega premoga. Težave so zlasti zaradi produktivnih jamskih delavcev, ker jih ni, in zastarele transportne mehanizacije, potrebujejo pa tudi novo moderno hidravlično podporje, kakršno imajo zdaj samo na enem odkopnem čelu (na sliki). (Foto: M. Vesel)

O POMANJKLJIVOSTI, KI SE PONAVLJA:

Vprašujemo: kako po predpisih?

Čeprav so zimske gume na pogonskih kolesih predpisane in bodo prometni organi pozimi ta predpis uveljavljali, zimskih gum ni dobiti

Za 29. november bodo v Podpreski odprli novo proizvodno dvorano obrata podjetja LIK Kočevje. Obrat je dobil pred kratkim tudi še zadnji novi stroj. V obratu bodo delali šolsko pohištvo. (Foto: J. Primc)

Z novimi določili zakona o varnosti na javnih cestah so uveljavljena številna strožja določila o opremljenosti vozil. Popolnoma prav je, da so določila strožja in da morajo biti vozila boljše opremljena, kot je to bilo včasih, saj je promet dandanes neprimerno gostejši. Gre torej za večjo varnost ljudi in zaradi življenj ljudi nam ne sme biti ničesar žal.

Ob tem pa morda ne bo odveč opozoriti na neko pomanjkljivost. Najbrž se še lahko spomnimo voharja okoli predpisa, ki je stopil v veljavo pred dvema letoma in je določal, da mora biti krmilo motornega vozila zaklenjeno. V trgovini takrat, ko naj bi predpis začel veljati, ni bilo mogoče kupiti ključavnice za krmilo osebnih avtomobilov in zato je bil predpis odložen za nekaj časa.

Podobna reč se nam letos obeta z zimskimi plašči. Po novih predpisih so ti obvezni na pogonskih kolesih in prometni organi bodo pozimi izločili iz prometa vozila, ki jih ne bodo imela. Vozniki pa so spet v zagati brez svoje krivde: zimskih plaščev ni mogoče dobiti za tista osebna vozila, ki so pri nas najpogostejša, in celo za mnoge tovornjake ne. Vozniki ne morejo opremiti svojih vozil za zimo po predpisih, čeprav bi to radi. Industrija pa s proizvodnjo zimskih gum, kot vse kaže, še niti začela ni. Torej smo še zelo daleč od tržne proizvodnje in je potrošnik še vedno na milost in nemilost prepuščen volji proizvodnje

in trgovine. Nevarnostim prometa v zimi se bomo izognili tako, da bodo ob cestah stale kolone izločenih vozil. Mar ne bi bilo preprosteje in varneje pozimi kar prepovedati promet?

M. JAKOPEC

VREME

Območje visokega zračnega pritiska, ki se zadržuje nad vzhodnim Atlantikom, sega še nad južno Evropo in Sredozemlje. Močan nižinski ciklon z jedrom nad Skandinavijo dovaja proti Evropi hladnejši zrak. V naslednjih dneh bo suho vreme in hladnejše. Prehodno so možne manjše padavine.

Na Martinovo nedeljo je po naših vinskih gorinah odmevalo vrskanje, slišali sta se tudi pesem in harmonika; ljudje so bili zelo dobre volje. Letos je kapljice manj kot lani, zato pa je boljša. Vreme je bilo nekoliko hladno in kisel. Pravijo, da ni bilo povsod tako živahno, nekje menda to lepo navado tudi opuščajo. Posnetek smo naredili ob letošnji trgatvi v Zavodih nad Kostanjevico. (Foto: S. Dokl)

V SREDIŠČU
POZORNOSTI

Razlike med nami

Ob zasedanju republiške konference ZK

Na kilograme bi lahko tehtali popisan papir, gradivo o socialnem razslojevanju, pripravljeno za konferenco ZKS, ki v Ljubljani danes že drugi dan razpravlja o teh bolečih vprašanjih. Preveč je vsega za ta utesjeni stolpec, pa vendar: poskušajmo razmišljati o bistvenem, o poglavitnih vzrokih za razočaranja tistih, ki jim je naša družbena resničnost podrla utopične predstave o popolni enakosti ljudi.

Predvsem: ljudje smo različni. Po sposobnosti, po podjetnosti, po znanju, po pridnosti, po odgovornosti, po delu. Nekdo po službi pridobi še eno plačo, drugi je v istem času pol zapravi. Naj obzauhjemo dejstvo, da ljudje ne morejo biti vsi enaki?

Predolgo smo najbrž govorili o materialni enakosti. Življenje nas je podučilo, da bi bili lahko povsem enaki le v revščini, zato smo k srpu in kladivu na zastavo »zapisali«, da je treba posameznika nagradjevati po delu. Samo to lahko dovolj spodbuja prizadevnost, delovno vnemo, storilnost, učenje. S tem smo se zavestno odločili za različnost, za razslojevanje, za to nujno zlo, ki bo obstajalo, dokler bodo živeli glasovno-denarni družbeni odnosi.

So pa še drugi vzroki razlik med ljudmi, proti njim je naperjena sedanja družbena akcija, ki je, lahko bi rekli, preizkusni kamen družbene ureditve, ki se imenuje socialistična. Nemoralna dejanja, utaje, sleparije, goljufije, izkoriščanje družbenega položaja, skratka, vsako pridobitništvo mimo dela, to vznemirja odnose med nami, to terja ostrejšo obravnavo.

Problem bi preveč poenostavili, če bi govorili samo o doslej naštetih vzrokih za neenakost. Otrok slabo plačanega delavca ali zakatnega kmeta ima že prvi korak v življenju manj obetajoč kot otrok iz premožnejše družine. Nimata niti približno enakih možnosti za šolanje, in to je krivica, v nebo vpiljoča. Enakih možnosti nimata industrijski delavec in kmet, trgovec in bančni uradnik. Različne dejavnosti imajo zdaj preveč različne možnosti za pridobivanje dohodka in tudi to je pomemben vir neenakosti, proti kateremu se je treba boriti.

Organizirane družbene sile in posebej še Zvezo komunistov čakajo mnoge naloge, zakaj nujno je, da razlike med ljudmi spravimo in obdržimo v razumnih, znosnih mejah, z delom utemeljenih.

M. LEGAN

DBH

NOVO MESTO

JE VAŠA BANKA

V kakšnem razmerju so uspehi kmetijske organizacije s koristmi kmetov? — Čisti in prepričljivi računi

V Alpah je začelo snežiti, za prtih je več prelazov, ekipe za razčiščenje ceste pa imajo že polne roke dela... prva znamenja zime...

Medtem pa na drugem koncu sveta, v New Yorku, rudovedneži nanežno zasledujejo člane delegacije LR Kitajske v ZN. Med drugim so zvedeli, da je v delegaciji tudi nečak Mao Ce Tunga, ki se je, kot je bilo moč zvedeti v hotelu, v katerem je nastanjena delegacija, predvsem pozanimal, če bo moč dobiti tudi kitajsko hrano. Uprava hotela je pri prici obljubila, da bo nastavila za delegacijo posebnega kitajskega kuharja... vse za uspešno sodelovanje med narodi...

In ko smo že pri Kitajcih: o delegaciji, ki je priprotovala v New York, se zve veliko, toda o nasledniku Mao Ce Tunga, maršalu Lin Piaou, se zato ve presneto malo. V javnosti se ni pojavil že od junija letos in zadnja novica, ki je prišla iz daljnega vzhoda zatrjuje, da je naredil samomor... velika skrivnost dežele za bambusovo zaveso...

Najstarejša babica Italije je pred dvema dnevoma praznovala svoj 103. rojstni dan. Ko so jo vprašali, čemu se ima zahvaliti za tako globoko starost, je odgovorila brez premišljanja: dobremu kalabrijskemu vinu... zakaj pa potem Slovenci ne dočakamo visoke starosti...

Babice in seks to gre nekako skupaj, pa bomo zato povedali nekaj tudi na to temo. Morda niste vedeli, da so strokovnjaki pred kratkim v zvezi s tem prišli do zanimive ugotovitve: za te reči je najboljša ura peto popoldne, tedaj namreč imajo moški največjo potenco... se pravi, da smo vse doslej te reči delali večinoma ob povsem nepravem času...

Toda to ne bo mogoče uveljaviti povsod, pa četudi bi želeli. Ceylonska vlada je namreč sklenila, da bodo morali uslužbenci delati tudi fizično in sicer na poljih, da bi tako premostili „prepad, ki zdaj loči ljudi od birokratov.“ Delati bodo morali ves dan... torej teorija ob peti uri popoldne za Ceylonce odpade...

Ob poročilu o rekordnem poslovnem uspehu črnomaljske kmetijske zadruge sem se spomnil besed kmeta iz Slovenskih goric, ko je na seji občinskega sveta za kmetijstvo pripomnil: „Slišali smo analizo gospodarjenja kmetijskih organizacij. Kdaj bomo dobili podobno analizo o kmečki proizvodnji? Tudi o njej bi morali razpravljati, saj je v naši občini veliko večja in zato pomembnejša od družbene.“

Teh besed sem se spomnil predvsem zato, ker je v poročilu bilo omenjeno, da je kmetijstvo v okviru občinskega gospodarstva doseglo enega največjih napredkov — zvedel pa sem le o uspešnem gospodarjenju kmetijske zadruge in čisto nič o kmetih.

Ali sestavljavci takih analiz menijo, da je le kmetijska zadruga del občinskega gospodarstva, kmetije, na katerih živi še veliko ljudi, ki pridelujejo zivila tudi za druge delovne ljudi, pa ne? Upam, da ne, kajti tako mnenje bi pomenilo, da za kmete ni nikomur mar. Morda delajo tako le zaradi površnosti in težav pri zbiranju podatkov o gospodarjenju kmetov. Nekateri pa tudi zato, da si laže zagotovijo uspehe.

Kmetom je težko razlagati, kako je zadruga zvečala svoje dohodke pri odkupu, prodaji mesa in raznega blaga v prodajalnah, pa tudi pri pogodbenem pitanju živine, strojnih storitvah in podobnem. Morda bi nekateri sklepali ali šumili, da jih je zvečala z večjimi razlikami v cenah, ne le z večjim prometom blaga, torej v njihovo škodo. Zato je uspehe v kmetijstvu treba meriti v tesni povezanosti proizvodnje in prodaje.

V občini, v kateri je več kmetijskih organizacij, je analiza njihovega gospodarjenja pokazala, da razlike v uspehih ne izvirajo iz njihove proizvodnje, ampak iz prometa s kmečkimi pridelki in potrebcinami. Kmetijske zadruge, ki imajo malo lastne proizvodnje, so imele veliko več ostanka dohodka — dobička kot kombinat, ki se z odkupom manj peča. Z letšnjimi uspehi kmetijskih zadrug se kmetijstvo torej ni otrslo težav, nekatere kmetijske or-

ganizacije se le otrsajo lastne proizvodnje, da bi bolje uspevale.

Ali tak razvoj kmetijskih organizacij koristi vsemu kmetijstvu? Gotovo ne. Z njim se rešujejo le kmetijske organizacije, kmetom pa ni nič pomagano. Veasih so še na slabšem, npr. če odkupovalci natezajo razlike v cenah. Brez večjih razlik namreč ne morejo zvečati svojih dohodkov holj, kot porastejo odkupljene količine.

Tako naj bi ocenjevali uspehe v kmetijstvu občinski organi, ki se pečajo s kmečkimi vprašanji. Ali so uspehi kmetijske organizacije, izraženi v dohodku, koristili tudi zasebnim pridelovalcem ali so v obratnem razmerju: čim več zasluži zadruga, tem manj dobijo kmetje? O tem naj bi razpravljali in odločali tudi kmetje. Taka njihova pravica izvira iz javno priznane samoupravljanja in nagrajevanja po delu.

Kjer so te stvari urejene, jih ni treba natezati in vzemirjati kmetov. Urejene pa naj bi bile

Prvi nastop delegacije LR Kitajske v Združenih narodih — na sliki — je vzbudil med delegati, novinarji in fotoreporterji velikansko zanimanje. Kamere so nenehno brnele in vestno beležile sleherno kretnjo in korak kitajske delegacije. Pred hotelom Roosevelt v New Yorku, v katerem se je delegacija nastanila, je bilo doslej že več demonstracij pristavev Tajvana, ki pa jih je policija imela vseskozi pod kontrolo. (Telefoto: UPI).

tako, da bi zadržni delavci lahko ob vsakem času prepričljivo razložili kmetom, da nihče ne živi na račun drugega.

JOZE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Državi, ki bi bolj potrebovali mir kot karkoli drugega na tem svetu, sta na robu vojne. Izmed vseh nesmiselnih sporov današnjega dne bi le stezka našli bolj nesmiselnega kot je tisti, ki vzbuja sovraštvo na obeh straneh indijsko-pakistanske meje. Novice, ki vsak dan prihajajo s tega področja, so polne zastrašujočih podrobnosti o topniških, letalskih in pehotnih dvo bojih, ki za zdaj se ostajajo na ravni prask — pa se lahko v hipu spremenijo v vse kaj bolj resnega in tragičnega. Tako kot skoraj vselej v življenju imata obe strani vsaka svoj prav, svoja stališča in svoje razloge in čeprav je sicer moč razumeti in celo podpreti posamezne postavke tega, kar očitata druga drugi, se vsekakor ni moč strinjati z načinom, kako ena in druga država skušata rešiti nepopravljive račune in probleme. Spor med Indijo in Pakistanom ima svoje ekonomsko, politično in versko ozadje. Teško je reči, kateri razlog izmed treh je pomembnejši, toda vsekakor je dejstvo, da je v Indiji sedaj že skoraj deset milijonov beguncev iz Vzhodnega Pakistana, tisti neposredni vzrok za sedanje napete odnose. Ti begunci so približno v Indijo (s katero jih veže predvsem skupna religija, kajti ubežniki niso muslimani, tako kot večina tistih, ki so ostali) pred terorjem, ki so ga izvajali lokalni oblastni in vojaški organi. Obe strani sta že večkrat izjavili, da si ne želita vojne, toda ukrepata tako, kot bi ne mogla brez nje. Nobenega dvoma ni, da predstavlja begunci za Indijo zelo težko breme; breme, ki ga le s težavo zmaguje spričo tega, da ima problemov tudi v domačem dvorišču dovolj. Ta del indijsko-pakistanskih odnosov je bil predmet pogovorov v vseh srečanjih, ki jih je Indira Gandhi imela med nedavno evropsko turnejo in kaže, da je vsaj eden izmed njenih sogovornikov dojel, kako zelo potrebno bi bilo rešiti to vprašanje. To je bil zahodnonemški kancler Willy Brandt. Toda ker problema beguncev ni moč gledati ločeno od vsega, kar razdvaja v tem trenutku Indijo in Pakistan, se bo treba nespornostim na tem področju lotevati širše. Brandt je izjavil, da bo poskusil odigrati vlogo posrednika — posrednika ne samo za rešitev begunskega vprašanja, marveč spora med Indijo in Pakistanom nasploh. Če in v kolikšni meri mu bo to uspelo, pa bomo vsekakor imeli priložnost kmalu spoznati.

Prvi kitajski nastop v Združenih narodih je odkril tenčico z malec skrivnostnih stališč Pekinga do nekaterih svetovnih problemov. Šef delegacije LR Kitajske v Združenih narodih je namreč v Generalni skupščini imel pomemben uvodni govor, s katerim je opredelil politiko svoje države do mnogih točk mednarodnega političnega do-

gajanja. Vsekakor ni v tem smislu nikogar presenečilo, da je napadel Američane, kajti kljub temu, da potuje Nixon v Peking, bi bilo nemogoče pričakovati, da bi v tem smislu Kitajci tako zelo čez noč spremenili svoje stališče do tistega, čemur pravi ameriški agresivni imperializem. Kitajci so izrazili vso podporo arabskim narodom in predvsem palestinskemu ljudstvu. Ena izmed najpomembnejših točk govora pa je bila tista, ki je obravnavala razgovore o razorožitvi in sodelovanju Kitajske v teh razgovorih. Peking je namreč v Generalni skupščini jasno in glasno povedal, da se LR Kitajska ne misli udeleževati teh pogajanj, kar z drugimi besedami pomeni, da se ni voljna odreči svojega (atomskega) meča — četudi bi drugi izrazili (vsaj načelno) in storili isto tako željo. To je vsekakor napoved, ki ne vzbuja pretiran

Pakistansko-indijska tragedija

optimizem. Sicer pa so se Kitajci (kar je bilo moč pričakovati) v Združenih narodih zavzeli za mir in prijateljstvo na svetu, pri čemer pa jasno izhaja, da mislijo pri iskanju poti do tega miru in prijateljstva vsekakor imeti eno pomembnejših vlog. Kako pomembno in kakšno v posameznih konkretnih primerih in zlasti tedaj, ko bo šlo za reči, ki bodo neposredno zadevale dežele, ki so izven blokov, ta trenutek še ni moč povedati. Tega tudi prvi govor šefa delegacije LR Kitajske ni razkril. Nedvomno pa je, da bo veljalo posameznim nastopom predstavnikov najštevilnejše države tega plana v Združenih narodih izjemno zanimanje in to ne samo za nimanje tiste vrste, ki ga izražajo gledalci na nogometni tekmi, marveč zanimanje Slovence, ki se zaveda, da je lahko od izida neke razprave ali dvo boja tako ali drugače prizadeta tudi njegova usoda.

TELEGRAMI

BELFAST — Policija je na neki farmi blizu mesta Martinstown na Severnem Irskem odkrila doslej največje tajno skladišče orožja, za katerega domnevajo, da je bilo last tajne republikanske armade. Med drugim so našli 47 pušk, protitankovski top in veliko streliva.

MONTEVIDEO — Nad veliko plažo, na kateri je bilo več kot 5000 ljudi, sta trčala helikopterja urugvajske vojske in morarice. Goreči ostanki helikopterja so ubili osem, ranili pa več kot 40 ljudi. Devet članov posadke je dobilo lažje poškodbe.

OSLO — Norveški parlament je sklenil, da bo Norveška priznala DR Vietnam. Sklep o priznanju bodo v kratkem sporočili tudi uradno.

BONN — Na javnih poslopih so v Zvezni republiki Nemčiji vslele večraj zastave — s tem so počastili spomin žrtve nacizma.

Ekonomska propaganda — ni razsipavanje denarja

V splošnem iskanju povsod manjkajočih finančnih sredstev je prišel med drugim na dan tudi predlog zveznega sekretariata za finance, da bi reprezentanca izenačila s propagando. Še več — po novem zakonu bi naj stroški propagande vsakega podjetja bremenili njegov dohodek.

Prav gotovo hoče pobudnik tega rigoroznega predloga, SR Srbija, omejiti nepotrebno zapravljanje denarja. Toda ali je propaganda, ki pripomore k boljši prodaji, razsipavanje?

Nepoučeni potrošnik bi morda novi ukrep pozdravil, češ da odslej v

eni artiklu ne bo plačal deleža za reklamo. Takšno mišljenje pa je bumerang. Če propagande ni — prodaja pade. In tisti potrošnik, ki je običnem proizvajalec, bo to krepko občutil, ob manjšem dohodku podjetja, v katerem je zaposlen.

Kaže, da je na vidiku zelo nepremišljen predlog. Namesto da bi udaril po tistih, ki iz sredstev reprezentance ali celo propagande ustvarjajo priložnosti zasebna bogatenja ali jih kakorkoli nenamensko trošijo, bo prizadel vse tiste, ki doslej tega niso zlorabljali.

O novem, pravilo absurdnem, predlogu so razpravljali tudi ekonomski propagandisti Jugoslavije, zbrani na svojem četrtem mednarodnem zboru „4 + 1“ v Opatiji. Organizator, Privredna propaganda (jugoslovanski časopis za gospodarsko propagando in publiciteto) je v ta namen med strokovnimi predavniki posvetil ves dan razpravi na temo: KAJ BI MORALI STORITI ZA NADALJNI RAZVOJ GOSPODARSKE PROPAGANDE V JUGOSLAVIJI.

S. PUŠENJAK

TELEGRAMI

MOSKVA — V Moskvi je priprotovala delegacija zvezne skupščine, ki jo vodi podpredsednik dr. Marijan Breceelj. Delegacija bo ostala v Sovjetski zvezi deset dni, obisk pa sodi v redno izmenjavo.

MUENCHEN — V ameriškem vojaškem helikopterju, ki je večkrat strmoglavil v gorah severne Bavarske, so se ubili štiri ameriški vojaki.

CHEQUICAMATA — Kubanski premier Fidel Castro, ki je na petnajstodnevem uradnem obisku v Čilu (to je njegov prvi obisk v neki tuji državi po osmih letih), je bil večeraj na severu dežele. Kot je povedal, bo kmalu obiskal še več držav, med njimi Madžarsko in Poljsko.

tedenski notranjepolitični pregled · tedenski notranjepolitični pregled

Če tokrat časovno nekoliko zaobrmeno zaporedje dogodkov na notranje političnem in gospodarskem področju v obdobju zadnjega tedna dni — pač zaradi določene pomembnosti — potem omenimo na prvem mestu zasedanje vrste odborov in komisij zvezne skupščine (ta ponedeljek) ki so pred tokratnim skupščinskim zasedanjem v Beogradu (o čigar vsebini bomo žal lahko kaj več povedali šele prihodnjic na tem mestu) obravnavali tisti zakon, ki je, kot znano, nedavno tega izpadel iz najnovejšega „paketa“ ukrepov ZIS proti nelikvidnosti. Gre za ZAKON O IZVRŠBI, po katerem naj bi se od uporabnikov družbenih sredstev — kadar le-ti postanejo dolžniki — dolgovi lahko tudi izterjali.

Ta zakon (čigar osnutek oziroma predlog so v odborih poslanci sprejeli) bo spravil dolžnika v precej težavnejši položaj, kot so bili navajeni doslej, saj bodo morali pravočasno izpolnjevati svoje obveznosti, torej plačati upnikom, sicer jim bo — razen v določenih primerih grozila izvršba, to je prisilna prodaja nepremičnin, premičnin in pravic. Predstavniki zveznega sekretariata za finance so ob tem pojasnili, da bo imel ta zakon le začasno veljavo — dokler ne bo sprejet zakon o izvršnem postopku v celoti, kar naj bi bilo čez leto dni ali še pozneje. Vsekakor pa novi zakon (ki ga bo zvezna skupščina kajpak morala še sprejeti) določa, da vsak uporabnik družbenega premoženja odgovarja za svoje obveznosti z vsem tem premoženjem. Pri tem so kajpak zajete ne samo gospodarske delovne organizacije, ampak tudi DRUŽBENO POLITIČNE SKUPNOSTI. Kakorkoli že neprijeten — novi zakon utegne v mnogočem pomagati, da bomo začeli resnično urejati zamotana vprašanja naše nelikvidnosti in vsesplošnih zadolžitiv.

Poseben pomen je imelo dvodnevno posvetovanje (minuli četrtek in petek), ki ga je

v Kranju pripravila Skupnost slovenskih občin, potekalo pa je na temo REPUBLIKA KOT DRŽAVA IN SAMOUPRAVNA SKUPNOST. Na posvetovanju — na katerem je imel obsežno uvodno besedo predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher — so razpravljali predvsem o naslednjih vprašanjih: o pogojih za usklajeno delovanje in razvoj republike kot države in samoupravne skupnosti, pa o ekonomskih temeljih za razvoj nacionalne skupnosti in o funkciji republike na tem področju, nadalje o razvoju našega političnega sistema ter o vlogi družbenopolitičnih organizacij pri določanju izhodišč, osnovne smeri in ciljev našega družbenega razvoja. Predsednik republiške skup-

Ostreje proti dolžnikom

ščine Sergej Kraigher se je v svojem ekspoziciji posebej dotaknil nadaljnjega razvoja našega skupščinskega sistema — pri čemer je poudaril pomen URESNIČEVANJA DELEGATSKEGA SISTEMA v skupščinskih telesih. V razpravi je ob tem vprašanju (ko je razpravljala Vida Tomšič) padel tudi odgovor na vprašujočo ugotovitev, zakaj imamo sedam med poslanci tako malo resničnih delavcev: pač zato, ker sedanja poslanska dejavnost terja njihovo profesionalizacijo — le-ta pa jih spet odteguje z delovnega mesta.

Svet Zveze sindikatov Slovenije je na svoji seji prejšnji teden (v petek) obravnaval vprašanja SOCIALNE DIFERENCIACIJE, ki bodo na programu bližnje tretje seje konference ZK Slovenije. Na seji so poudarili, da največji del tiste družbeno nesprejemljive diferenciacije, ki nastaja zaradi delitve, lahko

obvladujemo le s kratkoročnimi ukrepi — vendar da je na tem področju vsekakor potrebna tudi dolgoročna usmeritev. Naša dolgoročna naloga na področju delitve dohodka je pač DRUŽBENO USMERJANJE IN SAMOUPRAVNO DOGOVARJANJE in ta akcija je doslej največji prispevek k obvladovanju neutemeljenih socialnih razlik, nastalih zaradi delitve dohodka.

Ob tem pa so na seji sveta ZSS omenjali tudi NUJNE KONKRETNE UKREPE, ki bi odpravili nevzdržne razlike v gnotnem položaju naših ljudi. Navedli so potrebo po NOVEM DAVČNEM SISTEMU s progresivnim obdavčenjem skupnega dohodka občanov pri večjem upoštevanju celotnega družinskega dohodka, pa potrebo po povečanju otroškega dodatka, valorizaciji pokojnin — in slednjič potrebo po OKREPITVI INSPEKCIJSKE SLUŽBE, ki naj bi preprečevala prisvajanje dohodka mimo rezultatov dela.

Predstavniki gospodarstva, bank, družbenopolitičnih organizacij in izvršnega sveta so minuli teden (v tork) na skupnem sestanku v republiški gospodarski zbornici dokaj podrobno osvetlili vzroke in posledice nelikvidnosti našega gospodarstva. Menili so, da se slovensko gospodarstvo ne bo smelo zadovoljiti samo z zveznimi akcijami za odpravljanje nelikvidnosti, marveč da se bo moralo tudi z lastnimi organiziranimi prijemi izvit iz sedanjega neugodnega stanja. Ko so govorili o ugotovljenih ZARISCIH NELIKVIDNOSTI v naši republiki, so po podatkih ugotavljali, da zavzema kar 70 % celotne „nelikvidnostne mase“ v Sloveniji komaj 10 naših velikih gospodarskih organizacij.

Zategadelj je kajpak nesmiselno iskati rešitve proti nelikvidnosti v merilih naše republike s tem, da bi govorili o „likvidaciji“ omenjenih največjih žarišč, saj teh največjih podjetij kajpak ne moremo ukiniti, za ureditev njihovih težav pa bi potrebovali kar 500 milijonov dinarjev, ki jih seveda tudi nimamo od kje vzeti. Prava rešitev za naše gospodarstvo bo torej le v SOLIDNEJŠEM TRGU slovenskih gospodarskih organizacij, da bodo torej kupci blago vedno res tudi plačevali. Še več blaga pa bi moralo najti pot na tuje tržišče — se pravi, da bomo morali misliti na nove kooperantske in poslovne stike tudi s tujino.

Lovska družina iz Ortneka je pred dnevi začela jesensko lovsko sezono s pogonom, na katerem pa so položili na dlako le tri zajce. Pod obronki Grmade je lovec z lovskim rogom (na sliki) takole označil začetek prvega letošnjega pogona. (Foto: France Modic)

Šele pred kratkim so začeli resneje z deli za postavitve novega mostu čez Lipovščico pri Novi Stifci, čeprav bi moral biti po pogodbi dokončan že sredi oktobra. Dela - izvaja jih ZIDAR Kočevje - ovira zdaj tudi deževje. (Foto: J. Prime)

Gradbeno podjetje Pionir je postavilo v kamnolomu v Gotni vasi moderno avtomatsko betonarno zahodno-nemške izdelave. Na uro lahko napravijo 20 kubičnih metrov betona. V betonarni pripravljajo beton za vsa gradbišča novomeškega sektorja. (Foto: M. Vesel)

Delačevi že mnoga leta prodajajo jeseni v Kočevju pečen kostanj. Tudi oni so s Kostelskega v kočevski občini, od koder so bili že od nekdaj najbolj znani kostanjarji, ki so pekli kostanj že na cesarskem Dunaju in po vseh deželah nekdanje Avstro-Ogrske. (Foto: J. Prime)

Turistični barometer

Letos sta na Dolenjskem izšla dva pomembnejša turistična prospekta: za Krško in za brežiški Turist hotel. V pripravi pa je prospekt za Belo krajino, ki je zdaj že dobro leto brez primerne propagandne gradiva. V tem času so si pomagali z manjšimi izdajami in vložki v drugih prospektih, ki govore o Beli krajini. Prav prospekt Bele krajine bo zapolnil edino večjo vrzel: Dolenjska je namreč s prospekti sorazmerno dobro založena.

Razveseljivo je tudi, da je dobra založenost tudi z barvnimi razglednicami, zlasti v večjih krajih in pomembnih turističnih središčih. Težave so le v manjših krajih, kjer je prodaja običajno znatno manjša in ne kaže tiskati večjih naklad.

Prav gotovo drži, da tudi propagandni material, med katerega sodijo prospekti in razglednice, lahko dobro pomaga pri uveljavitvi turizma. Zato je sorazmerno dobra založenost in tudi kakovost prospektov in razglednic pomoč pri turističnem razvoju.

ANTON ŠEPEČ

Industrija motornih vozil v Novem mestu - največje industrijsko podjetje na Dolenjskem. Več kot 3500 zaposlenih, v devetih mesecih za 16,4 milijona dolarjev izvoza in do konca leta po načrtu za 555 milijonov dinarjev vrednosti proizvodnje. Izvoz: pretežno kamping prikolice. Prodaja na domači trg: osebni avtomobili Austin - IMV 1300, dopolnilni program mini in maxi, jugoslovansko znani kombiji, servisna oprema in (malenkostno) prikolice. Predsednik centralnega delavskega sveta tega podjetja, ki ima 1000 zaposlenih zunaj meja novomeške občine, Anton Šepeč, sodi: „Novi energetski center, presernica, karoserija in lakirnica osebnih vozil nam bodo omogočili še hitrejši pro-

Ko bo šlo 50.000 avtomobilov letno

dot. Ko bo tovarna dograjena, bo imela 81.000 kvad. metrov in bo lahko naredila 50.000 avtomobilov na leto. Nedograjena okolice novih proizvodnih prostorov ni posledica tega, da nam ni uspelo urediti tudi okolice, marveč so se stroji že zarili v zemljo z novimi nalaganji. Potegnili bomo tudi industrijski tir in nadaljevali gradnjo proizvodnih prostorov.

Industrija motornih vozil pa komaj nekaj dni po slovesni otvoritvi že izdeluje tudi standardne avtomobile IMV 1300 s kovinsko barvo, se pravi posebej žgano barvo. Opozoriti je treba, da to še niso IMV 1300 - special, ki jih je generalni direktor Jurij Levčič tudi že napovedal in ki naj bi postali „nacionalni avto“.

IVAN GOLE

Nelojalnost

TRIMO - Trebanjska industrija montažnih objektov, od 1. julija novo ime za staro Kemoopremo. 250 zaposlenih bo letos ustvarilo 40 milijonov bruto produkta in povečalo proizvodnjo v primerjavi z lanskim letom za 100 odstotkov. Podjetje dela tipске montažne hale in cisterne po vsej Jugoslaviji (še najmanj doma!).

Direktor Ivan Gole o položaju podjetja: „Počutimo se ogorčeni zaradi luknjčastega uvoznega sistema. Sistem namreč dopušča, da lahko uvažamo različne industrijske objekte, čeprav imamo doma dovolj velike zmogljivosti in tudi kakovost je prejšnja kot enakovredna tuji. Uvozniki se poslužujejo nelojalne konkurence. Zdjaj imamo sicer še dovolj dela, toda proizvodnjo smo povečali, hkrati se večja uvoz. Škoda od tega ima seveda družba.“

Zato predlagamo, naj bi uvoz industrijskih objektov postavili pod kontrolo in s carinsko stopnjo začrtili našo proizvodnjo. V Ljubljani

Sejmišča

BREŽICE

Na sobotni sejem v Brežicah so pripeljali 544 prašičkov in 28 prašičev. Prodali so 488 mlajših in 21 starejših živali. Za kilogram žive teže so za mlajše prašiče zahtevali 10 do 11 din, za starejše pa 8 do 9 din.

NOVO MESTO

Zivahen promet je bil na ponedeljkovem prašičjem sejmu v Novem mestu. Naprodaj je bilo 771 živali, od tega 48 starejših, 604 prašiči so zamenjali lastnika. Za mlajše so kupci odšteli 150 do 220 dinarjev, za starejše pa 230 do 300 din. Na sejmu so bili tudi kupci iz sosednjih občin.

sem o tem problemu postavil tudi poslansko vprašanje. Različna podjetja kupujejo na tujem iz družbenih skladov, pa ni ne cenejše ne boljše! Tako početje ni v skladu z našimi sklepi, da bi preprečili odhajanje delavcev na tuje!“

JAKOB BERIČ

Telefonija

Podjetje za PTT promet Novo mesto dela za sedem dolenjskih občin: mimo novomeške še za obe belokranjski, trebanjsko, krško, sevniško in brežiško.

Direktor Jakob Berič trdi: „Letos in prihodnje leto bodo razširjene ali zamenjane avtomatske telefonske centrale v vseh občinskih središčih: povečane: Krško do konca leta za 100 števil, Novo mesto do konca novembra za 600 števil, Brežice za 200 števil do konca aprila prihodnjega leta in Črnomelj do istega roka za enako število novih števil; zamenjane: februarja je začela delati nova ATC s 400 številkami v Sevnici, v prvi polovici prihodnjega leta bosta zamenjali centrali v Metliki in Trebnjem.“

PTT podjetje v skladu s finančnimi možnostmi modernizira telefonijo tudi v drugih krajih: oktobra je stekla ATC v Jesenicah na Dolenjskem, povečane so centrale v Straži, Sentjernej in drugod. Do konca leta bo večja centrala tudi v Dolenjskih Toplicah in prihodnje leto v Kostanjevici in še kje.

Izboljšujemo medkrajevne zveze in urejamo krajevne mreže, da bi čim več ljudi imelo možnost dobiti telefon. S tradicionalno dobrim sodelovanjem z občinskimi skupščinami in gospodarskimi organizacijami v vseh sedmih občinah, s podporo bank in prizadevanjem kolektiva podjetja PTT smo bistveno izboljšali kvaliteto telefonije na dolenjskem območju. Zavedamo se, da naročniki ne morejo biti popolnoma zadovoljni, a potrudili se bomo, da bomo tudi prihodnje leto skrbeli za modernizacijo tako, kot smo letos, ko smo vložili okrog 6 milijonov dinarjev.“

Referendum

Ludvik Golob, sekretar med-občinskega sveta Zveze komunistov za novomeško, trebanjsko, črnomajsko in metliško občino, o naj-odgovornejših nalogah dolenjskih komunistov do konca leta:

„Kot politični aktivisti moramo z vsemi silami podpreti akcijo, da uspe referendum, s katerim bi izenačili pravice zdravstvenega varstva kmetov s pravicami delavcev: gre za soglasje, da bi oba sklada združili v enega. Z uspehim referendumom bi izenačili ta vid socialne neenakosti med kmečkim življenjem in drugimi prebivalci. Ne glede na to, da bodo delovne organizacije prevzele precejšen delež bremena, pa lahko po ocenah doseganja razpoložnja, ki so ga izmerili Zveza komunistov, SZDL in sindikati ter svet občin, pričakujemo ugoden izid te samopomoči in solidarnostne akcije. Ne gre prezreti, da je veliko delavcev - iz vasi.“

Druga naloga: pripravili smo lastno analizo o socialnih razlikah, zdaj bomo sprejeli slovenska stališča. Pomembno je, da bi konkretnim dogovorom sledila učinkovita akcija. In tretje: smo v času volitev in polaganja obračuna partijskega dela. Vse sile moramo usmeriti za še višjo stopnjo avtoritete, organiziranosti in vpliva ZK na družbena dogajanja.“

LUDVIK GOLOB

Kilavost

Morda bi bilo prehudo označiti, da se je prošnja občinskega odbora Rdečega križa za pomoč revezem na pragu zime popolnoma izjalovila, toda učinek prošnje je bil kaj kilav.

Predsednica Milica Šali pove: „Dobili smo nekaj oblačil, nekaj posteljnih vložkov in mrež. Prepričana sem, da imajo ljudje na podstrežjih ali v kletah še precej dobrih stvari, ki bi jih lahko s pridom uporabili. Najhujši problem je, kako oblačil otroke in kako jih obuti. V skladišču namreč nimamo primerne stvari, tam so zvečine stvari za odrasle. Ker je bil odziv akcije tako skromen, smo se pač morali odločiti za nekaj nakupov, da rešimo najnujnejše primere. Nekaj prošnje smo

redno je zapisati... Stanovanja

Pri nas se sicer redko dogaja, da bi sprejemali zakone, ki veljajo tudi za nazaj, a izjeme pač potrjujejo pravila. Poleti sprejeti zakon o pogojih za prodajo stanovanjskih hiš in stanovanj iz družbene lastnine pa določa prav to: zakon velja namreč od 1. januarja 1970.

Na Dolenjskem vsaj doslej še niso odkrili primerov, ko bi družbena stanovanja prodajali tako, da bi jih bilo treba odplačevati šele od leta 2000 naprej ali pa da bi zanje dali recimo 90 odstotkov posojil ali kaj podobnega. Nepravilnosti je bilo, tako je sporočila slovenska centrala Službe družbenega knjigovodstva, pri nas bolj malo.

Kljub temu pa to ne pomeni, da jih ni bilo. Čeprav je res, da je bilo prodanih nekaj stanovanj, za katera so se družbeni lastniki lahko upravičeno razveselili, da jih sploh kdo hoče kupiti, pa prav tako drži, da je bilo tudi nekaj prodaj stanovanj, pri katerih bodo morali posredovati občinski javni pravobranilci.

Vsekakor bo pametneje, da lastniki stanovanj kupčije prijavijo pravobranilstvom sami - najkasneje do 17. decembra, ker bodo sicer najprej ukrepali sodniki za prekrške, pravobranilstvu pa se novi lastniki kljub temu ne bodo mogli izogniti.

Občinske skupščine pa bodo prav tako morale storiti svoj del obveznosti: zakon namreč določa, da bodo morale sprejeti odloke, ki bodo določili izključne cene in s tem tudi vrednosti stanovanj.

poslali tovarnam, ki take stvari delajo, da bi ceneje prodali. Upam, da bomo nekaj denarja za nakupe zbral na občinskem odboru, pri SZDL - pri akcijskem odboru za pomoč ostarelim in pri krajevnih organizacijah SZDL.“

MILICA ŠALI

Kmetijski nasveti

Kako do premije za telico

V zadnjih 25 letih se je letna molznost krav v Sloveniji povečala komajda za 300 litrov, od 1600 na približno 1900 litrov, in zdaj več kot še enkrat manjša kot na Danskem, ki je kmetijsko najbolj razvita dežela na svetu. To skromno zvečevanje molznosti je spodbudilo podpisnike sporazuma o oblikovanju cen govedin in goveje mesa, da so del denarja iz tako imenovane stabilizacijskega sklada namenili za premiranje plemenskih telic, s čimer naj bi spodbudili lastno vzrejo plemenskih živali.

Premirati plemensko telico pomeni izplačati lastniku 400 N-din premije za vsako telico, ki izpolnjuje določene zahteve. Te so: telica mora biti iz kontrolirane reje (A in B kontrola), mora imeti znano poreklo, mora biti hči licenciranega bika, lisaste, rjave ali cikaste pasme (na Tolminskem) in mora biti breja šest mesecev ali več. Rejec mora izpolniti še nekaj drugih manjših zahtev, da lahko uveljavi pravico do 400 din.

Zanimivi so podatki o tej akciji, predvsem za to, ker kažejo, da so jo resno vzeli pri nas na Dolenjskem, okoli Ribnice in Velikih Lašč, kjer je staro rejsko središče za sivo rjavo plemensko živino. Po podatkih Kmetijskega instituta so do konca julija letos ocenili 4531 telice, katerih rejci imajo pravico do premije. To pomeni skoraj dva milijona dinarjev pomoči, kar ni malo, če upoštevamo, da ocenjevanje še ni doseglo predvidenega obsega.

Čeprav so vse te šele začetki, lahko že trdimo, da so spodbudni za rejo telic. Doslej je bilo število telic majhno v primerjavi s kravami, ker rejci niso dovolj zaupali v dolgoročne naložbe. To je povzročalo veliko izgubo dohodka, ki bi ga lahko dosegli, če bi čredo hitreje pomlajevali in s tem hitreje izločali neprimerne, predvsem jalove živali ter jih nadomeščali z dobrimi plemenicami.

Kaj drugega naj bi priporočili našim rejcem, kot da poskrbijo za to, da bodo tudi oni deležni denarne pomoči, ki jo prinaša premiranje plemenskih telic. Zahteve, ki jih morajo ob tem izpolniti, prinašajo največ koristi prav - njim samim.

Inž. M. LEGAN

Ijubljanska banka Podružnica za kmetijstvo

CELJE, Vručeva 1

● Prepričajte se o strokovnosti in učinkovitosti naših bančnih storitev.

Referendum:

»O ZDRUŽITVI GLASUJEM...«

Tajno ljudsko glasovanje 5. in 6. decembra bo odločilo, ali smo na Dolenjskem pripravljene odpraviti razlike med delavcem in kmetom ali pa se bomo sprijaznili s sedanjim stanjem in prebiralih resolucije o »reševanju nezavidljivega položaja našega kmeta«

Enaka s puško v roki, enaka pri zdravniku!

CIRIL JARNOVIČ, predsednik skupščine zdravstvenega zavarovanja delavcev:

„Zakaj podpira naša skupščina združitve obeh skladov v enoten sklad za financiranje zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov? Poglejte, v dolenjski skupnosti smo že v pri-

pravni znanega zakona o zdravstvenem zavarovanju in obveznih oblikah zdravstvenega varstva, posebej pa še med javno obravnavo o statutarnih pravicah zavarovanih delavcev in kmetov, da so le prevelike razlike v pravicah, ki jih imajo zavarovani delavci in zavarovani kmetje. Zanimivo in spodbudno je bilo, da so to začutili delavci. Se več: niso bila redka njihova mnenja, da bi morali v naši republiki urediti nacionalno zavarovanje vsega prebivalstva. Take zahteve so imeli tudi kmetje, o čemer bo vedel več povedati Franc Jevnikar, predsednik skupščine

zdravstvenega zavarovanja kmetov. Mnogi dobri predlogi in javne obravnave in sporazumi z družbenopolitičnimi skupnostmi in organizacijami na našem območju so bili čvrsta podlaga za razpravo, ki jo je o pomembnem vprašanju združitve skladov začela skupščina zdravstvenega zavarovanih delavcev. Skupščina je te predloge in drugo gradivo pretresala na več sejah in z vsjo pozornostjo ter tenkočutnostjo prisluhnila mnenjem ter nakazanim rešitvam za izvajanje politike v zdravstvenem varstvu.

Naj povem, da v naši skupščini ni bilo odklonilnih stališč glede združitve skladov, prej bi lahko rekli, da so dobili vsi predlogi popolno podporo. Kajpak se je skupščina zavedala, da prevzema delavski sklad ob združitvi s kmečkimi, kar pomeni tudi izenačitev pravic iz zdravstvenega varstva, dodatne obveznosti.

Na vprašanje, kaj pričakujem od združene skupnosti, ni težko odgovoriti. Če se bodo zavarovanci na referendumu odločili „za“, bodo imeli kmetje v zdravstvenem varstvu enake pravice kot delavci. To bo vsekakor velika pridobitev za kmete, ki so bili vse do zdaj prikrajšani v zdravstvenem varstvu. Enakost v pravicah bi lahko primerjal z zgodovino: znano je, da sta bila delavec in kmet izenačena, ko je bilo treba s puško v gozd in kasneje pri obnovi.

Pogovarjal sem se z zavarovanimi delavci in ugotovil, da dobro poznajo razmere na vasi. Nič čudnega, saj je večina teh prišla v industrijo s kmetov, mnogi pa še prihajajo.

»Kmetje, za nas gre!«

FRANC JEVIKAR, predsednik skupščine komunalne skupnosti za zdravstveno zavarovanje kmetov Novo mesto, po poklicu kmet, doma iz Dola pri Izbujem:

„To, kar v naši komunalni skupnosti predvidevamo in o čemer bomo odločili 5. in 6. decembra, je za nas kmetje velika pridobitev, lahko rečem, da ena največjih po vojni. Živeli smo v prepričanju, da se nam godi krivica: delavci so imeli vse večje pravice in vse večje možnosti do zdraviljenja, mi pa smo začeli, ker si nismo mogli sami vzdrževati popolnejšega zdravstvenega varstva.

Zdaj bomo javno, s pomočjo ljudskega glasovanja preizkusili, koliko premoremo solidarnosti do kmeta in kmetijstva, ki je zastalo v razvoju. Kmetje pozdravljamo zamisel, ki je po svoji vsaj delna oddolžitve za naš prispevek v povojni obnovi domovine, to je ena oblika priznavanja zasluga in vloženega minulnega dela.

Ceprav vem, da vlada med kmeti malodušje zaradi mnogih obljub, ki niso bile izpolnjene, sem prepričan, da bodo tokrat razumeli, za kaj gre, da bodo z glasovanjem odobrili novost, ki je samo njim v korist. Naglasim naj, da se z združitvijo skladov zdravstvenega zavarovanja prispevki kmetov ne bodo povečali, le delovne organizacije bodo za 0,6 odst. povečale prispevke za zdravstveno zavarovanje, nekaj pa bodo dale tudi občinske skupščine, tako da se bo zbralo dodatnih 6,58 milijona dinarjev, kolikor je potrebno, da bo imel kmet enake pravice do zdravja kot delavec.

Ker je slišati, da republiko vodstvo ni ravno naldoneno zamislili v naši komunalni skupnosti in da predvideva celo posledice,

moram reči, da obsojam vsakršne represalije. Naša komunalna skupnost in naši ljudje se bodo z glasovanjem odločili, če so pripravljeni več prispevati in pomagati kmetu. Ta odločitev jim ne bo vsiljena. Mi mišlimo, da je treba najprej urediti zdravstveno zavarovanje, potem pa pride na vrsto pokojninsko zavarovanje, ki je prav tako nujno potrebno in ki ga bomo postopno tudi lahko uvedli.

Kmetje, za nas gre, za pomoč kmečkemu človeku, za oddolžitve tistih, ki so se rodili na

naših domačinah, se izločali in usposobili za druge poklice, kjer si z manj napora služijo kruh in zdaj kažejo voljo, da bi pomagali nam, ki smo ostali na zemlji, na kmetijah. Gre za našo večjo socialno varnost, zato je prav, da se v kar največjem številu udeležimo referendumu in glasujemo za združitve skladov zdravstvenega zavarovanja kmetov in delavcev!“

5. in 6. decembra bosta dolenjski delavec in kmet na tajnem ljudskem glasovanju odločala o združitvi skupnosti delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja, o izenačitvi svojih pravic pri zdravniku in v lekarni ter o uvedbi nacionalnega zavarovanja v črnomaljski, krški, metliški, novomeški in trebanjski občini.

Vsako ljudsko glasovanje je resna zadeva, tako tudi ta decembrski referendum. Vsakomur mora biti jasno, da bo na kocki odločitev, ki bo pomenila nacionalno zavarovanje v našem sistemu zdravstvenega zavarovanja. Zato se je je treba lotiti z izrednim poslušom in pripravljenostjo.

Kmetje in delavci, prisluhnite SZDL na vašem območju!

Pri občinskih konferencah Socialistične zveze v teh občinah so ustanovili posebne odbore, ki morajo skrbeti, da bo referendum izveden brez zatikanja, predvsem pa za to, da

bodo zavarovanci kar najbolj obveščeni o tem dogodku. Posebna naloga teh odborov je predvideti politične aktivne, ki bodo poskrbeli, da bo seherni delavski in kmečki zavarovavec vedel, za kaj bo glasoval, ker se bo na referendumu potem laže in zavestno odločil „za“ ali „proti“.

Skupščini zdravstvenega zavarovanih delavcev in zdravstvenega zavarovanih kmetov vabita vse zavarovance še posebej, da se udeležijo zborov zavarovancev, ki jih bodo pred referendumom sklicale občinske konference Socialistične zveze, občinski sindikalni sveti in druge družbenopolitične organizacije.

»Sem dolgo upal...«

Četrto stoletje je dolenjski kmet upal in čakal — zdaj gre pa zares. Za nedeljo in ponedeljek, 5. in 6. decembra, je razpisano ljudsko glasovanje o tem, ali je družba pripravljena priznati več pravic zdravstvenemu zavarovanemu kmetu, kot jih je imel do zdaj. Če bo ljudska volja naklonjena, kmetu posej ne bo več treba tarnati, da se čuti manj vrednega ob delavcu, kadar ju dobi v roke zdravnik.

Referendum vznika iz dobro pripravljenih tal, saj ga podpirajo med drugim vse občinske skupščine, družbenopolitične organizacije in medobčinski sveti na Dolenjskem. Malo je primerov, da bi se v tako pomembnih skupnih zadevah sporazumeli tako hitro in pripravili odločilno dejanje tako enotne volje in mišljenja.

OD UPANJA DO GLASOVNIC

Še pred nekaj leti bi očitili pomankanje zdravega razuma tistemu, ki bi bil trdil, da bo v „vesoljni“ državi prav Dolenjska prva uvedla nacionalno zavarovanje. Celo željo, da bi kdaj napočili časi, ko bosta kmet in delavec enaka pri zdravniku, si je na Dolenjskem le malo kdo upal povedati na glas.

Pa so bili na Dolenjskem že v „tistih“ časih ljudje, ki so iskreno upali, da se bo ta „neuresničljiva“ želja morda že kaj kmalu uresničila. To upanje se jim ni prikazalo pri mešanju kart, tudi ne v prerokovanju iz figur, ki se napravijo v črni usedlini, ko popijete turško. Ne: možnost so videli, ko so med seboj primerjali številke, jih množili, seštevali, odštevali, delili — in delali sklepe. Učeno bi rekli, da so rezultate analizirali.

Analize so spričo nezadovoljstva kmetov — ti niso zamudili nobene priložnosti, da ne bi javno kritizirali visokih dajatev in majhnih pravic v zavarovanju, s tem pa razglušali veliko krivico, ki se jim godi sem od osvoboditve — nastajale hitreje, kot bi bilo v normalnih okoliščinah pričakovati. V vsem tem času niso bile maloštevilne pripombe, da dolenjski kmetje že četrto stoletje zaman zahtevajo izboljšanje zdravstvenega varstva oziroma pravice, vsaj približno take, kot jih uživajo delavci.

Naposled se je to, kar se je leta in leta zdelo nemogoče, neizvedljivo, približalo na en sam konak, na poslednje dejanje: skupščini zdravstvenega zavarovanja delavcev in zdravstvenega zavarovanja kmetov sta sklenili razpisati referendum, na katerem bodo zavarovani delavci in zavarovani kmetje z obkrožitvijo besedice „ZA“ ali „PROTI“ na glasovnih listkih odločali o nadaljnji usodi kmečkega zavarovanja. Če bo večkrat obkrožen „ZA“ kot „PROTI“, bo to pomenilo, da si delavec in kmet segata v roke; kmet posej pri zdravniku delavca na bo več gledal v hrbet — in toliko časa pričakovano obdobje izenačenih pravic se bo začelo. To bo zgodovinska prelomnica, ki bo obenem pomenila, da prehaja Dolenjska na

nacionalno zavarovanje svojega prebivalstva.

Referendum (ljudsko glasovanje) o združitvi delavskega in kmečkega sklada — za to v bistvu pri tej zadevi gre — je razpisan za nedeljo, 5. decembra, in ponedeljek, 6. decembra lotos. Sklep skupščin določa, da bodo v nedeljo glasovali zavarovani kmetje, upokojenci in osebe, ki opravljajo samostojno poklicno dejavnost, ter pri njih zaposleni ljudje. Delavci v tovarnah, podjetjih in drugih delovnih organizacijah (družbeni sektor) bodo svojo glasovalno pravico izpolnili naslednji dan, v ponedeljek — na delavnik.

5. in 6. decembra bo ljudsko glasovanje hkrati v vseh petih dolenjskih in belokranjskih občinah, ki so članice skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov — s sedežema v Novem mestu: v črnomaljski, krški, metliški, novomeški in trebanjski občini. Referendum bo izvedla komisija,

ki sta jo enakopravno ustanovili in imenovali skupščina zavarovanih delavcev in skupščina zavarovanih kmetov. Obe skupnosti bosta tudi plačali stroške za referendum — tista več, ki ima več zavarovancev.

Glasovanje na referendumu bo tajno in neposredno. Vsak glasovalec bo dobil listek, na katerem bo pisalo: O ZDRUŽITVI SKUPNOSTI ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA DELAVCEV NOVO MESTO IN SKUPNOSTI ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA KMETOV NOVO MESTO V SKUPNOST ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA DELAVCEV IN KMETOV NOVO MESTO TER IZENAČITVI PRAVIC IZ ZDRAVSTVENEGA VARNOSTI KMETOV Z DELAVCI — GLASUJEM: „ZA“ (in) „PROTI“.

ZA

Združenih pravic ne bo malo

Kaj se bo zgodilo, če bodo zavarovanci-glasovalci na tem referendumu — izglasovali „ZA“, torej združitve obeh skupnosti in obeh skladov ter izenačitev pravic iz zdravstvenega varstva?

Rekli smo že, da se bo združena skupnost imenovala skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov v Novem mestu. Najvišji organ skupnosti bo skupščina, sestavljena iz zastopnikov zavarovanih

delavcev in zavarovanih kmetov. Do sprejema novega statuta in novih volitev (oboje bo treba izvesti do 31. decembra 1972) bodo novo skupščino sestavljali člani obeh sedanjih skupščin, ki delujeta ločeno. Izvršni odbor skupščine bodo morali kajpak voliti na novo. Štel bo 15 članov, od tega 10 zavarovanih delavcev in 5 zavarovanih kmetov. Razmerje 3 proti 2 bo tudi v komisiji petih članov za reševanje pri-

tožb. Začasno bo delala na podlagi sedanjih statutov ločenih skupnosti. Vprašanja zdravstvenega zavarovanja delavcev in zdravstvenega varstva kmetov bosta proučevali stalni 5-članski komisiji. Do skupnega statuta bodo, tako kot do zdaj, delali tudi sveti, odbori in zbori zavarovancev.

Skupnosti se bosta združili 1. januarja 1972, če bo temu naklonjena volja zavarovancev. S tem dnem bodo dobile osebe, zavarovane po statutu skupnosti kmetov, prav tako zdravstveno varstvo, kot ga uživajo zavarovani delavci, če zbolijo ali se ponesečijo, kadar niso na delovnem mestu. Kmečki zavarovanci, ki si bodo tako prvi pridobili pravice zdravstvenemu zavarovanju delavcev, pa seveda ne bodo mogli dobiti nadomestil in drugih denarnih dajatev.

Kmečki zavarovanci bodo med drugim pridobili pravico do zorne protetične pomoči, protetičnih in ortotičnih sredstev, sanitarnih priprav, očesnih in slušnih pripomočkov, pripomočkov, ki omogočajo glasnejši govor, in do zdraviljenja v naravnih zdraviliščih. To pa jim bo priznано samo tedaj, če bodo v zadnjih štirih letih brez preledka zavarovani vsaj 36 mesecev.

Tako imenovano participacijo (doplačila pri zdravstvenih storitvah in zdravilih) bodo morali kajpak plačevati tudi kmetje — v vseh primerih in prav toliko, kot plačujejo že zdaj delavci.

Zelo pomembno določilo predvideva, da bo združena skupnost posej predpisovala tudi obveznosti — tako za delavske kot za kmečke zavarovance. Glede na znano dejstvo, da je treba „za več muzike več denarja“, bodo prispevne stopnje prihodnje leto precej drugačne, kot so letos.

SLOVENIJA — DRŽAVA DELAVSKEGA RAZREDA

V XLV. in XLVI. dopolnili je postavljena organizacija republike oziroma njenih organov, to je predsedstva skupščine in izvršnega sveta. — Organe v republiki je treba namreč že v tej fazi ustavnih sprememb prilagoditi novi vlogi in položaju naše republike v federaciji in njeni odgovornosti za svoj notranji družbeno-politični in družbeno-ekonomski razvoj in za usklajevanje svojih interesov.

V XLV. amandmaju je opredeljeno predsedstvo skupščine SR Slovenije. V sedanjih republiki ustavi predsedstvo kot tako ni bilo opredeljeno. Le v četrtem odstavku 167. člena republike ustave je bilo rečeno, da predsednik skupščine skupno s podpredsedniki skupščine in s predsedniki odborov razlaga določbe poslovnikov skupščine in zborov glede pristojnosti zborov in odborov skupščine in sprejema stališča o drugih, s poslovnikom skupščine določenih vprašanjih, ki so skupnega pomena za delo zborov. Kasneje pa je XXIV. amandma v republiki ustavi določil, da predsednik skupščine SR Slovenije, opravlja med vojno, še se pristojni zbori ne morejo sestati, kot predsedstvo skupščine SR Slovenije vse zadeve v zvezi z volitvami in razrešitvami predsednika in članov izvršnega sveta, z imenovanji in razrešitvami republikanskih sekretarjev in drugih republikanskih funkcionarjev, ki jih voli oziroma imenuje in razrešuje skupščina, ter zadeve v zvezi s poslanskim mandatom in imunitetnimi pravicami poslancev.

Amandma o predsedstvu skupščine SR Slovenije narekujejo predvsem razlogi, da se v republiki v okviru ustavnega sistema oblikuje odgovoren organ, ki bo imel potrebna pooblastila in vsa odgovornost pri sprejemanju in usklajevanju političnih stališč glede posameznih vprašanj splošnega političnega pomena v republiki. Z sedaj smo v naši republiki čutili pomanjkljivost, ker takega organa nismo imeli. Zaradi tega naj bi se v republiki ustavi povsem določeno opredelil organ v okviru republikanske organizacije, ki naj bi ugotavljal in usklajeval stališča o posameznih pomembnih političnih vprašanjih, o katerih se skupno odloča v federaciji prek sporazuma s socialističnimi republikami in avtonomnimi pokrajinami, še posebej pa v predsedstvu SFRJ.

Ker pa ima naša republika povzročene odgovornosti za svoj lastni razvoj, je izrednega pomena tudi usklajevanje interesov, stališč in politike glede vprašanj, ki se rešujejo oziroma samostojno urejajo v njej.

Predsedstvo republikanske skupščine naj bi bilo tudi pobudnik in usklajevalec sodelovanja z drugimi socialističnimi republikami in avtonomnimi pokrajinami. Poleg te najbolj nujne potrebe pa naj bi ta novi organ v republiki prevzel še nekatere splošne družbene funkcije, ki so povezane z novo vlogo in položajem republike kot države; in sicer predvsem določene funkcije „sefa države“ in politično pobudo za obravnavo vprašanj splošnega političnega pomena v republiki. To so predvsem vprašanja, ki se nanašajo na državno varnost, narodno ob-

rambo, mednarodne odnose in kadrovske zadeve.

V dosedanjih javni razpravi je bilo večkrat poudarjeno, da bi se predsedstvo v novi vlogi osamosvojilo in postalo organ nad skupščino s posebnimi pooblastili oziroma drugi izvršni organ. Ta bojazen je v določenem smislu neutemeljena, ker je predsedstvo skupščine tisti organ v skupščini, ki je tako organiziran in postavljen, da je dolžan in sposoben spremljati uresničevanje politike, da je odgovoren za to, da skupščino pravočasno opozarja na morebitne probleme v zvezi s svojimi pravicami in dolžnostmi, in da predlaga obravnavo takih problemov v skupščini. Za svoje delo je predsedstvo tudi odgovorno skupščini, nima pa samo neposredno nobene izvršne funkcije in je seveda tudi ne more imeti.

Zato da bi se še bolj poudarila odgovornost predsedstva skupščine, so bili v dosedanjih javni razpravi podani nekateri predlogi, da bi bilo treba v tem amandmaju poleg interpelacije določiti še vprašanje dajanja zaupnice za delo predsedstva.

Glede sestave predsedstva skupščine, ki bi morala omogočiti njegovo uspešno delo, so bili v pripravah osnutka tega amandmaja obravnavani različni predlogi, pri čemer so predvsem poudarjali zahtev, naj sestava predsedstva zagotovi čim bolj neposredno usklajevanje interesov vseh družbeno pomembnih dejavnikov v republiki. V zvezi s sestavo predsedstva je dobilo večinsko podporo mnenje, da se le v najnujnejšem obsegu prilagodi sedanja sestava predsedstva skupščine, ki naj bi bilo v prihodnje sestavljeno iz predsednika skupščine in (verjetno več kot dveh) podpredsednikov skupščine, predsednikov zborov in enega člana iz vrst poslancev, ki ga izvoli skupščina SR Slovenije izmed kandidatov, ki jih v kandidacijskem postopku predlaga zasedanje delegatov občin.

Iz sestave predsedstva skupščine, kot je opredeljena v 5. točki tega amandmaja, izhaja, da predsednik izvršnega sveta ne bi bil član predsedstva skupščine. Taka odločitev je posledica novega položaja izvršnega sveta, ki v prihodnje ne bi bil več sestavljen iz poslancev in bi neposredno vključeval v svoji sestavi republikanske sekretarje.

V dosedanjih javni razpravi je bilo izraženo tudi eno izmed stališč, da bi bilo primerno, da je predsednik izvršnega sveta član predsedstva, ker je naloga predsedstva skupščine, da usklajuje delo med temi skupščine (izvršni svet je njen politično-izvršni organ) in bi bilo vprašljivo, če bo usklajevanje učinkovito v primeru, da predsednik izvršnega sveta ne bi bil vključen v sestavo predsedstva.

V tem amandmaju so določena tudi neposredna razmerja glede odgovornosti med predsedstvom skupščine in izvršnim svetom.

(Nadaljevanje sledi)

To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami!

KOMUNISTI SPRAŠUJEJO:

Nam bodo ostali le oklici po maši?

Kje so vzroki za pomanjkljivo obveščanje v sevniški občini?

Komunisti krajevne organizacije ZK na Studencu pri Sevnici so na konferenci 6. novembra grajali vzroke za slabo obveščanje občanov v sevniški občini. Predvsem ne morejo razumeti, zakaj se je sevniška občinska skupščina razen brežiške edina izmed devetih dolenskih in spodnjeposavskih občin odločila, da bo odloke objavljala le v uradnem listu SRS in prek oddaj domače radijske postaje.

Ker ni denarja, kot zatrjujejo, opažamo zadnje čase, da je tudi komunistična sevniška stran vse manjša. V 44. številki Dolenskega lista celo ni bilo komunističnih strani, ker je bil list tiskan le na šestih listih. Zadnje čase opažamo, da so dopisi, ki jih pošiljajo sodelavci lista in dopisniki, zaradi pomanjkanja prostora pretirano skrajšani in stisnjeni.

Kmečki ljudje, ki še vedno predstavljajo večino prebivalstva v sevniški občini, zaradi obilice dela največkrat nimajo časa poslušati radijske oddaje, s časopisom pa je drugače, ker ga lahko vzamejo v roke,

kadar želijo. To je eden izmed pomembnih vzrokov, zakaj niso občani dovolj in pravočasno obveščeni. Razen občinskih upravnih in družbenopolitičnih teles verjetno nima nihče naročenega uradnega lista, vemo pa, da je na Dolenskem in v Spodnjem Posavju zelo malo hiš, v katere ne bi prihajal Dolenski list.

Nesporazumi, ki so nastali med uredništvom DL in nekaterimi občinskimi vodstvi SZDL in občinskimi skupščinami, so le v škodo občanov, ker le-ti niso dovolj obveščeni o političnem, ekonomskem in kulturnem življenju v svoji občini.

Tudi drugih razglasov občinskih in drugih organov ne opažamo več na krajevnih razglasnih deskah, kar ponavadi oznanjajo v nedeljo po končani jutranji maši. Kaj je klicel vodja krajevnega urada, zvedo le tisti, ki so bili pri maši. Tisti, ki so ostali doma, pa so za obvestila prikrajšani.

Ne oziraje se na to, če manjka denarja za tisk in obveščanje, menimo, pa je Dolenski list glasilo Socialistične zveze, pomemben informa-

tor in nosilec idej Osvobodilne fronte, so poudarili studenski komunisti. Kljub podražiti papirja, tiskarskih in poštnih storitev ne bi smeli dovoliti, da bi se ta najbolj razširjeni tehnik podražil, kar je bilo že napovedano. Z odgovorimi in padcem številca naročnikov, ki bi bil po podražitvi neizbežen, bi nastala nepopravljiva politična škoda. To se ne sme zgoditi!

Tovariši, občani in volivci smo vam zaupali samoupravne funkcije v občinski skupščini in družbenopolitičnih organizacijah in zato spoštujte naš glas! Denar, ki ga namenjate za obveščanje, je prispevek od naših zaslužkov in od našega truda; zaradi tega morate skupno z uredništvom DL in z izdajateljskim svetom najti skupno rešitev, da bo Dolenski list lahko še vnaprej dobro opravljal svoje poslanstvo. Tako ne mislimo samo komunisti na Studencu, marveč tudi drugi občani in člani Socialistične zveze.

KAREL ZORKO
Zavratac 32

70 let Jožeta Smrketa

Jože Smrke se je rodil v Brezovčici pri Mirni na Dolenskem l. 1901. 30. oktobra letos je torej praznoval 70-letnico. Otroška in mladeniška leta je preživel v Zuzemberku, in ko je bil star 18 let, je bil med tistimi, ki so sprožili tok naprednega gibanja v Suhi krajini. Bil je soustanovitelj sokolskega društva priznan telovadelec in pevec. Na številnih nastopih se je izkazal tudi v drugih krajih. Ob razsulu stare Jugoslavije se je Jože Smrke kot rezervni artiljerijski podnadnik skušal prebiti s svojo enoto na Gorjance in tam ustavljati prodirajočega okupatorja.

Ze v prvih dneh okupacije je narodnjak Jože Smrke začel zbirati orožje za odpor; bil je član prvega odbora OF na žužemberškem območju, prevzemal in uresničeval je težke in zaupne naloge. Septembra 1941 je po nalogu OF organiziral odhod taintov v partizane in pomagal pripravljati napad na nemško postojanko na Bučki. Bil je med organizatorji napada na karabinersko postajo v Zuzemberku marca 1942. Po tem napadu so ga Italijani skupaj s prvo ženo Marijo ter otrokoma Jožetom in Marjanom odpeljali na karabinersko postajo, kjer so ga mučili, njegov dom pa so zažgali. Zeno in otroka so izpuščili, njega pa zaprli v žužemberško sodnijo. Po nekaj mesecih zaskrbljen in mučen je bil odgnan v novomeško in potem v ljubljanske zapore. Po izrečenju sodbi so ga odpeljali nazaj v Novo mesto, ob kapitulaciji Italije je od tu odšel s partizani. Vrnil se je v Zuzemberk, in delal v rajonskem odboru, bil odposlanec v Kočevski zbor in v okrožni izvršni odbor v Novo mesto. Potem je delal v gospodarski komisiji za črnomaljsko in novomeško okrožje do poletja 1945. Na pragu svobode so mu aprila 1945 belogardisti na zverinski način umorili ženo Marijo.

Tudi po vojni je bil Jože Smrke neutrujen borec za obnovo in razvoj domovine, soustanovitelj obnovitvene zadruge in njen predsednik. Delal je v najrazličnejših družbenopolitičnih organizacijah. Po nezdodi, ki se mu je pripetila pred leti, se ni okrevaj — vsi mu zato želimo zlasti zdravlja!

M.S.

Krajevna skupnost odgovarja Klemenčičevi

Krajevna skupnost Semič se čuti dolžna, da na članka „Hvala za tako pomoč“ in „Odgovor Iskrini“ obo objavljena v vašem listu dne 14. 10. in 4. 11. 1971, da svoje pojasnilo.

Članek „Odgovor Iskrini“ tovarišice Klemenčičeve ni resničen. Tov. Klemenčičeva se hoče prikazati kot uboga, izkoriščana in nezaščitena mati, ki se bori za obstoj in bodočnost svojih otrok. Resnica je popolnoma drugačna.

Semič se nima urejenega urbanističnega načrta, zato je ISKRA, da bi sploh omogočila načrtno gradnjo, naročila parcelalni zasedalni načrt, odkupila in razparcelirala zasedalni kompleks in ga oddala graditeljem po nabavnih cenah. V zadnjem načrtu je bila lokalna dovozna pot za del stanovanjskih hiš in otroškega vrta predvidena po Iskrinem zemljišču. Po novejšem načrtu bo čez omenjeno naselje tekla predvidena cesta Semič—Starihov vrh—Ručetna vas. Razumljivo je, da te ceste ni mogoče speljati kot lokalno dovozno pot. Zato je bila cesta ponovno trasirana. Zaradi terena sta bili za izpeljavo možni dve varianti: ali zgraditi nasip (pribl. 2500 kub. m.) preko predvidenega otroškega igrišča ali pa od tov. Klemenčičeve odkupiti pribl. 100-200 kvad. metrov zemljišča in se tako ognitu nasipu in funkcionalneje urediti priključek na cesto Semič—Gradec. Seveda je bila sprejeta druga varianta. ISKRA je tov. Klemenčičevi za zemljišče, po katerem je že potekala od nekdanj javna steza in od katerega lastnica ni imela drugega dohodka kakor koš trave, ponudila 12,00 din od kvadratnega metra, čeprav je vso zadržano zemljo plačala po 10,00 din kvad. meter. Tovarišica Klemenčičeva je najprej pristala na ponudbo, potem pa jo je umaknila. Zato je ISKRA zadevo prepustila pristojnim občinskim organom v nadaljnjo obdelavo. Občinski organi so zadevo

res „obdelali“, tako da so s tov. Klemenčičevo dosegli sporazumno ceno 20,00 din od kvad. metra. ISKRA smatra, da je ta cena za zemljišče previsoka in ne bo podpirala špekulacij, zato je odstopila od reševanja problema in ga prepustila zato poklicanani, to je občinskim službam.

Krajevna skupnost Semič se Iskrinim stališčem popolnoma pridružuje in se upravičeno sprašuje, do kdaj bo Iskrin kolektiv še pripravljen s svojim prituževanjem reševati komunalne probleme, pri tem pa na mesto pomoči dobivati polena pod nož.

Sedaj pa še o „prizadetih“ Klemenčičevi:

Tovarišica Klemenčičeva je lastnik hiše s pritiskalnimi, zidanic in vinograda. Skupaj ima 7515 kvad. metrov zemlje. Njen mož je mizar, zaposlen, trenutno na delu v inozemstvu, sama pa je zaposlena v otroškem vrtcu kot kuharica. Ima dva mladoletna otroka. Klemenčičeva je „edina dala za razvoj Semiča“ naslednje:

1. Leta 1958 je odstopila občini Semič 480 kvad. metrov skalnatega zemljišča, za kar je dobila 676 kvad. metrov vinograda in 440 kvad. metrov njive, skupaj torej 1116 kvad. metrov dobre zemlje.

2. Obrtnemu servisu iz Semiča je 1966 prodala po dnevnih cenah 658 kvad. metrov pašnika — grive.

3. Zemljo, po kateri gre javna kanalizacija in kjer stoji greznica in ponikovalnica, je občinska skupščina Črnomelj odkupila po dogovorjenih dnevnih cenah, prav tako pa je plačala odškodnino za prizadete poljčane. Klemenčičeva navaja, da se kanalizacija izteka na njeni najboljši zemlji, kar pa ni res, ampak Klemenčičeva uživa zemljišče, ki ga je odkupila skupščina občine Črnomelj.

4. Del Petrolove črpalke res stoji

na parceli Klemenčičeve v velikosti 101 kvad. metra, to pa zato, ker nihče ni vedel, da je parcela njena, ker je ni uživala in se drži parcele, ki je bila zamnjana leta 1958 in je bila pri prepisu verjetno pomotoma izpuščena. Parcela ne predstavlja nobene vrednosti, vendar jo je Petrol pripravil plačati po dnevnih ceni.

5. Za odškodnino za kanalizacijo, speljano iz samopostrežbe, so Klemenčičevi brezplačno priklučili kanalizacijo v dolžini pribl. 25 m, naredili dva peskolova in dali material še za tretjega, pa še izkopano kamene, ki so ji ga prej sortirali, je prodala. Samo zemljišče je s kanalizacijo pridobilo na vrednosti, saj se na parceli lahko gradi.

Pripominjamo, da je sedaj zaradi rekonstrukcije vodovoda prekopan vseh Semič in noben lastnik ne bo dobil nikakršne odškodnine.

6. Prostor za transformatorsko postajo, nekaj kvadratnih metrov, je sporazumno odstopila. Elektro Novo mesto ji mora za odškodnino napeljati v hišo trofazni tok.

To je, kar je Klemenčičeva dala za razvoj Semiča, in vse je temeljito vnovčila ali pa se drugače okodovala. Čeprav ima majhno posestvo, je prodaja 100 do 200 kvad. metrov slabe zemlje po dobri ceni ne bi prizadela, saj je pred kratkim prodala zasebniku za stavbišče 658 kvad. metrov odlične zemlje, primerne za vinograd ali njivo, poleg glavne ceste. Parcelo je prodala za 5000,00 din, kar znaša 5,94 din za meter.

Na podlagi navedenega se lahko prepričamo, da gre pri vsej zadevi samo za pretirano navijanje cene ali pa za načrtno nagajanje graditeljem in bodočim sosedom. Krajevna skupnost in prizadeti občani se sprašujejo, če bodo odgovorne občinske službe problem dovodne poti rešile, saj je Semič konec koncev le v občini Črnomelj, čeprav mnogokrat ni videti tako.

Socialistična družba in religija

3

Svoboda in timne, prave človeške vere, tiste vere, o kateri je govoril Togliatti, pa je zajamčena z ustavo in s svobodo. Takega verskega prepričanja človeka spoštujem tudi kot marksist in komunist. Še več. Prepričan sem, da tudi meni lahko marsikaj pove.

II. NAŠA ZGODOVINSKA IZKUŠNJA

Pod naslovom „Naša zgodovinska izkušnja“ bo moj drugi pogovor v okviru teme „Socialistična družba in religija“. Če se spominjate, smo zadnjič govorili o tem, ali je religija opij za ljudstvo. Naš zaključek je bil tale: socialistična družba pri nas je kritična in polemična le do tistih religij ali cerkvenih naukov, ki odvrčajo ljudi od aktivnega poseganja v življenje, od boja za boljši svet, to se pravi od tistih religij, ki v resnici so človekov opij. Svoboda intimne, prave človeške vere, tiste, o kateri je govoril pokojni Togliatti in dejal, da je lahko celo vzgojna za revolucionarno akcijo, pa je zajamčena z ustavo

in zakoni in svobodo takega verskega prepričanja in delovanja človeka spoštujem tudi kot marksist in komunist.

Zato sem se vedno ostro upiral, in to bom delal tudi v prihodnje, vsem tistim pojmovanjem in nazorom pri nas doma ali na tujem, ki so s poniževanjem, omalovaževanjem govorili o vsaki religiji in o religioznih, vernih ljudeh. Ostro in javno sem ugovarjal sovjetskim uradnim ideologom, ki ne znajo drugače razpravljati o religioznih ljudeh kot o manjvrednih bitjih, ki so na globoko napačni poti in ki jih je treba čimprej tako ali drugače na ta ali oni način pripeljati na edino pravo pot. To je bil znani primer sovjetskega ideologa Iljičeva, katerega misel je naravnost tipičen primer antihumanizma. Med drugim je dejal:

„Kaj je vera? Tako kakor je nekdanj, ubija tudi danes v človeku vso voljo, aktivnost in ustvarjalnost, ga ne spodbuja k napredku, temveč ga vleče nazaj in dela iz njega neaktivnega božjega hlapca, ki ni zmožen ničesar drugega, kakor klečati in

prositi boga za milost. Vera veže človekov razum na verske dogme in duši vsako ustvarjalno misel. Zato že sama po sebi ni nič drugega, kakor ovira za celoten znanstveni in družbeni napredek.“

piše:
ZDENKO ROTER

Kakšna presenetljiva nadutost in ozkost! Po tem nazoru naj bi torej religiozni ljudje pri nas samo klečali in molili, bili popolnoma brez volje, neaktivni in neustvarjalni. Mislim, da je odveč še kaj več ugovarjati Iljičevu, kajti naša vsakdanja izkušnja nas prepričuje, da to preprosto ni res in zares slep bi bil tisti, ki tega ne bi videl. Pravkar navajane besede Iljičeva so zbudile svojčas zelo ostro reakcijo tudi med marksisti v zahodnem svetu. Francoski

marksist Roger Garaudy se mu je javno uprl s temi besedami:

„Kot marksisti ne moremo sprejeti današnjega stališča svojih sovjetskih tovarišev glede verskega vprašanja. Pravim, kot marksisti in ne samo kot Francozi, kajti stvar se ne tiče le razlik med dvema položajema, političnima ali družbenima režimoma ali razlik med našima narodnima tradicijama. Ne gre za taktično, temveč za načelno vprašanje. Tovariš Iljičev pravi namreč, da je iztrebljanje verskega prepričanja nujen, neogiben pogoj za zgraditev komunizma. Temeljna zabloda Iljičeva leži po vsej priliki v njegovem prepričanju, da zgolj razredna nasprotja povzročajo odtujitev in tudi religijo. Kadar Iljičev torej trdi, da bo z dobro znanstveno vzgojo, ki jo bo nudil mladini v bližnji prihodnosti odpravil versko ideologijo v ZSSR, po vsej priliki ne upošteva družbenih vzrokov za religijo, kar je čisti idealizem. To pa ni stališče marksizma-leninizma, temveč stališče francoskih filozofov iz 18. stoletja, ki je preželo. To teoretično

vprašanje ima silno važne praktične posledice, med njimi tole: komunisti in kristjani se morejo najprej skupno bojevati zoper kapitalistični sistem in za vzpostavitev socializma, potem pa lahko še dalje skupno sodelujejo za izgraditev brezrazredne komunistične družbe.“

Tovariš Garaudy ima popolnoma prav. To teoretično vprašanje: ali je ali ni iztrebljanje religije neogiben pogoj za komunizem, je celo usodno vprašanje. S kakšno pravico naj bi komunisti yabili k sodelovanju religiozne ljudi in jim hkrati govorili, da bodo iztrebili religijo, da so tedaj religiozni ljudje obsojeni na iztrebljanje, če se ne odpovedo religioznemu prepričanju? Stališče sovjetskih ideologov je treba zato vedno znova energično zavrniti, ker je nečloveško in nevredno marksizma.

Slovenski komunisti niso sledili tej sovjetski zmoti. Ze v manifestu, sprejetem na ustanovnem kongresu komunistične partije Slovenije leta 1937, so odločno zavrnili vsak sektaški omalovažujoči odnos do vernih ljudi. V tem manifestu so izrecno napisali:

„Zato med katoliškimi množicami in med vsemi drugimi demokratičnimi silami slovenskega naroda ne more in ne sme biti nobenih pregrad in ovir, ki

bi ovirale bratsko združitve vsega svobodoljubnega slovenskega ljudstva v boju proti skupnemu sovražniku, skupnemu zatiranju in skupnemu izkoriščanju. Sleherni borec za svobodo slovenskega naroda, v prvi vrsti pa vsak komunist, spoštuje versko prepričanje svojega sobojevnika, kajti tisti, ki v tem trenutku, ko gre za obstanek slovenskega naroda, seje s tem (verskim) vprašanjem razdor med slovenskim ljudstvom, izdaja interese slovenskega naroda.“

Spoštovanje verskega prepričanja slovenskih katoličanov je prepričanje, da je možno plodno sodelovanje vseh ljudi, je bila tista osnova, ki je privedla 27. aprila 1941 tudi do osnivanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda kot najširše politične organizacije, ki je združila vse Slovence v uporu zoper okupatorja, vse Slovence brez ozira na svetovnonazorske razlike, brez ozira na religioznost ali nereligioznost. Komunisti in kristjani sta bili dve od še drugih skupin, ki so se združili v Osvobodilno fronto. Kristjani in komunisti so bili enakopravni soborci v težkih časih vojne. Enakopravni v vsakem pogledu.

(Nadaljevanje sledi)

kultura in izobra- ževanje

Razstava o slepih

15. novembra so odprli v Dolenjski galeriji razstavo, posvečeno 25-letnici Zveze slepih v Sloveniji, pod naslovom „Rehabilitacija in integracija slepih“. Obsega 80 fotografij o življenju in delu slepih, več grafikov in tehnične pripomočke, ki jih uporabljajo slepi. V imenu pokroviteljice – občinske konferencie SZDL v Novem mestu – je razstavo odprl sekretar Franc Bartolj. Odprta bo do konca tega tedna, zato prosijo priveditelji, da si jo občani čimprej ogledajo.

Za teh mojih... no: nekaj let

Saj res ni bilo treba, in kar preveč je bilo preljubeznive in prijateljske pozornosti ob mojem jesenskem jubileju (v pravem in prenesenem pomenu). Vsem od srca najlepša hvala – človeška in poetična. Še posebej pa kolektivu Študijske knjižnice Mirana Jarca za razstavo, prizadevni podružnici Slavističnega društva v Novem mestu, prijatelju govorniku in literarnemu sobratu Jožetu Dularju, recitatorjem, Dolenjskemu oktetu in še vsem drugim za topla beseda in stiske rok.

In najtoplejšo zahvalo občinski skupščini Trebnje, ki mi je po treh zastopnikih postala tako iskrena voščila in prijazen „Martinov“ dar.

SEVERIN SALI

ČRNOMELJ – Ob koncu prejšnjega tedna je v Črnomlju in Metliki gostovala glasbena šola Ljubljana-Vič. Mladi glasbeniki so imeli dva koncerta, ki sta bila dobro obiskana. Poslušalci pa so bili z izvajanjem zelo zadovoljni. (R. K.)

Mali kulturni barometer

DOLENJSKI PEVCI V KARLOVCU – V počastitev 30-letnice vstaje bo 20. novembra v Karlovcu koncert, na katerem bodo peli tudi dolenjski pevci. Povabilo za nastop so sprejeli: Dolenjski in Šentjernejški oktet in pevski zbor „Dušan Jerbek“ ter po en zbor iz krške in brežiške občine.

DOGOVOR V OGULINU – Predstavniki kulturnih organizacij iz slovenskih in hrvatskih občin, ki sodelujejo na tradicionalni okoljski srečanju, so imeli 13. novembra delovno sejo v Ogulinu. Dogovorili so se, da bodo letos poživili kulturno izmenjavo in se še pogosteje posvetovali o pomembnejših vprašanjih.

IZREDEN OBISK V KOSTANJEVICI – Razstava II. grafični biennale jugoslovanških pionirjev v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici je vzbudila veliko zanimanje. Do zdaj so zabeležili tudi lep obisk. Pogostni so skupinski obiski solarjev, ki jih v Kostanjevico privede radovednost, kaj so pripravili njihovi likovno nadarjeni vrstniki iz vse Jugoslavije. Razstava bo odprta še ves ta in prihodnji mesec.

Miran Stremfelj, osnovna šola „Stanko Mlakar“, Senčur; MOJ MAČEK – Delo je razstavljeno na II. grafičnem biennale jugoslovanških pionirjev v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici na Krki

Za pesnikov jubilej

Slavnost ob 60-letnici pesnika in prevajalca Severina Šalija v študijski knjižnici M. Jarca

„Počutim se kot ženin, ki je dal svoj da poeziji.“ je rekel pesnik, prevajalec in urednik Severin Šali s šopkom nageljnov v rokah v zahvali za slavnost, ki so mu jo ob šestdesetletnici pridelili novomeški slavisti 12. oktobra zvečer v avli Študijske knjižnice Mirana Jarca.

Slovesnot ob pesnikovem jubileju je začel Dolenjski oktet, nato pa so člani novomeškega amaterskega gledališča izvedli recital Šalijevih novjših in v glavnem še neobjavljenih pesmi. O življenjski in ustvarjalni poti jubilarja je govoril Šalijev sopotnik, pesnik in pisatelj Jože Dular.

Preveč banalno bi se slišalo, če bi dejali, da življenje Šaliju ni bilo postlano z rožami in da se je nemara prav zato zatekel k Muzi. Jože Dular je vse slavljenčevu življenjsko pot vse drugače – pretresljivo prikazati. Zibelka je Šaliju stekla v Podlucju pri Dobrniču. Ze kot otrok je dobil krušno mater, ker mu ni bilo dano,

da bi živel pri starših. V tem času je bil pastir. Ko je šel v šolo, se je zakopal v knjige. In začel pesniti. Potem je šla njegova Kalvarija iz kraja v kraj, povsod ga je spremljala – in mu narekovala pesmi, za katere je bil v štiridesetih letih večkrat nagrajen. Danes Šali ni umolknil, čeprav je posveča prevajalstvu (do zdaj je prevedel več kot 70 knjig). Njegove najboljše pesmi morajo še iziti, kot je dejal Dular in poudaril, da sta dve knjigi poezij, najavljeni pred časom, še neizpolnjeni Šalijevi dolg slovenski kulturi.

Študijska knjižnica je za to priložnost pripravila razstavo o pesnikem, prevajalskem in uredniškem delu šestdesetletnika Šalija. Razstavo so odprli po petkovi slavnosti, ki so jo pripravili novomeški slavisti.

podčrtano

Po velikih se zgledejo mali: občine, kraji, ljudje, kulturniki. Dolenjski likovniki so dolgo pasli oči na Dolenjski galeriji, edinemu hramu umetnosti, ki je bil zgrajen nalašč za razstave in druge „visoke“ prireditve.

Potem so nastajali hrami umetnosti: v Trebnjem, Krškem, Sevnici, Kočevju, Ribnici. Vsaka dolenjska občina ima vsaj enega. Krška občina je izjema z največ razstavišči.

Od kod nenadoma toliko galerij? Ne bomo zgrešili glavice žeblice, če pravimo, da tudi zategadelj, da lahko razstavljajo domači ustvarjalci.

Domači likovniki so letos res veliko razstavljali: kolektivno in samostojno. Ko govorimo o domačih, imamo v mislih množico samoukov, ki so se – organizirani – pojavili v zadnjem času.

V tem je novomeška občina nerazveseljiva izjema. Veliko likovnikov živi in ustvarja tudi tu, le da jih ni na „svetlo“. Zakaj? Se ne znajo organizirati ali pa morda nočejo v javnost?

Kdo jim bo to povedal, kdo jih bo spodbudil k skupnemu nastopu? Mora pa vzoru trebanjskega tabora likovnih samorastnikov. I. Z.

Med risbo, šansonom in literaturo

Do 22. novembra razstavlja v Krškem nemški slikar in grafik Dieter Huthmacher

Krška galerija je 12. novembra svečer odprla vrata za svojo letošnjo tdnjo umetniško razstavo. Njen gost je slikar in grafik Dieter Huthmacher iz Dietlingena v ZR Nemčiji, ki nam predstavlja svoj ustvarjalni pogled na svet z nekaj nad 30 risbami v navadnem in laviranem tušu. „Srečanje v umetnosti naj bo skromen prispevek k spravi, razumevanju in prijateljstvu narodov.“ je med drugim dejala gđc. Maria Seuren iz Mannheimja, ki je predstavila odsotnega umetnika.

Huthmacher se izpoveduje kot slikar, pevec in pisec literarnih tekstov. Pri tem uporablja sila različna sredstva, taka pota do izpovedi pa so zanj hkrati nujna potreba, da nam odkrije svoja spoznanja in odkritja v svetu. Skoraj bi lahko dejali, da so njegove risbe plod podzavestne volje, z njimi pa sega v različna področja našega bivanja in sožitja. Svojevrsten surrealizem, s katerim slikar ponuja svojo podobo sveta, je z duhovitimi pripisi na risbah laže razumljiv. Samo površno gledanje bi zapeljalo lahko do mnenja, da imamo opraviti s karikaturo, vendar je Huthmacher predvsem satirik in oster opazovalec življenja. Zal ga kot pevec šansonov ta večer nismo mogli spoznati, njegova kolegica iz Nemčije pa nam ga je v prikupni luči predstavila z vseh strani.

Razstava v krški galeriji bo odprta do 22. novembra; risbe so naprodaj in so zanimiv dokument razgibanega časa ter ustvarjanja zunaj naših meja. – Šopka rož, ki sta jih ta večer dobili Maria Seuren in Marjanca Uršičeva od krških učencev, pa sta bila hkrati tudi prisrčna zahvala za vse, kar pomeni galerijska kulturna ustanova mlademu rodu v Krškem. T. GOŠNIK

PREŠERNOV KOLEDAR 1972

Naročniki prijubljenih Prešernovih knjig se bodo spet razveselili: te dni je naša ljudska Prešernova založba poslala iz tiskarne štiri nove knjige: Prešernov koledar 1972, ponatis Askerčevih „Balad in romanc“, Franceta Demšarja misli o spolni vzgoji „Odkod in kako“ ter Ivana Spolarja „Nasvete za vsakdanjo rabo“.

LJUBLJANSKE OPEKARNE LJUBLJANA

GRADITELJI, PRESKRIBITE SI PRAVOČASNO GRADBENI MATERIAL!

LJUBLJANSKE OPEKARNE

obveščajo graditelje in ostale interese, da bodo lahko PREKO VSE ZIME DOBILI VSE VRSTE OPEČNIH IZDELKOV

V industrijski prodajalni je na razpolago tudi ostali gradbeni material in slavno pohištvo.

Informacije daje prodajni oddelek v Ljubljani, Cesta na Vrhovce 2, telefon (061) 61-985 in 61-805, ter naš zastopnik za Dolenjsko Ivo Praprotnik, Grosuplje, Prečna pot 8, telefon 77-358.

SOLIDNE CENE — HITRA DOBAVA!

Ivan Tavčar Miha² Kovarjev

in tako je bilo dve, tri leta vse dobro. Gospod Andrej pa je imel brata v Loki. Ta je bil sodnik in je sodil o nas, če smo se bili pretepli ali če je bil kdo buriče oklestil. Ta nas je sodil in nas zapiral in trd je bil z nami, da smo se ga bali kot živega vraga. Mlade ponočnjake pa je polagal na klop in, če si le malo zaukal sredi vasi o polnoči, te je poklcal predse in ukazal ti jih je deset do petnajst naštetih, težkih, vročih, da si Ježeš-Marjijo klical in da so se ti napravili krvavi žulji na tistem delu telesa, na katerega so ti bile našete.

Ta sodnik je imel tedaj mlado hčer, takšno gospoško stvar v široki obleki. Le-ta je neko poletje prišla h gospodu; in nekdanj v nedeljo zjutraj, ko je go-

spod Andrej pel sveto mašo, je sedela v gospodovi klopi pod prižnico in iz bele peče se je videla njena glava, na kateri je bilo nakopičenih toliko las, da bi jih človek komaj v kožo odnesel.

Po maši pa smo stali pred cerkvijo in čudili smo se, da zraste na človeški glavi toliko las.

Košnikov Lenart, ki je bil v cesarski armadi in je tam služil nekemu majorju, pa nam je takoj to stvar razložil in razjasnil.

Tisti njegov gospod je imel ženo, ki je tudi nosila na glavi tako butaro las. Nekdanj zjutraj, ko je bila gospa ravno vstala, pa ga je gospod poklical v sobo. In tedaj je videl, da so skoraj vsi tisti njeni lasje ležali na mizi. Snemala jih je z glave, kakor mi snemamo svoje klobuke, in ponoči je spala brez njih. Spletana pa je bila tista butara Bog ve iz kakovih konjskih repov, a človeškega lasu ni bilo v nji!

Mi pa smo takoj vedeli, da ima tudi ta take lase, narejene iz Bog ve kakovih konjskih repov. In smejali smo se in to po vsi pravici. Čemu bi se človek pačil z glavou? Naj to nosi, kar mu je dodelil gospod Bog.

Ta deklet je torej obtičala pri gospodu Andreju. In svoj križ je moral imeti z njo! Preobrnila mu je ves dvor

in v nered je spravila vse. V kuhinji je gospodovala kuharico, tisto staro Marjeto, da je hotela uiti; v hlevih pa je spet jezila deklet, da so hotele zapustiti dobro službo. A gospod Andrej si ni vedel pomagati. Samo posle je prosil, naj potpre, naj potpre. Ona pa si ga je ovijala krog prstov in, če se srdl in njo, se mu je smejala ter mu kazala bele svoje zobe, tako da je gospod pozabil na svojo jezo in da jo je v svoji dobrodušnosti kot sorodnico rad imel.

Pa se nekdo jo je rad gledal pod taisto streho. Bil je to hlapec Miha. Bog ve, kako da mu je bila zmešala glavou? Ali je bil zmešan, čisto zmešan! In kako je potem pazil nase! Česal si je skrbno zaručene svoje lase, si zavezaval krog vratu svilnato, pisano ruto in si vtikal v žep čipkaste robece, da je moral ženski ugajati, če je le oči imela v glavi. A taka gosposka ženska ima tudi v tem svoje muhe! Le tisti suhi drogovi, tisti dolgi češarki gosposki, ki ne tehtajo več kot kak petelin, le tisto ji ugaja. A takega, čez pleča lepo širokega človeka, kakor smo mi na kmetih, še pogledati noče! No, pa vsaj tu ni bilo tako!

Nekdanj, ko smo stali na vaškem mostičku in je tisti Vinharjev Matevž, ki je bil slep na eno oko, hotel

trditi, da ima ta ženska lase iz konjskih repov, ga je vzel Miha mahoma v svoje pesti in pretepel in pretolkel ga je, da je Matevžek ves krvav odnesel svoje kosti. A nikdar potem ni več govoril o tistih konjskih repih! Nam pa je stvar dala pomisleka in odprli smo oči in videli več kot poprej. Maruša Repulja, ki je po sejmih „sladke reči“ prodajala, je kmalu potem letala od hiše do hiše ter kričala: če že veste, če že veste, da se je Miha, da se je Miha zagledal v tisto gosposko!

Ali mi smo reči opazovali in gledali na vse. In videli smo, da se je tista ženska pričela rada oblačiti v kmečko obleko. In če so na travnikih kosili, je prišla gotovo tja in se smukala med kosci ter počenjala svoje sitnosti; Mihi pa so se oči svetile kakor živo oglje, da smo si takoj morali misliti, kaj in kako.

Vedno je letala za njim. Če je šel na vrt kosit zeleno travo za živino, že mu je tičala za hrbtom. In tiho sta govorila med sabo in glasno se smejala!

Gospod Andrej pa je bil slep in ničesar ni videl. Star je bil mož, sam dober in nesumnjav, je bilo lahko mogoče, da ničesar ni videl!

Ali se celo gosposko jed je pustila, prišla k družini ter z leseno žlico jedla

iz skleda. Da pa je pri tem vedno tik Mihe sedela, to se ni seveda samo tako pripetilo. A mi smo to vse opazili. Gospod Andrej pa, če je prišel v hišo k družini, ni opazil ničesar. In še dobro se mu je zdelo, ko jo je videl sredi svoje družine. Star mož je bil in mislil je, da je vse v redu.

Nekdanj v pozni noči je lezel Šaravčev Pavliha domov. Tam doli v Dolgih njivah je krtom nastavljal. Potem pa se je bil v gostilni malo pomudil. Lovil je krte po polju in jim nastavljal pasti. A dostikrat ti je prilezel v hišo s krtom v kleščah in si mu moral plačati, češ da ti ga je ujel na tvojem polju. In če mu tudi nisi ukazal nastavitvi, moral si mu vendar plačati, ker Pavliha je imel oster jezik, da smo se ga vsi bali.

Ta je torej, iz Dolgih njiv gredoč, tistega večera kresal mimo cerkve. A dobro je videl, da je imel gospod Andrej še luč pri sebi. Tam zadaj nad kuhinjo je bila postavljena lestva do okna. In na tej lestvi je tičal nekdo in pri oknu je bil tudi nekdo!

Pavliha pa si je stvar takoj raztolmačil in takoj je mož vedel, da lestva tja sama ni bila prišla. Kdo da je na lestvi in kdo da je pri oknu, si je tudi lahko mislil.

OGLED DAJO MLADINA 3DIA

IZ VSEH STRANI

SEVNICA – Občinska konferenca ZMS Sevnica je spet organizirala plesne vaje, ki jih bo vodil stari sevnški znanec, diplomirani plesni učitelj inž. Jože Lavrin. Začetni in nadaljevalni tečaj se je začel 14. novembra. Skupaj bo kar 20 vaj po štiri ure. (P. P.)

SEVNICA – Odred tabornikov „Treh smrek“ iz Sevnice je imel te dni razgovor o taborništvu v sevnški občini. Na posvetu so ugotovili, da so težave predvsem zaradi neustreznega strokovnega vodstva in neprijetnih prostorov. Staršina odreda Alojz Derstvenšek je poročal, da so uredniki dokaj obširne načrti in privabili toliko novih članov, da odred šteje skupaj že 60 tabornikov. V prihodnje bodo uredili okolice taborniškega doma, preuredili stavbo in zgradili nov most čez potok pri taborniški domu. (P. P.)

BOŠTANJ – Mladinski aktiv v Boštanju je začel s pripravami za uprizoritev igrice „Metelj“, ki jo je spisal Pero Budak. Mladinci bodo pripravili igrice do februarja prihodnjega leta. Pri delu jim pomaga predsednica aktiva Ivica Povše. (P. P.)

LJUBLJANA – Na redni letni skupščini skupnosti študentov ljubljanskih visokošolskih zavodov, ki se je udeležilo veliko število študentov, so najprej razpravljali o študentskem gibanju v Ljubljani. O tem je govoril dosedanji predsednik izvršnega odbora Lenart Setine. Ta je opozoril na spremenjen odnos javnosti do študentov in študentskega gibanja. Ob koncu je skupščina zahtevala izgradnjo nove ekonomske fakultete, ravno tako pa tudi medicinske, ki je že več kot nujno potrebna. Izvolili so tudi novo vodstvo, za predsednika izvršnega odbora je bil izvoljen študent filozofske fakultete Darko Štrajn. (J. P.)

NOVO MESTO – V soboto je imela mladina Novoteksa svojo letošnjo konferenco, na kateri so največ govorili o vključevanju mladih v samoupravljanje. Obisk je bil zelo dober, sklepi pa obetajo, da bo delo mladine v Novoteksu še bolj razgibano kot doslej.

NOVO MESTO – Ob koncu tega tedna bo v Novem mestu seja predsedstva občinske konference ZMS, ki bo razpravljala o „Aktivni 75“, obveščanju mladine, mladinskem turizmu in mladinski turistični poslovalnici v Novem mestu. (M. H.)

BREŽIŠKI GIMNAZIJC NISO USPĚLI!

Brežiški gimnazijci so sodelovali v mladinskem radijskem tekmovanju „Spoznavajmo svet in domovino“. Sedem dijakov iz tretjih in četrtil letnikov se je pomerilo 13. novembra v Ljubljani z vrstniki iz Slovenske Bistrice na temo: Angleška renesansa, Shakespeare in njegov čas. Brežičani so vodili vse do zadnjega vprašanja, kjer se jim je zataknilo. Na odločilno vprašanje, ki je šlo pet točk, so pravilno odgovorili Bistričani in zmagali z rezultatom 13:12. Za zmagovalce je bilo pripravljeno še pet točk, zato je bil končni izid 18:12 za Slovensko Bistrico. J. BOSTIČ

To bo revanš!

Ljubljanski pionirji vadijo, kočevski zbirajo odpadni material

Zvedeli smo, da se mladi šahisti ljubljanskih osnovnih šol pridno pripravljajo na povratni šahovski dvoboj s šahisti kočevske osnovne šole.

Prvi dvoboj šahistov obeh ljubljanskih šol in kočevske šole je bil pred letošnjim občinskim praznikom Kočevja in se je končal z rezultatom 57,5:30,5 za kočevske mlade šahiste.

Ni še popolnoma pojasnjeno, če je bilo ljubljanskim mladim šahistom to srečanje tako všeč ali pa si želijo hitro revanširati se za poraz v Kočevju. Dvoboj, na katerem se bo s šahisti kočevske osemletke pomerilo 50 šahistov ljubljanskih šol, bo že okoli 29. novembra, in sicer v Ljubljani.

Zvedeli pa smo, da se tudi v taboru mladih kočevskih šahistov pridno pripravljajo za povratni dvoboj – zbirajo odpadni material. Na videt jo nana s šahom nobene zveze, vendar jo le ima: kočevski šahisti namreč nimajo denarja, da bi si plačali pot do Ljubljane, zato zbirajo odpadni material in ga prodajajo podjetju DINOS. J. P.

»Tisoč radosti« v letu 1972

Prihodnje leto bo še več pionirskih prireditev v republiškem merilu – Tri pomembna srečanja bodo v Novem mestu, Krškem in Trebnjem

V Ljubljani je bila 12. novembra seja republiškega odbora jugoslovanskih pionirskih iger „Tisoč radosti“, na kateri so prebrali poročilo o dejavnosti JPI v šolskem letu 1970/71 in razpravljali o programu za prihodnje leto. 1972. leta bo dan pionirski organizaciji še poseben poudarek, saj praznuje 30. obletnico ustanovitve (na I. kongresu USAOJ v Bihaču 22. decembra 1942). Sprejeli so določene novosti, o katerih bomo še pisali.

Med važnejšimi prireditvami v naši republiki naj nastejemo naslednje: „Kurirčkova pošta“; „Vesela šola“; II. srečanje dramskih skupin v Idriji; XXII. republiško ekipno pionirsko šahovsko prvenstvo v Mariboru; III. republiško prvenstvo pionirjev – prometnikov v Murski Soboti; III. revija pionirskih folklornih skupin v Ptuj; I. srečanje mladih zadržnikov v Krškem; III. orientacijski pohod na smučeh v Novem mestu; III. republiško srečanje pionirjev v sankanju v Trzinu; republiško prvenstvo osnovnih šol v vleslalumu v Kranjski gori; atletski šolski pokal Slovenije in Celju; gimnastični šolski pokal Slovenije v Ljubljani; pionirski košarkarski festival v

Velenju; rokometni šolski pokal v Ljubljani; III. republiško pionirsko srečanje strelcev v Postojni; pionirsko srečanje v plavanju v Vevčah; VIII. srečanje pionirjev – filmarjev v Izoli; IV. srečanje pionirjev dopisnikov v Trebnjem; III. srečanje pionirjev zgodovinarjev v Idriji in Cerknem; III. srečanje pionirskih lutkovnih skupin v Ljubljani in pionirski foto 1972 v Litiji.

Med drugimi bo tudi več zveznih prireditev. Zlasti je vredno omeniti „Malo Groharjevo slikarsko kolonijo v Škofji Loki“, srečanje pionirjev iz vse Jugoslavije na Kozari ter srečanje pionirjev – pesnikov, geografov, zgodovinarjev in športnikov v različnih republikah.

Visokošolci so zborovali

Študenti, člani novomeškega Kluba visokošolcev, so menili, da v novomeški študijski knjižnici ni knjig, ki bi jih pri študiju potrebovali

Na skupščini Kluba novomeških študentov, ki je bila prejšnji teden v Ljubljani, se je zbralo 85 mladih Novomeščanov. Dosedanji predsednik Zdravko Slak je vse prisotne, zlasti pa še bruce, ki so bili najštevilnejši, seznanil z dosedanjim delom starega odbora. Nato je prebral še predlog osnutka statuta Kluba novomeških študentov. Z manjšimi popravki je bil predložen statut sprejet.

Nato so študenti razpravljali o študiranju v študijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu. Mnogi so ugotavljali, da ima knjižnica premalo strokovnih knjig in literature. Zato so se zmenili, da napravijo seznam vseh potrebnih knjig in ga iz-

ročijo knjižnici, ki je obljubila, da bo potrebne knjige tudi kupila.

Izvolili so tudi nov odbor, ki ga sestavljajo naslednji študenti: Tomaž Solmajer, Primož Jazbec, Franček Smerdu, Tone Sparar, Tine Furlan, Meta Lavrič, Lidija Čanič, Matjaž Verbič, Matjaž Kocuvan in Zdravko Slak.

Predsednika kluba bo izvolil odbor na svojem prvem sestanku, na katerem bodo razpravljali tudi o važnem vprašanju, ali bodo letos organizirali brucovanje ali ne. Če brucovanja ne bo, bo Klub novomeških študentov v novem študijskem letu žvotaril, saj je vsakomur jasno, da večino finančnih sredstev dobijo prav od brucovanja. PEZELJ

Počitek tudi za nogometaše

Z uvrstitvijo dolenskih nogometašev ne moremo biti zadovoljni – Še najvišje uvrstitev so dosegli Novomeščani, na najslabšem pa je Mirna

Končano je prvenstvo v ljubljanski podzvezni nogometni ligi. Dolenske ekipe, ki v glavnem nastopajo z mladimi močmi, se niso kaj prida postavile. Novomeški Elan je na petem, Bela krajina na sedmem, Mirna pa na zadnjem mestu. Novomeščani nastopajo v glavnem z mladinsko ekipo in so dosegli več, kot so pričakovali. Spomladi imajo možnosti, da se povzpnejo celo nekoliko više. Bela krajina mora odigrati še edino zaostalo srečanje s Savo, v primeru zmage pa se lahko povzpne za dve mesti više. Bela krajina preživlja krizo, saj tudi tam prihaja do menjave generacij. Nogometaši Mirne so v jesenskem delu samo enkrat zmagali, to pa zadostuje ravno za zadnje mesto.

Lestvica po jesenskem delu tekmovanja:

Slovan	11 9 0	2 34:5	18
Domžale	11 9 0	2 20:10	18
Ihan	11 7 1	3 18:9	15
Sava	10 6 1	3 22:13	13
ELAN	11 6 1	4 18:15	13
Kamnik	11 5 2	4 19:13	12
B. KRAJINA	10 4 3	3 20:16	11
Grosuplje	11 4 1	6 21:25	9
Cement	11 3 3	5 14:22	9
Rakek	11 2 2	7 18:27	6
Dob	11 2 0	9 13:36	4
Mirna	11 1 0	10 10:45	2

Končano je tudi prvenstvo v celjski podzvezni nogometni ligi, kjer sodelujejo ekipe Brežic, Celulozarja iz Krškega in Rudarja s Senovega. Njihovo končno lestvico bomo objavili prihodnjije.

MAJA JE ZMAGALA V LJUBLJANI

V Ljubljani je bilo v soboto pionirsko in mladinsko gimnastično srečanje med reprezentancami Slovenije in Vojvodine. Pionirji in pionirke Slovenije so bili boljše od svojih vrstnikov, medtem ko so Vojvodinci premočno zmagali v konkurenci mladincev in mladink. Med posameznikami sta dve prvi mesti osvojili ljubljanka Marija Težak (pri mladinkah) in Novomeščanka

Maja Dokl (pri pionirkah). V mladinski vrsti Slovenije je nastopila še Novomeščanka Anita Gajič, ki je zasedla deveto mesto, bila pa je tretja najboljše uvrščena Slovenka. Rezultati: pionirke – 1. Maja Dokl (Slov.) 37,35, 2. Klajni (Vojvodina) 36,75, 3. Renar (Slov.) 35,25 itd; mladinke – 1. Marija Težak (Slov.) 37,25, 2. Dabovič 35,55, 3. Barašević 35,35 (obe Vojvodina), 9. Anita Gajič (Slov.) 32,80 itd.

ODLIČNO DRUGO MESTO ZA KEGLJAČE NOVEGA MESTA

Na republiškem prvenstvu kegljaških ekip v borbenih igrah so novomeški kegljači dosegli enega svojih največjih uspehov. V konkurenci 32 ekip so zasedli odlično drugo mesto, takoj za ekipo kranjskega Triglava. Vrstni red: 1. Triglav 1011 kegljev; 2. Novo mesto (Badovinac, Turk, Mrzлак, Predovič, Krušič, Košmrlj, Jarc, Rožič, Košir, Cotic in Brađač) 948 kegljev; 3. Gradis Ljubljana 912 kegljev itd. Novomeščani bi prav gotovo še kdaj ponovili takšen uspeh, če bi imeli svoje avtomatsko kegljišče. Tako pa so med zadnjimi na Dolenskem, ki nimajo sodobne kegljaške priprave. J. M.

BREŽIČANI ŠE NISO KONČALI

Čeprav je tekmovanje v obeh republiških rokometnih ligah končano, to za ekipo brežiških fantov ne velja, kajti čaka jih še gostovanje v Soštanju. Tekmovalna komisija je razveljavila srečanje, katerega so Brežičani izgubili z 9:8, zaradi kršenja materialnih pravil igre. Njihova želja, da bi bila tekma na nevtralnem igrišču v Celju, se žal ni uresničila. Ponovna tekma bo to nedeljo v Soštanju. Brežičani obljubljajo dobro igro, v primeru zmage bi se vodili izlozi približno za eno samo točko. V tem mesecu bodo Brežičani odpotovali še v Gradec, kjer bodo imeli prijateljsko srečanje z avstrijskimi rokometali. V. PODGORŠEK

šport

NOVO MESTO – V prijateljski trening tekmli so novomeški rokometali na Luki premagali rokometne ljubljanske conske rokometne lige z 20:16. Najbolj sta se izkazala Gantar, ki je dosegel 8 zadetkov, in vratar Ojsteršek. (J. P.)

MIRNA PEC – Pri Novljanu so odprli novo tristezno avtomatsko kegljišče. Ob tej priložnosti so se srečali dolenski kegljači. V ekipni konkurenci v borbenih igrah je zmagala Krka (740 kegljev), druga je bila Iskra (712) in tretja Krško (683). Med posamezniki je na 200 lučev zmagal Turk (862), sledita Hren (840) in Mrzлак (829). (J. M.)

LESKOVEC – V prvenstveni rokometni tekmli zasavske lige so Leskovčani s težavo ugnali borbene Krčane s 15:14. Pri gostih je bil najboljši Ganc, pri domačih pa M. Mlakar in Kovač. (L. Š.)

BREŽICE – Prvenstveno nogometno srečanje med Brežičani in Senovcem se je končalo z zmago domačinov z 2:1. Oba zadetka za Brežičane je dosegel Kandič. (V. P.)

NOVO MESTO – Na pobudo GO kluba Novo mesto je bila ustanovljena GO sekcija na novi osnovni šoli Grm. Sekcija vodi Tamar Čefarin. V sredo so odigrali tudi prvi turnir, na katerem je igralo 5 igralcev. Končni vrstni red pa je bil naslednji: 1. Čefarin 4, 2. Zigante 3, 3. Zupanc 1, 4. Krasevec 1 in 5. Zupanc II 0. (F. D.)

ARTIČE – V prvenstveni rokometni tekmli zasavske lige so Novomeščani gostovali v Artičah in v izenačeni tekmli zmagali s 25:23. To zmagalo se je mlada ekipa Novoga mesta uvrstila na prvo mesto, čeprav ima še srečanje z rokometali Krmelja. (J. P.)

KRŠKO – V nadaljevanju občinskih delovskih iger so odigrali tekme v namiznem tenisu. Med sedmimi ekipami je z zanealjivo igro zmagala kiška Celuloza, pred Kovinasko in SOP. (Z. S.)

ZALEC – Nogometaši krškega Celulozarja so v nedeljo gostovali v Zalcu in srečanje s tamkajšnje ekipo igrali 3:3. Strelci za Krčane so bili: Geršak, Budna in Pompe. (Z. S.)

BREŽICE – Končano je nogometno prvenstvo v celjski nogometni podzvezli. Brežičani so po dveh nesrečnih porazih, z 1:0 doma s Celulozarjem, ter v gosteh z Kogatecem, prvo nedeljo v novembru osvojili dve točki brez borbe, ker ekipe Zalca ni bilo v Brežici. Brežičani so z zadnjimi porazi žal za pravih možnosti, da bi zasedli prvo mesto, nekaj upanja pa jim ostane še v nadaljevanju. To nedeljo bodo odigrali še zadnje zaostale tekme z Vojnikom, ki pa ne more spremeniti cončne lestvice. (V. P.)

NOVO MESTO – Novomeški namiznoteniški igralci so že začeli z sedmimi treningi. Žal na njih ne vidimo igralcev, ki zastopajo Novo mesto v republiški ligi. V glavnem prihajajo na treninge mladinci in pionirji, ki jih vodi Pavle Uhl. Na zadnjem treningu so tudi odigrali turnir, na katerem je zmagal Uhl pred Peljzem, naslednja mesta pa delijo: Žabkar, Jenik, Poredoš, Bartelj, Sven in Miklič. (J. P.)

METLIKA – V nedeljo, 21. novembra, bo ob 9. uri dopoldne gostoval v Metliki slovenski šahovski mojster Ivo Bajec, ki bo igral simultanko s 25 nasprotniki, prej pa bo imel še predavanje o dvoboju Petrosjan – Fischer. (M. H.)

NOVO MESTO – Kot kaže, kljub temu da ima Novo mesto dve novi telovadnici, še ni urejena vadba za športnike iz različnih sekcij. Nujno potrebno je, da vodstva šol skličejo posebne sestanke in se pogovorijo za umike in režim vadbe. Škoda izgubljati čas, ki je zelo dragocen za vadbo športnikov preko zime.

METLIKA – V glavnem so že končana tekmovanja v okviru delavskih športnih iger metliške občine. Pomerili se bodo še kegljači, slivosen zaključek pa bo ob letošnjem občinskem prazniku. Med posamezniki so letos najbolj uspešni: Marjan Jakše, Zvone Hauptman, Anton Štapančič v namiznem tenisu ter Slavko Barič v streljanju.

NOVO MESTO – Vadbo TVD Partizan Novo mesto v gimnazijski telovadnici obiskuje veliko število mladih telovadcev. Vadiateljica Ruža Kovačič pripravljata tudi najmlajše telovadke, ki bodo čez nekaj let uspešno zamenjale že preizkušeneje tekmovalke. (R. K.)

NOVO MESTO – Novomeške odbojkarice se v telovadnici na Grmu dvakrat na teden pod vodstvom trenerja Franca Pučka pripravljajo za nadaljevanje prvenstva v ženski republiški ligi spomladi. Vadi 12 odbojkaric. (R. S.)

LJUBLJANA : NOVO MESTO

5:0

Namiznoteniški igralci Novoga mesta so gostovali v Ljubljani in doživeli gladek poraz 5:0 v srečanju z Ljubljano. Rezultati: Kern : Žabkar 2:0, Mikeln : Kaps 2:0, Kastelic : Somrak 2:1, Mikeln : Žabkar 2:0 in Kern : Somrak 2:0.

VSAK MESEC 100 NAGRAD

ŽREBANJA 15. decembra 1971, 15. januarja 1972

VSAKOKRAT:

- 1 avtomobil VW 1200
- 1 pony expres
- 3 radijski sprejemniki
- 5 ročnih ur Darwill
- 50 kartonov piva Pils, v vsakem tudi 6 kozarcev
- 15 long-play plošč
- 25 pivskih garnitur, v vsaki 3 litrski vrčki

VSAK DAN pivo talis

Priimek .....
Ime .....
Ulica .....
Pošta, kraj .....

Zberite po 9 zamaškov s črkami, ki sestavljajo napis talis Pils! Obenem z ustreznim

število izpolnjenih kuponov jih pošljite na naslov: talis, Maribor, Meljska 10.

Priimek .....
Ime .....
Ulica .....
Pošta, kraj .....

Priimek .....
Ime .....
Ulica .....
Pošta, kraj .....

Priimek .....
Ime .....
Ulica .....
Pošta, kraj .....

Priimek .....
Ime .....
Ulica .....
Pošta, kraj .....

Priimek .....
Ime .....
Ulica .....
Pošta, kraj .....

Priimek .....
Ime .....
Ulica .....
Pošta, kraj .....

Konjak za otroke

Mamicam v premislek

Na klopci sedi v poznem mraku živahna družica, med katero se razvije med drugim tudi ta pogovor:

- Ivan, koliko si ga cuknil?
- Kar trikrat. Ves, je prva konjaki Nakar je Ivan tresnil prazno steklenico ob betonski podstavek klopi.
- Sonja, boš eno pokadila?
- No, pa bom en kent, da si pomirim živec?

(Da bo slika bolj popolna, naj povemo, da v tej družbi ni nihče stel nad 12 pomlad. Pa še to: čas dogajanja: 11. november 1971, ob 19.30, uri; kraj pa: sprejetoščišče Gaj v Koševju.)

23 nagrad za križanko DBH

Dolenjska banka in hranilnica je razdelila med 23 naših naročnikov in bralcev za 3.000 dinarjev nagrad

- 12. novembra smo izžrebali med posodnimi rešitvami nagradno križanko, ki jo je 28. oktobra objavila v našem domačem listu DOLENSKA BANKA IN HRANILNICA, 23 pravih rešitev. Zreb je določil, da se bodo letošnjega svetovnega dneva varčevanja spominjali naslednji naročniki in bralci našega lista:
1. Darja Milčičovič, CBE št. 111, Metlika - ki dobi hranilno knjižico s 500 din, vezano na 13 mesecev;
2. Silva Jesenšek, Senovo 200 - hranilno knjižico s 300 din;
3. Uroš Kastelic, Trebnje 98 - hranilno knjižico s 200 din.

20 naših naročnikov in bralcev bo dobilo hranilno knjižico z osnovno višino 100 din:
Franc Strmša, Semič 19; Janez Vovk, Soteska 12, p. Straža pri Novem mestu; Milan Travnikar, CBE 40/b, Metlika; Pepca Lupšina, Zdobovska c. 16 b, Krško; Marjana Špelko, šola Soteska, p. Straža pri Novem mestu; Marjan Lokar, Dol. Kastelec 21, p. Mirna peč; Stanko Štitar, Dolenjske Toplice 9; Ančka Krivec,

Table with 10 columns and 10 rows of letters for a crossword puzzle. Includes words like ORGANO, MARTA, VARČEVANJA, MOA, TRAKTAT, JOE, MELISOVEC, VARINATA, SCALAPIKA, KA, AMILAZA, IVER, ODIN, SNAZILKANA, GOST, TIL, O, MAR, KOPER.

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

V laseh smo si

(Med Slovenci) vzlati se na Kranjskem, je jako žalostno. Malo nas je, ali še ti smo si v laseh, mesto da bi skupno delali po starem geslu: Vse za vero, dom, cesarja. Nekateri listi, med njimi tudi taki, ki so namenjeni za prispoto ljudstvo - vero bolj in bolj v kot potiskajo ker grde našega ml. knezoškofa in duhovnike sploh - pa si je domišljajo, da s tem slovenskemu narodu uslužno delajo.
(Kakšna naj bo po zimi) naša klet? Nastala je doba, ko imajo kleti gospodarju opravljati službo. Od dobrih kleti zahtevamo, da bi po zimi in po leti imele skoro enako toploto. Navadno pa se pravi, da klet ima biti po leti hladna a po zimi tako nekako okoli 5 do 6 stopinj C toplo.
(V Istriji) je pri zadnjih volitvah za državni izbor zmagal Slovan dr. Laginja s štirimi glasovi večine. To je jako velikega pomena, ker se odslej ne bode dalo tajiti, da bivajo Slovani tudi po zapadne strani.
(Rusija) ima vedno nevarnost od nihilistov - ljudi, ki hočejo prekucniti vse sedanje razmere na Ruskem. Sedaj so razširili vest, da hoče car zasklediti državno posovstvo med kmete, pa da so uradniki nasprotni.

Hvala Borisu in Stevanu!

Vojaka Stevan in Boris sta pokazala nesebično požrtvovalnost, ko so se ljudje v metliški občini znašli v stiski - Kaj pa gasilci?

Huda jesenska suša je zelo pestila tudi prebivalce Bele krajine. Skoraj povsod je zmanjkalo vode, nebo pa je mesecje ostalo nemo in neumljeno. Tako je bilo vse do zadnjih dni, ko je blagi dež vsaj malo pomil strehe in vili ljudem upanje, da bo prišlo težko pričakovano jesensko deževje. V tej hudi zagati pa so ljudje prosili za pomoč gasilce in JLA. Pomoč je bila velika, posebno vredno je omeniti delež dveh mladih fantov-vojakov iz Ljubljane, ki sta v šestih dneh ljudem v metliški občini pripeljala 432.000 litrov vode.

Gasilci niso zmogli vsega. Saj z eno samo majhno cisterno niso mogli izpolniti vseh želja. Pristnik ljudi je bil velik, vodo so potrebovali občani, ravno tako tudi živina. V skrajni sili so občinski moške prosili za pomoč ljubljansko garnizijo. Prošnja ni naktela na gluha ušesa!

V metliško občino sta pred tednom pripeljala dve veliki avtomobilski cisterne vojaka Boris Krivec in Stevan Mihajlovič. Fantu sta takoj razumela stisko ljudi, zato sta požrtvovalno parala vseh šest dni in zvozlila v vodnjake skoraj pol milijona litrov vode. Ljudje so jih težko pričakovali, saj sta se jim zdeli kot odraslejša. Boris in Stevan nista poznala delavnika, včasih sta vozila od jutra do pozne noči, njan delavniki pa ni bil nikoli krajši kot 16 ur. Nedvomno sta pokazala izredno požrtvovalnost, ki je ni mogoče nagraditi. Ljudje si bodo zapomnili, kako sta jim pomagala, ko je bilo najhuje.

Tudi gasilci so pomagali, vendar se niso vsi izkazali. Zalosten je primer, ki se je zgodil v božakovski krajevni skupnosti. Tam so ljudem postavili oduroško ceno za pomoč in so naleteli na splošno ogorčenje. Ljudje, ki so se znašli v stiski, so pričakovali pomoč gasilcev, ne pa razočaranja! O tem najubijem dogodka, ki meče slabo luč na vse gasilce, čeprav so krivi samo posamezniki, bomo še pisali.

Pravi Prešeren je v gostilni

Strokovnjaki niso javno rekli o Kaprolovem Prešernu še nobene - Ana Lovšin, ki je sliko kupila pred 48 leti, je prepričana, da je na njej prav Prešeren - Iz blejske restavracije se je preselil v sodrasko gostilno

Vojna okoli Prešernovih slik je bila skoraj neopazno mimo Kaprolovega Prešerna, se pravi Prešernove slike, ki visi v Prešernovi sobi gostilne „Kaprolo“ v Sodražici. Morda so se kulturniki, ki so sodelovali v tej „vojni“, ustrelili njenega obsega ali pa so bili morda prepričani, da Kaprolov Prešeren ni pravi.

Po pravici povedano, nisem pričakoval, da bom v gostilni pri „Kaprolo“ našel na pravega Prešerna, se pravi takega, kot sem ga videl narisane v njegovih Poezijah takrat, ko sem hodil še v šolo. Nemalo pa sem bil presenečen, ko sem odkril, da je Prešeren prav tak, kot sem ga imel v spominu iz šolskih dni!

Angelo Lovšin, Kaprolovo gospodinjno, ki je Prešernovo sliko kupila pred 48 leti na razprodaji restavracijske opreme na blejskem gradu, sem zato takoj vprašal, če kdo izmed strokovnjakov-prešernoslovcov prišel kdaj pogledat to sliko in kaj je rekel o njej.

Povzdala je, da so prišli ponjo iz Ljubljane, da so jo vzeli iz okvirja in vso pregledali, vendar nikjer niso našli nobenega podpisa avtorja.
- Kako pa veste, da je na sliki res pravi Prešeren?
- Kaj ne bi vedela! Takrat smo veliko brali in tudi jaz sem rada čitala pesmi. Ki jih je Prešeren zložil. Na Poeziji je bil tudi narisana. Bil je prav tak, kot je na sliki, zato sem ga takoj spoznala in tudi sklenila, da mora biti moj.

Kaj je denarnica?
Lerka Bonič, stara 26 let, iz Podgorške ulice v Kočevju je 13. novembra prinesla na postajo milice v Kočevju denarnico, ki jo je našla 30. oktobra. V njej sta med drugim manjša vsota denarja in blok za hrano. Čeprav je bila denarnica najdena v Kočevju, kaže, da je njen lastnik Ribničan ali pa da je vsaj v Ribnici zaposlen.

9. Ni mnogo takih senzacij na svetu, tudi v Ameriki ne! Ko so raznašalci pritekli na ulice z naslednjo izdajo, so zautuli še dvakrat glasneje: „Denar spet v banki! Storici na onem svetu...“ Na prvih straneh listov se je šopirila fotografija junakov zgodbe: Paradižnika in njegove Klare! Ali je

Vojaka Boris Krivec in Stevan Mihajlovič (od leve proti desni) sta tedni dni v veliki prizadevanosti reševala hudo žejo v metliški občini. Ljudje se v hvalčestnosti spominjajo njune požrtvovalnosti. (Foto: S. Dokl)

Medvedova smrt

Letošnja jesen je bila suha, da že dolgo ne tega. Enim je bilo pogodu, da so vse postorili na polju in v gozdu, druge pa tare zavoljo vode, ker so se studenci posušili.

Razmišljal sem o tem, kaj bo, ako do zime ne bo prave moče, kar pomotoma zaidem v Šočevce ogrado. Ravno tedaj, ko sem se oziral naokoli, v grmovju zašumi in predme se postavi medved. S krvavega trebuhja je dvignil taci, kot bi me česa prosil, potlej pa se je pa kar na lepem zvrnil, kakor je bil dolg in širok. Bil je mrtev.

Tristo kosmatih, kaj bo pa zdaj? „Se čudim, kar me potipuje mož postave in pravi: „Martín, dvigni mrcino in hodi z mano.“

Veste, kaj? Jaz ga nisem ubil. Ako ga želite, pojedva po voz, da ne bomo vlekli čreva po prahu.“ Mi prigovarjam.

Odšla sva po voz in se vrnila, vendar o medvedu ni bilo sledu; kot bi se v zemljo udril. Ostala sva praznih rok in šele tedaj mi pravi:

„Ves kaj, pojedva k staremu Gregorju. Pote je poslal.“

„Pa menda ni to tisti, ki je bil minister na Dunaju?“

„Tisti, tisti; menda sta si bila včasih gorka, ka-li?“ se zareži.

Med nebotičniki

9. Ni mnogo takih senzacij na svetu, tudi v Ameriki ne! Ko so raznašalci pritekli na ulice z naslednjo izdajo, so zautuli še dvakrat glasneje: „Denar spet v banki! Storici na onem svetu...“ Na prvih straneh listov se je šopirila fotografija junakov zgodbe: Paradižnika in njegove Klare! Ali je

... Vendar nekdo, ki nima 300 tisočakov plače, in vseeno razpravlja o socialnem razlikovanju: otroci iz vrta pojejo „travara, pošta pelja, repa korenje - slabo življenje; repa še se, korenje pa ne...“

... Odkar je popevkar Kišo Slabinac dobil jajce v glavo, se mu je rumena barva tako priljubila, da v Novem mestu kupuje rumeni mini GT - čeprav je izjavil, da ga sem nikoli več ne bo!

... Magister Peter Jerman je v Novem mestu edini, ki je kupil revijo Slovenija - pa se on zato, da je prebral svoj članek!

... Glasbenik Mišo Peroci učil mimo glasbe na osnovni šoli v Mirni peči tudi srbovščino: zato se po hitri metodi učil cirilice...

... Mihaeli Tomšič iz Dobruške vas se opravičujem, če je razumda moje „jagodo“ z dne 1. aprila letos kot očitek, da ima v svojem lokalu pretirane cene, ker za tak očitek nimam osnove...

... Novomeški odbojkarji so začeli kupovati trebanjske, Pometen ukrep: združeni bodo že nekako igrali v drugi slovenski ligi!

... Dolenjci postajamo nemogoče niti na Martinovo nedeljo nismo nikogar zaklali! (Niti gosi ne...)

Viljovc v novembu

Nata bralka Marinka Salojec iz Anj pri Prestancih nam je poslala lep žopek dišečih vijolic. Tudi ona se pridružuje tistim, ki so trudijo, da bi s cvetjem dokazali, da zime še ne bo. Šopek vijolic je za nas nabrala tudi Jožica Smole iz Novoga mesta. Upokojenka S. M. iz Strelške ulice v Novem mestu pa je v terek nabrala za svojega vnučka pest lepih vrtnih jagod.

Čigava je denarnica?
Lerka Bonič, stara 26 let, iz Podgorške ulice v Kočevju je 13. novembra prinesla na postajo milice v Kočevju denarnico, ki jo je našla 30. oktobra. V njej sta med drugim manjša vsota denarja in blok za hrano. Čeprav je bila denarnica najdena v Kočevju, kaže, da je njen lastnik Ribničan ali pa da je vsaj v Ribnici zaposlen.

Portret specialnega agenta

Two-Time je stal naslonjen na bar. Bil je velik, močan, rdeč, in se je pogosto dobrohotno smehljaj. Bil je videti kot človek, ki ima rad živati in od časa do časa pomaga svoji babici v Oklahomi, kamor ji pošilja nakaznice za 50 dolarjev. V resnici pa je bil najslabša vrsta plačanega morilca. Delal je za slovitoga Calcima, vodjo gangsterjev in vlomcev. Two-Time je mogel, ne da bi dosti menil, z enim strelom razpoloviti cigareto, ki jo je kdo držal 35 metrov daleč stran med zombi.

Two-Time je pogledal barmana Yeltza. Ta je bil majhen, rdeč v obraz, z majhnimi, prašičimi očmi in obrazom razbojnika iz kočnične opere. Yeltz je pogledal Willieja, ki je na obrazu imel nekaj brazgotin od polizijskih pištol. Potem je Two-Time rekel:
- Pusti juke-box in natoči tri viskije. Enega zase!
Na drugem koncu šanka je stal moški neupadljivo vdeza in lepete. Two-Time ga je skrivaj pogledal, nato pa tihotek Willieju:
- Pohiti k šefu. Moram mu nekaj sporočiti.

Calcimo je prišel čez sedem minut. Bil je na videz tipičen gentleman, v resnici pa je bil najboljši krvočolenc gangster in gangsterski vodja, ki je vse planiral in predvideval; v reaniji je bil, da spet uporabimo ta izraz, daleč naokoli stran in tretet celo med gangsterji. Calcimo je sedel v kot in Two-Time je stopil tja, sedel in izlekel časopis, kot da mu nekaj kaže.

- Kaj pa je tako nujnega? - je zadirčno vprašal Calcimo.
- Šef, pogojite tistega tipa v koto. Da, tistega! To je specialni agent in se imenuje Daly in se zelo zanima za vas.

- Barman Yeltz ga pozna. Tudi on ga nima rad. Ta tip se mota okoli Yeltzove sestre. Ona je v Clevelandu, kjer ji je zmečal glavo in napravil se marsikaj. Zaljubila se je vanj do ušes, on pa jo je, ko je dobil od nje potrebne informacije, pustil na cedilo. Ne pozna Yeltza, on ga pa. Tu je spravedal po vse in postavljal goro vprašanj. Yeltz meni, da preganja roparje iz Luna banke, vi, šef, pa veste, kdo je to organiziral.

Calcimo se je nasmehnil in nato rekel:
- Bodi pri roki, Two-Time. Sedaj mu bom jaz povedal nekaj besed.

Stopil je k baru in nagovoril Yeltza:
- Yeltz, tvoj bar strahotno smrdi po nekem agentkem dihurju. Zakaži malce ne razkužiš tega krajja?

Vsi v baru so slišali to glasno in žaljivo pripombo. Daly se je obrnil, nasmehnil in počasi stopil k Yeltzu.
- Torej si le moral izbežati. Bilo bi boljze zate, če bi posmenal ribo, kadar ti človek pove kaj zaupnega. To te naj nauči, da boš drugič držal usta zapečata.

Nagnil se je čez pult in z desmico tako udaril Yeltza med oči, da se je zaletel v steno za bar in padel kot vrča na tla. Daly se je obrnil, pogledal Calcima od nog do glave in krenil proti vratom. Yeltz se je nekako dvignil. Iz nosa mu je tekel kuren krv. Bil je kot omotičen, vendar je hitro odprl predal in izlekel revolver, ki ga je gotovo uporabljal, če ga ni Calcimo prijel za roko. Daly je medtem že odšel.

- Ne bodi nor! - je rekel Calcimo posmetljivo. - Za kaj takega ti me bi ušel električni stol. Imam boljše načrt.

Malo pozneje je obvezani Yeltz prišel v Calcimovo razkošno stanovanje. Z njim je bil tudi Two-Time.

- Sedi, Yeltz - je rekel Calcimo posmetljivo in čimžno. - Ne grizi se in vze mi živci! Zberi se in poslušaj. Zelo važno je.

Govorilo so o zadnjem dogodku in prišli do tehle sklepev: Yeltz je sovažil Dalyja, če posebej, odkar mu je spremenil obnati opis. Yeltzova sestra se mora, kljub temu da jo je Daly pustil, obnati tako, kot da se še vedno zanima zanj. Prišla naj bi iz Clevelanda v četrtek in naj bi telefonirala Dajbu. Ko ga bo dobila, naj mu reče, da se huče Yeltz, njen brat, pridruži Calcimu in da ona ne more prenesti, da bi se njen brat družil z najslabšimi gangsterji. Zato ga prost, naj odvrne Yeltza od tega. Misli bo da mu je Lilla še zvesta in da je lahko spet izkoristi. V tem primeru bi lahko dobil vse podatke o Calcimu od Yeltza in Lilla. Zmenil se bo za sestanek na določnem kraju v četrtek popoldne. Ker hodi vedno brez spremstva, bo vse delal sam. Ko bo prišel na kraj sestanka, bo presenečen, ker ne bo Lilla. Namesto nje bo v zasodi Two-Time, ki ga bo z lahkoto ubil. Medtem pa se bode Yeltz pri Calcimu in pil viski, okoli četrta na eno pa se bo z avtom odpeljal skupaj s sestro v Cleveland na novo gangstersko dolžnost.

Ko je Yeltz slišal ta načrt, ga je navdušeno sprejel. Vrtnuce zadovoljstva je bil, ko mu je Calcimo obljubil še 5000 dolarjev kot darilo. Zato je pohitel, da bi naročil sestri, naj se zmeni za sestanek.

Vendar zgodba ni tako preprosta. Calcimo je imel drugačne namene. Vedel je, da Daly preganja vlomilce iz Luna banke, in je hotel vsu krivdo za vlom zvrniti na Yeltza. Vse je bilo urejeno. Ko bo Daly ubit in bo Yeltz dobil 5000 dolarjev ter se odpeljal proti Clevelandu, bo Willie častno in pošteno, čeprav po telefonu policiji ne bo rekel, kdo je, povedal, da je barman Yeltz ubil specialnega agenta tam in tam ter da sedaj beži proti Clevelandu. Ko ga bodo prišli, bodo pri njem našli 5000 dolarjev od v Luna banke naropane denarja. Pod zadnjim sedežem Yeltzovega avtomobila bo policija našla dva revolverja: tistega, ki je bil Dajberjev, in tistega, s katerim je streljal Two-Time. Two-Time bo šel v Chicago in se bo delal nevdušno. Odtujen revolverju ne bo in bodo mislili, da je delal uporabil rokavice. Še nekaj: registracija Yeltzovega avtomobila bo takšna, kakršno so zapazili na gangsterskem avtomobilu pri ropu Luna banke.

Četrtek, 20 minut čez polnoč. Calcimo se je nasmehnil, pogledal na uro in dejal:
- Sedaj je Daly verjetno že ves preroketan. Zal mi je, da nisimo mogli gledati tega legega prizora. Tu je per tisoč. Pohiti v Cleveland, avto te čaka.

- Hvala, šef - je dejal Yeltz, se poslovil od ostalih in odšel. Dvajset minut za njim je Willie telefoniral policiji.

Okoli pol dveh je pozvonilo v Calcimovem stanovanju. Willie je čez nekaj minut pripeljal dva policajca in Yeltza z listicami na rokah. Narednik je dejal:
- Tega tipa smo pravkar ujeli, Calcimo. Ima avto, registriran podobno, kot so to opazili pri ropu v Luna banki. Ima tudi ukraden denar, kaže pa, da je ubil še nekoga specialnega agenta. Trdi, da si ga ti zapletel v to, pa smo mimogrede prišli še sem, da ti povemo, da čeli šef policije govoriš tabo.

- Kadar koli se kaj zgodi v tem kraju, pošleste mene - je posmetljivo rekel Calcimo. - Imate še kaj, da bi mi pripisali?
- To je za sedaj vse! - je odgovoril narednik.

Tedaj je v sobo nenadoma stopil Daly. Calcimo ga je presenečeno pogledal. Daly je rekel:
- Narednik, samo trenutek. Jaz sem Daly, „G-man“. Tu je moja značka. Tebe, Calcimo, pa obtožujem za rop Luna banke in za poskus mojega uboja pred kratkim.

Stopil je k Yeltzu in mu razklenil lasice. Izmenjala sta nasmeh. Yeltz je izlekel tobačnico in ponudil Calcimu, bledemu kot smrt.
- Daj, priži, Calcimo - je rekel. - Moraš si pomiriti žvece. Te cigarete imas rad.

Calcimo je iztegnil roko, pa se je takoj zdržnil kot oparjen. V tobačnici je videl nekaj, kar ga bo v mislih pretobalo vseh petnajset let, kolikor bo dobil zapora. Na dnu Yeltzove tobačnice je ležala bleščeca, dobro ohranjena značka specialnega agenta.

FOTOGRAFIJA TEDNA

Če radi slikate, če niste zadovoljni s slikami v Dolenjskem listu, če vidite zanimiv motiv, ki bi bil vreden objave - potem vas spet vabimo k sodelovanju:
Vsak teden bomo v uredništvu izbirali FOTOGRAFIJO TEDNA in jo nagradili z zneskom od 100 do 200 dinarjev. Fotografije lahko pošljete vsakdo, pod pogojem, da jih je posnel sam. V konkurenci za „Fotografijo tedna“ se ne morejo potegovati za nagrado le člani uredništva Dolenjskega lista, ki sestavljajo komisijo za izbiro najboljših fotografij.

Če hočete, da bo fotografija prišla v poštev za naslov „Fotografija tedna“, mora biti posneta v preteklem tednu, motiv mora biti izviran, slika tehnično zadovoljiva in narajena na format 13 x 18 cm (ali vsaj 200 kvadratnih centimetrov za druge formate), v uredništvo va mora priti vsaj v ponedeljek do 12. ure (za tekočo številko). Pošiljke, ki bodo zamudile ta rok, bomo upostevali v izboru za prihodnji teden. S sliko pošljite tudi primeren (kratek) podpis, obvezno pa podatke:

kdaj je bila posneta,
kje je bila posneta in
kdo ali kaj je na sliki.

Za nagradni razpis poslanih fotografij ne bomo vračali, vse objavljene pa bomo honorirali z najmanj 50 din.

Od danes do prvega roka imate komaj 4 dni časa! Po hitre: rok, ko morajo biti vaši posnetki v uredništvu DL, je ponedeljek, 22. novembra, do 12. ure. Želimo vam mnogo sreče in ostro oko!

UREDNIŠTVO DOL. LISTA

med nebotičniki

9. Ni mnogo takih senzacij na svetu, tudi v Ameriki ne! Ko so raznašalci pritekli na ulice z naslednjo izdajo, so zautuli še dvakrat glasneje: „Denar spet v banki! Storici na onem svetu...“ Na prvih straneh listov se je šopirila fotografija junakov zgodbe: Paradižnika in njegove Klare! Ali je

treba posebej poudariti, da je bil časopis v hipu razgrabljen?

No, s tem pa z zadevo se nismo pri kraju. Ni varno v Ameriki upisniti kaj takega. Ko te nehalo oblegati fotoreporterji, dobiš na vrat filmske režiserje. Zgodbe te vrste so tu nemudoma posnete na celuloid.

Nista in nista se mogla Paradižnika iznebiti filmskih mojstrov v svojem hotelu. In ni jima preostalo nič drugega, kot da sta napregla svoj kabriolet, pa hajd! v Hollywood, v mesto sanj! Navsezadnje! Koliko naših ljudi gara v tujini - zakaj pa ne bi enkrat tudi kakšen upokojenec prinesel devizice, dveh iz zametjstva...

Imeniten producent ju je sprejel v Hollywoodu.

TRIMESEČNA KOSA

Trimesečne kose najnovejših kamgarnov iz 100-odstotne volne za moške obleke vam v velikih izbirah vzorcev nudijo s 30-odstotnim tovarniškim popustom

»VELETEKSTILE, ČRNOMEJ«

POTA IN STRA

§ VLOM V ZIDANICO

Dežurni poročajo

VLOM V ZIDANICO - V noči na 12. november je neznanec vlomil v zidanico Novomeščana Antona Mrharja na Smolenjski gori. Tat je odnesel za 120 din živih.

FRIDRŽALI KLATEŽA - 12. novembra so v novomeških zaporih pridržali do iztreznitve 29-letnega Niko Vukiča. Vukič, ki ni zaposlen in nima niti stalnega bivališča, se je prve dni novembra priključil v Novo mesto in se preživljal s prosjačenjem.

VLOMILCI V CERKVI - 13. novembra ponoči so neznanec vlomili v podružnično cerkev na Vrhu nad Mokronogom. Iz zakristije so odnesli kelih, vreden 400 din, križ (300 din) in pogrebno oblačilo (100 din). Vdirali so tudi v tabernakelj, pa so odnehal.

DRŽNO SE JE VEDEL - Miličniki v Dolenjskih Toplicah so 13. novembra pridržali do iztreznitve Gašperja Pelka. Vozil je osebni avtomobil. Ko so mu miličniki hoteli preprečiti vožnjo, se je nedostojno vedel.

SMUK IZ SUKNJICA - 14. novembra je neznanec izrabil odsotnost Košćevih, ki stanujejo ob Košćalovi v Novem mestu: iz suknjica, ki je visel na hodniku, je ukradel 900 din in izginil.

GOSTU UKRADLI MOPED - Mirku Tratarju iz Gabrijel je 14. novembra zvečer, ko je bil v Kolenčevih gostilni na Mirni, izginil moped celjske registracije.

SE DVA MOPEDA IZGINILA - 14. novembra sta bila ukradena še dva mopeda: Alojzu Grilcu iz Cemi so ga zmaknili doma, Antonu Slaku z Dračjega vrha pa pred bifejem Marije Janežič v Mokronogu.

TAT V AVTU - Marija Znidarič iz Zabjave vasi je 14. novembra mudila z avtomobilom v Stopičah. Neznanec ji je iz vozila ukradel torbico s 330 din in nekaj drobnarij. Oškodovana je za 700 din.

PREHUDO ZALIL MARTINA - 14. novembra so v Novem mestu pridržali do iztreznitve Nezira Džamića, delavca pri SGP Pionir. Malce preveč je zalil Martina, pa ga je zaneslo: v Novem mestu se je nedostojno vedel in razgrajal. Na zagovor ga bo poklical tudi sodnik za prekrške.

KAP NA CESTI - 64-letni Franc Bradač iz Meniške vasi se je 13. novembra zvečer vračal iz Dolenjskih Toplic. Nedo dolgo po odhodu pa so ga našli mrtvega. Ležal je ob cesti pri gozdu blizu domače vasi, pred njim pa je bilo kolo s pomožnim motorjem. Zdravnik, ki je pokojnika pregledal, je ugotovil, da je Bradača najverjetneje zadela kap.

Z motikami nad ogenj

V sušnih in zelo toplih novembarskih dneh so ljudje podvojili budnost in preprečili, da se ogenj, ki je večkrat izbruhnil zlasti na gozdnih parcelah, ni sprevrigel v katastrofo.

Spricho pomanjkanja vode so si pri gašenju pomagali s tem, kar so imeli pri roki. Tako ni bil redkost prizor, da so ogenj „tolkli“ z lopatami in motikami, metall nanj zemljo in pesek, tu in tam pa tudi v vodo namočeno stare odeje.

Za požar je v toplih dneh brez dežja zadostovalo, da je kdo odvrnil cigaretni ogorek ali da je lokomotiva izbruhala nekaj isker na suho travo ob progi.

Domnevalo, da je lokomotiva „zažgala“ travo pri železniški postaji Mirna peč. Ogenj je izbruhnil 9. novembra popoldne, ko je skozi to postajo peljal vlak. Požar je uničil travo in suhljad na dveh arih. Mirnopečani so ogenj pravočasno opazili in ga zadušili. Zvečer so vaščani Koroske vasi zadušili ogenj, ki je nastal na vaški gmajni.

Zajci na »taborniški« vrvici

Trdili so, da so taborniki, in ne tatiči

Tudi na cesti smo ljudje...

Poznam vplivnega moža: vselej hoče biti prvi, tudi na cesti, bog ne da, da bi ga kdo prehitel - za vse življenje bi se mu zameril. Da bi bil zanesljivo prvi, kupuje take avtomobile, da v mestu ljudje zijajo, Menda je v njegovem življenjskem smotru, da zamenja na leto po nekaj avtomobilov: prejšnjega z boljšim, hitrejšim in, kajpak, dražjim. Nekateri so ga začeli posnemati, a niso niti njegova senca.

Komur zleze v glavo, da je nepremagljiv, težko prenese poraz. Slej ko prej se znesel nad nestrečnejšem, ki mu je v dirki v Ljubljano veskozi kazal hrbet. Zadnjič, po dnevu mrtvih, sem na lastne oči videl, kako je stresel za ramena suhljatega voznika princa, čuš če me boš še enkrat poskusil prehiteti, te bom odrinil v jarek, potem pa zapiši svojo kosmato vest samemu hudiču!

Pred kratkim se je zgodilo, da je „prvak“ pobral žebelj na cesti in z „de luxom“ preizkusil trdoto škarpe. Imel je srečo: plačal bo samo na servisu, nič pa v bolnišnici. Prvi je še vedno, kadar hoče: pri šanku, v banki, na občini. Kaj hočete, je pač vpliven mož in njegovi kolenči so krepki...

N. N.

Tatovi v vikendih

Osamljene hišice oddiha so nenehno na muhi vlomilcev - Navadno pozno odkrita dejanja

Tatovi in vlomilci so v zadnjem času dobili na piko osamljene hiše in vikende. V dolini Krke je teh in onih prostorov za stanovanje in oddih veliko. Tatovi spremljajo vsak korak lastnikov. Ko zaslučijo, da bi se v lom izplačal, podvojijo budnost in samo čakajo, da bo hiša ali hišica za oddih prazna.

Vlom v vikend je težje ugotoviti, ker lastnikov včasih po več tednov ni blizu. Ljudje iz sosesčine odkrijejo vlom običajno samo slučajno. Zato so prijave in kajpak preiskave nenehno v zamudi. „Ostarijo“ tudi sledi, ki naj bi varnostne organe privedle do kriminalcev.

Vlom v vikend Kamničana Franca Vidmarja v okolici Dvora pri Žužemberku je bil že 5. novembra, javili pa so ga več dni kasneje. Tat je Kamničanu, ki si je prostor za

oddih poiskal na Dolenjskem, odnesel transistor, dve uri in potovalko. Vrednost izginulih predmetov so ocenili na 3.000 din. Preiskavo nadaljujejo.

HUDE POSLEDICE TRKA

Hudo se je 6. novembra poškodoval 61-letni Ignac Marin iz Šalke vasi, ki je v Kočevju s kolešom s pomožnim motorjem zapeljal iz neprednostne ceste na Seškovo ulico in trčil v avto, ki ga je vozil Ivan Poje iz Gorenja. Marin si je pri trčenju zlomil nekaj reber in ključnico ter se poškodoval po glavi. Na vozilih je bilo za 3.000 din škode.

Prelisčeni lisjaki

Pred kratkim se je zgodilo neke na zahodni Dolenjski. Miličnik v civilu je videl, da šofer nekega obrata pridno pije vino in da sta šla nato z vojem obrata proti avtomobilu.

Miličnik je hitro sporočil tovarišem, naj prestežejo ta in ta kombi in naj dajo vozniku pihati balonček, ki bo gotovo pozelel.

Miličniki so kombi res ustavili in pozvali voznika, naj pihna balonček. Ta jim je hitro ustrejel; miličniki pa so bili nemalo presenečeni, ko so videli, da ni alkoskop niti malo pozelel!

Ko so prišli kasneje vsi miličniki, ki so sodelovali v tej akciji, skupaj se zaradi neuspeha kar niso mogli načuditi.

- Pa si dal pihati šoferju? se je pozanimal prijavitelj.

- Ševda sem.

- Kakšen pa je bil šofer?

- Tak in tak, je začel razlagati miličnik.

- O, hudiča! Ti nisi dal pihati šoferju, ampak vodji obrata! Njega bi moral poharati pa za vozniško dovoljenje, ker ga nima!

J. PRIMC

SLOVENIJALES Tovarna pohišstva, Brežice

RAZPISUJE JAVNO PRODAJO osnovnih sredstev:

1. tovorni avto znamke TAM 5500 letnik 1969, brezhiben
2. telefonska centrala znamke ISKRA 2 zunanja in 14 notranjih priključkov, brezhibna

Javna prodaja bo v sredo, 24. novembra 1971, na sedežu podjetja v Brežicah, Askerčeva št. 7. Pričetek ob 8. uri za družbeni sektor, od 9. ure dalje pa za zasebni sektor.

Prodajne pogoje bodo interesentom obrazložili na javni prodaji. Pred javno prodajo je obvezen 10-odst. polog od izklicne cene.

Kupec tovrnega avtomobila ima možnost skleniti daljši poslovni dogovor za opravljanje prevozov. Interesenti prejmejo informacije v prodajnem sektorju.

Z vrtočlavoico na strehi?

V sredo, 10. novembra okoli 13. ure, je omahnil s strehe novih javnih skladišč za carinarico v Bučni vasi osemnajstletni Ivan Herceg, tesar ljubljanskega podjetja Slovenija-cesta, ki gradi to skladišče.

Herceg je na strehi polagal salonnite plošče, ki mu jih je prinašalo dvigalo. Ko se mu je tako približalo nato-vrjeno dvigalo in jih je spet hotel razložiti, je izgubil ravnotežje in strmoglavil v globino. Mladi tesar je padel devet metrov globoko na železne cevi in obležal hudo poškodovan. V bolnišnici, kamor so ga takoj odpeljali, so ugotovili zlom lobanje in hude krvavitve. V času poročanja je stanje še vedno resno.

Dogodek so obravnavali kot nesrečo pri delu. V poizvedbah so ugotovili, da Herceg ni sel prostovoljno na streho, ker je menda imel vrtočlavoico. Tisti, ki ga je kljub temu poslal polagal salonnite plošče, naj bi bil to vedel.

V gradbeništvu se je zgodilo že precej podobnih nesreč, kot je bila Hercegov.

Na sodišču se je izkazalo, da so se pripetile zato, ker odgovorni niso poskrbeli za varnost. Le malokdaj se je posrečilo odgovornim dokazati, da niso bili krivi.

Očitno bo moral tudi za Hercegov padec s strehe kdo odgovarjati. Kdo bo to, bodo ugotovili v preiskavi. Kaj malo je verjetno, da bi se odgovorna oseba v tem primeru lahko skrila za opravičila, nevednost ali podobno razlog.

Kršitev varnostnih predpisov je tudi tu očitna. Če bodo dokazali, da je imel Herceg res vrtočlavoico in da ga je odgovorni kljub temu poslal na streho, bo to kršitev težje vrste.

Vsekakor je nesreča iz Bučne vasi huda opomin tistim, ki zanemarjajo predpise o varnosti pri delu. Na Dolenjskem v zadnjih letih veliko gradijo, zasebniki in podjetja. Nemalokrat je tu in tam videti delavca, kako se „sprehaja“ - kajpak nezavaran - 10 in več metrov visoko. AH so se tisti, ki prezirajo red na cesti, preselili v višave?

I. ZORAN

KRONIKA NESREČ

ROŽNI DOL: PADLA MED PREVRACANJEM - 12. novembra se je pri Rožnem dolu prevrnil s fičkom Marijan Murn iz Škrjanč. Med prevračanjem je iz avtomobila padla Vida Sauer in se potolkla na glavi. Gmotno škodo so ocenili na 10.000 din.

ROŽNI VRH: HUIJŠE TRČENJE - Ljubljancin Vladimir Tratar so je 12. novembra peljal s fičkom od Velike Loke proti Trebnjemu. Na Rožnem vrhu ga je zaneslo in se je zaletel v fiat 850, s katerim se je naproti pripeljala Olga Markovič iz Trebnjega. Tratar je bil hujše ranjen in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico, Markovičeva in njen sin pa sta došla lažje poškodbe. Trčenje je napravilo za 8.000 din škode.

KARTELJEVO: KOMBI SE JE ODPEL - Stole Popovič iz Ljubljane je 11. novembra vlek s kombijem pokvarjen kombi Milivoja Bandulica proti Trebnjemu. Na karteljskem klancu je vlečna jeklena vrv počila. Bandulicev kombi pa se je prevrnil.

JEZERO: PRISTAL NA TRAVNIKU - Stefan Lasa iz Ljubljane je 11. novembra z osebnim avtomobilom pri Jezeru dohitel tovornjak in zavrl. To je bilo usodno: odneslo ga je a ceste in je pristal na travniku. Ta „let“ ga je stal najmanj 8.500 din.

DRAGA: TOVORNJAK IZTRESL PESEK - Mirko Povh iz Blata je 11. novembra vozil od Drage proti Sentrupertu tovornjak, naložen s peskom. Na ovinku se mu je zavrla kolo, zapeljal je v Bistrico in se prevrnil.

MAČKOVEC: FICKO VOZIL PO LEVI - Na avtomobilski cesti sta pri Mačkovecu 10. novembra trči-

la zastava 1300 in fičko. Z zastavo 1300 so je Jovan Ilič iz Nisa peljal proti Ljubljani. Zagrebčan Tomislav Bihar je vozil naproti fičko po levi strani. Po trčenju, pri katerem je bila ranjena Biharjeva sopotnica Djurdja Bijež, je fička odbilo na travnik. Škodo so ocenili na 25.000 din.

STRAŽA: PO TRČENJU SE V DREVO - Stefan Kovač iz Vavte vasi je 10. novembra s osebnim avtomobilom podil 11-letno Marijo Kregar. Marija je šla v skupini otrok, potem pa je nenadoma stopila pred avto. Deklica je padla. Kovača pa je zaneslo s ceste v drevo. Kregarjevo in Kovačevega sopotnika Mijo Kostanjevca so odpeljali v novomeško bolnišnico.

BELA CERKEV: NESRECA IN NALET - Josip Mikulič iz Zagreba je 10. novembra pri Beli cerkvi prehitel tovornjak, ko je naproti vozil Janez Vidmar iz Sentruperta. Zagrebčan je zavrl, na mokri cesti pa ga je zaneslo in je Vidmarja kljub temu zadel. Na istem mestu je čez nekaj minut Stefan Pečar iz Crnuč z osebnim avtomobilom zadel tovornjak, ki ga je zaradi Mikuličeve in Vidmarjeve nesreče ustavil Jože Znidarič. Gmotno škodo so ocenili na 7.500 din.

NOVO MESTO: MOTORIST PADEL POD AVTO - Jože Rozman iz Straže je 9. novembra padel z motorjem pri novomeški bolnišnici tako nesrečno, da je prišel pod kolesa osebne avtomobila, ki ga je vozil Novomeščan Valentin Salomon. Rozmana so takoj odvedli v bolnišnico.

BREŽICE: Z MOSTU V ZID - Avtobus, poln potnikov, ki ga je Ivan Francičkovič iz Zagreba 11. novembra vozil od Brežic proti Črtežu, je na mostu čez Krko zaneslo, da je treščil v podporni zid. Ranjen ni bil nihče. Škodo pa so ocenili na 15.000 din.

BREŽICE: MOPEDIST UMRL V ZAGREBU - Alojz Zgalin iz Bizelj-skega, ki se je 10. novembra hudo poškodoval pri padcu z mopedom na Cesti 21. maja v Brežicah, je umrl v zagrebški bolnišnici, kamor so ga odpeljali po nesreči.

DRNOVO: ZARADI KRAV SE JE PREVRNIL - Brežičan Peter Korber se je 8. novembra na avtomobilski cesti pri Drnovem z osebnim avtomobilom izognil kravama, ki sta ubirali bližnjico na drugo stran, pri tem pa ga je zaneslo in se je prevrnil.

ŠMARČNO: OSEBNI V JAREK, TOVORNJAK V HRIB - 5. novembra sta se med srečanjem v Šmarčnem zalezetu Oto Ogrinc iz Trbovelj z osebnim avtomobilom in Civil Crnc iz Celja s tovornjakom. Crnc je vozil po levi. Po trčenju je osebni avto običal v jarek, tovornjak pa se je zaletel v hrib. Voznik Oto Ogrinc in sopotnica Joži Ogrinc sta bila ranjena in so ju odpeljali v celjsko bolnišnico. Gmotno škodo so ocenili na 20.000 din.

ZLEBIC: ZRTEV MOKRE CESTE - 18-letni Stanko Cop iz Kočevja se je 8. novembra ob 19.40 prevrnil z avtom R-10 pri Zlebiču. Na ovinku ga je na mokri cesti začelo zanašati, da se ni mogel ujeti, zapeljal je s ceste in se prevrnil. Voznik in sopotniki niso bili poškodovani, na avtu pa je kar za 6.000 din škode.

PAVLIHOVA PRATIKA

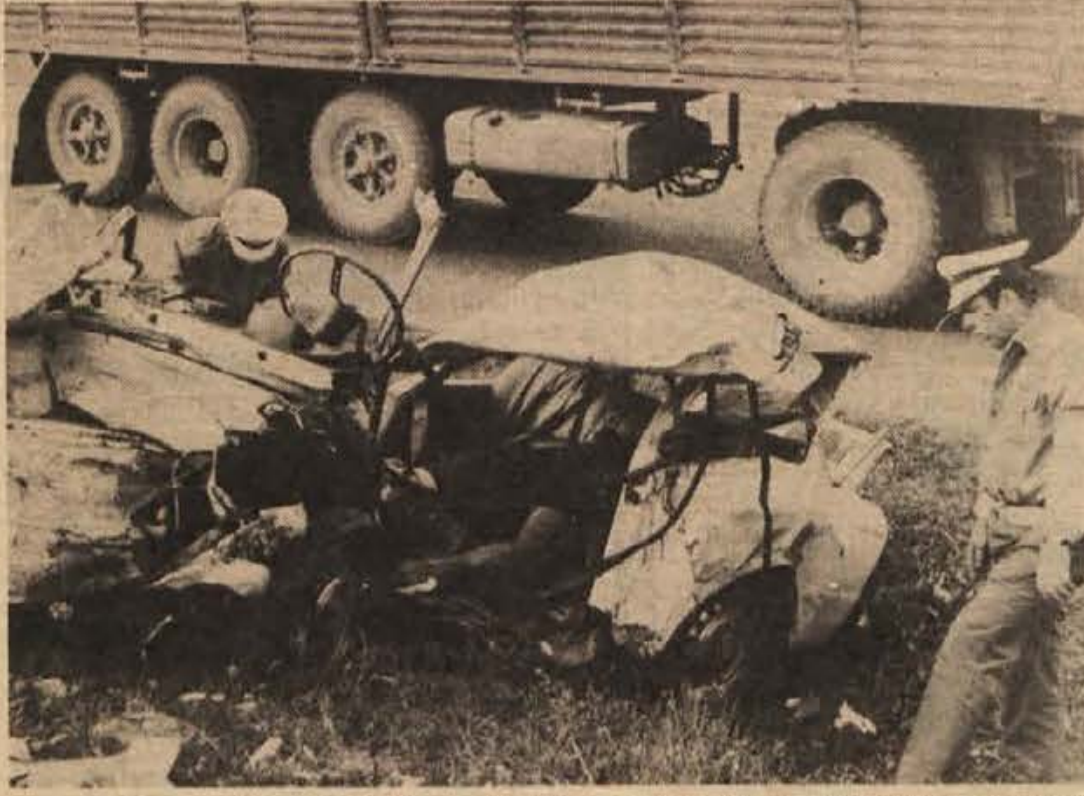

1972

CENA 5 DINARJEV

ŽE V PRODAJI

Dež, poledica, sneg in megla, to bo v prihodnjih poznojesenskih in zimskih dneh še povečevalo nevarnost na cesti, odtod nenehni klic tistih, ki skrbijo za varnost prometa. Njihova opozorila upoštevajmo, če hočemo, da bo manj tako strašnih prizorov na cestah. Na sliki: nesreča pri Biču. (Foto: M. L.)

Za vestnost voznikov

Ivan Rolih: »Rešitev iz prometne zagate, v kateri je Novo mesto, je za sedaj samo v rokah voznikov!«

Prejšnji teden je glavni direktor SGP PIONIR Ivan Kočevič želel, naj referent za promet pri Obs Ivan Rolih odgovori na vprašanje, kakšna rešitev se obeta Novemu mestu iz sedanje prometne zagate in zakaj je uveljavljen novi prometni režim v Kandiji. Vprašani je odgovoril:

— Skozi Novo mesto vodi ena sama prevoznica od avto ceste v Belo krajino in proti

Kočevju in še ta ni tako široka, kot mora biti cesta I. reda. Promet po njej se je v zadnjih letih celo potrojil in preko mostu, ki je najozje prometno grlo v Novem mestu, gre vsak dan v 16 urah (od 6. do 22. ure) celo več kot 12.000 vozil.

— Torej je na dlani, da je most problem št. 1?

— Most je resnično postal družbeni problem zaradi velikega pomena prevoznice, ki vodi čezenj. Prav zato pa je treba vprašanje mostu reševati na širši ravni in ga ne moremo naprtiti na ramena le naši občini.

— Kaj pa težave in novi režim v kandijskem križišču?

— Težave v kandijskem križišču so posledica ozkega grla na mostu. Ze več let smo od uporabnikov mostu dobivali predloge in nasvete,

naj bi imela prednost Partizanska cesta, ker zaradi vzpona na njej zlasti pozimi povzročajo zastoje težki tovornjaki s prikolicami. Pristojni občinski upravni organ je tem predlogom prisluhnil, sklical je več svetov s strokovnjaki in 27. julija letos uvedel sedanji preizkusni režim, po katerem ima prednost Partizanska cesta.

— Toda zastoji so zdaj še večji in tudi most je zdaj bolj obremenjen kot prej!

— Na mostu je dopustna po prometnih znakih še vedno enaka obremenitev kot prej. Občinska komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu je o mostu večkrat razpravljala. Med drugim je predlagala, naj strokovnjaki ponovno prouče nosilnost mostu, večjo obremenitev in nevarnost za most zaradi pogostejšega ustavljanja in speljanja vozil, semaforso ureditev in razširitev kandijskega križišča ter stalno uporabo prometnih miličnikov v njem. Dokler nimamo strokovnega mnenja o tem, bo veljal sedanji preizkusni režim. Rešitev težkega in zapletenega prometnega vprašanja v Novem mestu pa je glede na to, ker ni niti denarja, potrebne za obsežne naložbe, ki bi odpravile prometna ozka grla, niti nima postaja milice dovolj prometnih miličnikov, v celoti v rokah voznikov. Vozniki naj dosledno upoštevajo prometno signalizacijo in zastojev ne bo!

Moje vprašanje: vodja splošne službe pri IMV naj pove, kako rešuje IMV vprašanja parkirnih prostorov za svoje delavce, kako mislijo olepšati okolje tovarne ob Zagrebški cesti in kakšni so njihovi načrti za notranji transport, za katerega uporabljajo zdaj Zagrebško cesto, na kateri počasni vilicarji že ovirajo promet.

M. JAKOPEC

ANKETA O KANDIJSKEM KRIŽIŠČU

Veliko zanimanje - malo odgovorov?

Ko smo imeli priložnost povedati svoje mnenje, smo se slabo odzvali, zdaj pa vsevprek kritiziramo — Rešitev prometa v Novem mestu je v novem mostu in v nekaterih omejitvah

Če bi majhno število odgovorov dokazovalo veliko zanimanje za prometne probleme Novega mesta, potem bi ob odgovorih, dobljenih na anketi o tem, kakšen naj bo prometni režim v kandijskem križišču, lahko sklepali, da se za promet zelo zanimamo. Razdeljenih je bilo namreč 700 anketnih listov, naslovljeni pa so vrnilo izpolnjenih le 117. Od tega jih je bilo 83 za sedanji počasni režim, 28 za prejšnji, za sedanji počasni, ki naj bi veljal samo pozimi, pa 16. 53 anketirancev je predlagalo gradnjo novega mostu, 33 pa semaforso ureditev kandijskega križišča. Za zaporo Trdinove ceste je bilo 5 anketirancev, proti njej pa 11. Ostalih predlogov je bilo 28; nanakali so se predvsem na usmerjanje prometa

z miličniki, na razširitev kandijskega križišča, izločanje tovornjakov in drugih počasnih vozil iz prometa ter podobno.

Tako smo se (precej slabo in nečastno) odzvali vabilu k sodelovanju. V isti sapi pa moramo zadržati, da prometnega problema Novoga mesta ni mogoče rešiti ne s prometnim režimom ne s prometno signalizacijo in tudi z upravnimi posegi ne. Novo mesto ima takšno zemljepisno lego, da so vse našete rešitve že vnaprej obsojene na neuspeh ali pa ne bi dale zaželenega učinka. Edina učinkovita rešitev je gradnja novega mostu.

Novi most naj bi stal izven mesta. Prometno preobremenjeno edino prevoznico, ki vodi skozi mesto, bi razbremenil tovornega oziroma tranzitnega prometa in le-tega presmeril po novem prometnem toku, ki bi se mestu izognil. Zato bi bila najboljša rešitev gradnja mostu v bližini Ločne oziroma Mačkoveca, če bi bil na voljo denar, pa gradnja še enega mostu v bližini Bršlina. Dokler ne bo denarja, na bi morali vplivati na

»Otočec le za pridobitništvo«

Viktor Pfaff, direktor zavoda Javno kopališče, pralnica in kemična čistilnica: »Na tajnem glasovanju smo bili vsi za samostojnost!«

Zakaj se pralnica in kemična čistilnica oziroma zavod, ki združuje še javno kopališče, noče združiti s hotelom Grad Otočec, sem zadnjič vprašal in zraven povedal tudi nekaj primerov, ki so kazali, da je samoupravljanje v tem kolektivu bolj na papirju, zraven pa sem sodil, da gre tu očitno za primer, ko nekateri zavirajo pametne načrte.

Predsednik občinske skupščine Franci Kuhar celo sodi, da je pobuda Otočca prav sprejemljiva in da bi z uresničitvijo načrta primerno urediti ta del Novoga mesta, saj bi Otočec lahko turistično uredil ves predel — do Seidlovega mlina ob Krki.

In kaj sodi direktor zavoda Viktor Pfaff?

— »Letos smo že glasovali o priključitvi Otočcu, pa so se tajno vsi člani kolektiva (pet in še dva honorarja) izrekli proti.«

— Toda mar ne bi bili na boljšem, če bi se priključili?

— »Le v čem? Otočcu gre le za to, da dobi prostor. Rad bi hišo, da bi zgradil kegljišče. Gre mu le za koristi.«

— Kaj pa, če bo občinska skupščina ugotovila družbeni interes?

NOVI NAROČNIKI

Pri podjetje bo še letos in prihodnje leto bistveno izboljšalo in na novo uredilo krajevno in mrežo v vseh občinskih središčih. V novo-meški občini bodo do konca leta vključili nove telefonske naročnike v Novem mestu: Kristanova in Trdinova ulica, del Zagrebške ceste, naselje Nad mlino.

V Novem mestu je najbolj problematična telefonska napeljava v Bršlin, kar pa bo treba zaradi hitre industrializacije tega dela mesta nujno urediti prihodnje leto.

FRANCE BRADAČ

V noči od sobote na nedeljo je ugasnilo življenje spomeničarja in organizatorja odpora v Topliški dolini — Franceta Bradača iz Menške vasi.

Pokojni prvoborec se je rodil 1907 v Podhosti in življenje mu ni bilo posuto z rožami. V težkih dneh in v najhujši preizkušnji je dobro vedel, na kateri strani je poštenost in kje je pravična borba. Bil je med organizatorji osvobodilnega gibanja v Topliški dolini, postal je komandant zaščitnega bataljona pri slovenskem Glavnem štabu, in ko je bilo konec vojne, je bil rezervni kapetan.

Po vojni je delal v družbeno-političnih organizacijah, še posebno delaven je bil v krajevni skupnosti. Vsi, ki so ga poznali, se ga bodo spominjali kot človeka, ki je malo govoril, zato pa je raje z dejanji dokazoval svojo človečnost. Prijateljem, znancom in prebivalcem Topliške doline bo še dolgo ostal v spominu.

— »Ne vem, če sme posegati v naše delo...«

— Mar ni stavba splošno ljudsko premoženje?

— »Ne, to je naše, od zavoda. Predlagal sem: če hoče Otočec na vsak način ta prostor, naj nam da drugega.«

— Očitaj vam pomanjkljive samoupravne akte!

— »To ni res. Nismo imeli pravilnika o oblikovanju cen in so nas prav sitno oblikovali. Zdej smo to uredili in imamo vse samoupravne akte.«

— Koliko prometa pa naredite?

— »Na leto približno za 200.000 dinarjev. Morda bo letos celo nekaj več.«

— Glejte, če bi se združili, mar ne bi Novo mesto pridobilo?

— »Ta turizem tukaj, to je še vse v zraku. Otočcu je tako všeč, nam pa ne ustreza, ker bi imeli premalo prostora.«

— Zakaj se bojite združitev? Mar mislite, da bi imeli manjše osebne dohodke?

Dr. Rihard Pintar

Pred dnevi je v Celju umrl v 81. letu odvetnik dr. Rihard Pintar. Z njegovo smrtjo je stopila z življenjskega odra osebnost, ki jo pozna predvsem starejši rod Novomeščanov.

Doba, v kateri je odraščal dr. Pintar in se oblikoval, je bila doba hudih narodnih spopadov Slovencev z avstrijsko-nemško administracijo, na drugi strani pa doba trdega, neizprosnega boja novomeških dijakov za življenjski obstanek. Povsem brez materialne ali materialne podpore družbe se je morala takrat mladina prebiti do svojega poklica, kakor je vedela in znala. Posebno težko pa je bilo za tiste dijake, ki so se odločili za univerzitetni študij. In ko je bila generacija novomeških visokošolcev, kateri je pripadal pokojnik, v najintenzivnejšem študiju po raznih avstrijskih visokih šolah, se je začela svetovna vojna. Številni od njih so morali na mah pustiti študij in oditi k vojakom, nato pa na fronto. Med njimi je bil tudi pokojni Rihard Pintar.

Med vojno je prehodil trdo pot. Prišel je na ruski fronti v vojno ujetništvo, preživel tam oktobersko revolucijo in se po dolgih letih trpljenja vrnil domov. Energija, s katero je znova začel študirati, premagajoč vse težave, ponosna premočrnost njegovega gledanja na svet in posebej na dogodke, ki so pretresali povojno dobo, je bila naši mlajši generaciji za vzor. Vsi smo ga resnično spoštovali.

Po opravljeni advokatski praksi v Novem mestu in v Celju je tam odprl odvetniško pisarno in zaslovel kot odvetnik.

Pokojni dr. Pintar je bil v svoji mladosti izvrsten telovadec in vadiatelj. Bil je edini sokolski vadiatelj Novemu mestu z zveznim vadiateljskim izpitom. Še kot dijak je zbiral mladino iz Kandije na vrtu domačije staršev in pod njegovim stroгим vodstvom smo se prvič srečevali s telovadbo na drugo. Zato je vse svoje življenje z namenjem spremljal telovadbo in bil njen prijatelj.

Njegova smrt je nekdanji rod novomeških telovadcev boleče prizadela. Nanj bo ostal svetel in nepozaben spomin.

LEON STUKELJ

Pripomoček, ki ščiti ljudi

Do aprila prihodnjega leta bodo morale osebe, ki nimajo posebnih vojaških dolžnosti, imeti posebne zaščitne komplete — Cena 65 din

V novomeški občini so tečaj Rdečega križa za prvo pomoč občanom v krajevnih skupnostih v teku. V kratkem začnejo delati tudi tečaj gasilsko-tehničnega izobraževanja. Pripravljajo se tudi za akcijo nabave posebnih zaščitnih kompletov, ki jih morajo občani nabaviti do aprila prihodnjega leta.

Zvezna izvršna svet je sprejel lani poseben odlok, ki zahteva, da vsi državljani, delovne in druge organizacije, državni organi in stanovici v zasebnih ali družbenih ustanovah nabavijo posebna zaščitna sredstva pred morebitnimi vojaškimi akcijami.

Zato bodo poverjeniki civilne zaščite v prihodnjih tednih obiskali stanovce, ki niso razporejeni na posebne dolžnosti, in zbirali na-

ročila za nakup posebnega zaščitnega kompleta, ki stane 65 din. V tem so: zaščitna maska — respirator, prvi zavojček, vata, papirnati robčki, zaščitno ogrinjalo, pralno sredstvo, soda bikarbena in steklenička alkohola. Takšen komplet bo morala imeti vsaka oseba. V trgovinah se pripomočki ne dobijo; tovarne jih bodo izdelovale samo na podlagi prednaročil.

Cas je izredno kratek. Vprašanje pa je tudi, če bo povsod toliko denarja, da bodo lahko nabavili takšne komplete. Prav gotovo se bo marsikje zataknilo ravno pri denarju, v takem primeru pa tudi odlok ne bo dosegel svojega namena. Takšne zaščitne pripomočke imajo v vseh razvitih evropskih državah že desetletja, vprašanje pa je, kdo jih je ljudem nabavil.

Vode, vode...

Medtem ko stari ljudje napovedujejo, da bo letošnja zima zaradi polnete in jesenske suše dolga in ostra, pa prebivalce novomeške občine vse bolj pekljo pomanjkanje dežja. Električno so zadnje dni od časa do časa že odklopili, vode v vodovodnih ceveh in pipah pa je tudi vse manj. Če bo še dolgo šlo tako naprej, bo prav gotovo prišlo do tega, da bo nekaj časa zmanjkovalo toka, nekaj časa pa bomo brez vode. Kakšno škodo bo imelo gospodarstvo, si lahko zamislimo.

In kaj je z vodo? To vprašanje smo zastavili peterici poučenih občanov.

Miloš Matko, direktor Vodovoda: Zadnji dežek nam je malce pomagal. Toda za normalne zaloge bi moralo neprestano deževati več kot teden dni. Malenkostne padavine so nas rešile najhujših zagat v Strazi in Stopiščah. To pa še ne pomeni, da z vodo ni treba več varčevati. Dvanajst let sem že v tem postu in še nobeno leto ni bila zaloga vode tako skromna kot letos. Strokovnjaki celo sodijo, da zadnjih 40 let ni bilo tako nizkega vodostaja kot prav letos!

Franci Kuhar, predsednik občine: Letošnje pomanjkanje vode je izredno, a pri ljudeh je opaziti znatno več discipline kot v prejšnjih sušnih obdobjih. Da bi pomagali v najhujši sili, so tri cisterne neprestano na poti. Na srečo vsako leto odpiramo nove vodovode in tudi na Dvoru, kjer je bil odprt pred nekaj dnevi, učinkovito pomaga reševati probleme pri preskrbi z vodo.

Ana Medic s krajevnega urada Straza: Tudi v vodovodnih ceveh je v zadnjih dneh voda nekakrat zagrgala in usahnila. Kjer ni vodovodov, si ljudje pomagajo s kapnicami in izviri. Letošnja suša je tako huda, da so kapnice skoraj povsod presahle, izviri pa so tudi že na koncu...

Dimitar Penic, sekretar Komunalnega podjetja: S cisterno vozimo vodo dan in noč. Šolam in kmetijskim organizacijam, tako smo se zmenili, peljemo vodo najprej, sicer pa vozimo tako, kot vodo naročajo. Cisterne lahko odpelje enkrat 4.000 litrov vode, vozimo pa največkrat v tiste vasi okrog Novoga mesta, kjer še niso napeljani vodovodi.

Silva Legan s krajevnega skupnosti Zuzemberk: Najhujše pomanjkanje vode je v Hinjah, Lipju in adjovskem koncu. Zuzemberški gasilci vozijo vodo po vasi s svojo cisterno, ljudje pa so se zaradi pomanjkanja vode oglašali tudi na krajevni skupnosti. Napotili smo jih h gasilcem...

Povsod torej enaka pesem: vode, vode! Ostaja nam le upanje: lepo bi bilo, ko bi takrat, ko boste brali te vrste, blagodejni dež že malo krepejše namočil presušeno zemljo.

Zakonca Jože in Marija Medved iz Novoga mesta sta 13. novembra v krogu svoje družine in številnih prijateljev praznovala 50-letnico poroke, ki sta jo sklenila 14. novembra 1921. Mož Jože je 40 let delal pri železnici, mati Marija, znana ljubiteljica cvetja, pa je gospodinjala in vzgajala štiri otroke. Življenje jima ni bilo lahko, precej sta trpela. Med vojno so očeta Jožeta okupatorji poglinali na cesto, starejšega sina pa so odgnali v internacijo, nato pa se je vključil v NOV. Ob visokem jubileju jima želimo veliko zdravja, zadovoljstva in veselih uric. (Foto: S. Dokl)

Novomeška kronika

JAVNO RAZSVETLJAVO bodo postavili v naselju na Mestnih njivah. Za zdaj so delavci po naselju izkopal jarko.

GOBARJI, še so gobe! V poneledek so jih prinesli pokazati v naše uredništvo — pet gob je tehtalo več kot dva kilograma. Nabrane so bile nad Karteljevim.

URAR Stanislav Kos je odprl delavnico pod arkadami na Cesti komandanta Staneta. Temačen podhod je tako bolj zaživel, urar pa ima dosti obiskovalcev.

SPORTNIKI se še vedno niso preselili v telovadnico, čeprav so letos v Novem mestu na razpolago kar štiri. Kajpak, vsi bi radi v telovadnici navih sol — dogovorom pa zaenkrat še ni.

DO 6. DECEMBRA, ko bo referendum o združitvi skladov delavskega in kmečkega zavarovanja, je vse manj časa. V delovnih organizacijah bodo zdaj zbori zavarovancev, ki naj potrdijo izenačitev socialnih pogojev kmetov in delavcev.

V PODHODU pod arkadami je razstavilo gradbeno podjetje Pionir fotografije o športni dejavnosti v podjetju. Pionirjevci so bili letos na delavskih športnih igrah drugi — za športniki Novoteksa.

ZADNJI DEŽ je vsaj toliko pomagal, da so začasno odpravljene

VRT IN BALINIŠČE

Šentjernejski upokojenici, ki so za letošnji občinski praznik odprli svoj dom, so obljubili, da bodo skušali čimprej urediti tudi vrt in balinišče, ki sodita k lepemu objektu. Če bodo Šentjernejski delali pod strokovnim vodstvom prizadnega Franceta Perhnota, ki ima največ zasluga, da so prišli že do svojega doma, bo spomladaj tudi to delo uspešno opravljeno.

omejitve pri šrabi električnega toka. Položaj pa še vedno ni preveč spodbuden: varčevanje je nujno!

NA TRGU kilogrami še vedno niso postali uradna utežna mera pri vseh branjevih. Tako prodajajo motovilec, orče in še kaj drugega na merice, »fiklje« in podobno.

CENE NA TRŽNICI so bile v hladnem ponedeljkom dopoldnevu podobne cenam s prejšnjih tržnih dni. Cvetiča 6 din, čebula 3, česen 10, fižol 8, krompir 1, koronje 5, motovilec 1 din — merical, pesa 4, peteršilj 5, paradižnik 6, kislja repa 3, solata 4, špinaca 6, zelje 2, kislje zelje 4, gruzdje 5, hruške 6, jabolka 5, kostanj 6, limone 7, mandarine 10, banane 6, jajca 1, smetana 20, sirček 0,50.

V PORODNIŠNICI prejšnji teden ni rodila nobena Novomeščanka.

NA LOČENSKEM pokopališču so pokopali Katarino Štik, 74 let, iz Ragovega 7, na šmihelskem pa Nežo Hrovat, 67 let, iz Rajnušč 3.

— Ena gospa je rekla, da so bili pri Elektru tako veseli nekaj kapljic dežja, da so prejšnjo sredo vse dopoldne pustili goriti luči — da so popoldne laže delali »redukcijo«...

Halo, 21-075!

Hannibal ante portas! Tako so se prestrašeni Rimljani balli leta 211 pred našim štetjem, ko je znameniti vojskovodja prihajal pred Rim.

Z občutkom olajšanja lahko vzkliknejo tako tudi v novomeški Industriji motornih vozil: PTT podjetje je namreč pred njihovimi vrati in najbrž bo do konca leta že izboljšana telefonijska tudi v tem podjetju. Številka 21-075, hišna centrala IMV, je namreč prav gotovo najboljši prekleta številka, ker jo je najtežje priklicati.

Upajamo, da bo tako samo še do konca leta!

150 NOVIH VOZNIKOV MOTORNIH VOZIL

Pri novomeškem AMD je letos uspešno opravilo teoretični tečaj za voznike motornih vozil več kot 150 kandidatov, večina teh je brez večjih težav naredila tudi praktični del preizkušnje. Letos so imeli že štiri tečaje, računajo pa še na enega v Novem mestu in Šentjerneju. Novomeško AMD je dobro opremljeno, saj ima šest osebnih vozil in odlično urejene učilnice.

Priznajmo, da vlečejo voz naprej!

Zveza komunistov zahteva učinkovitejše ukrepe za povečano zaposlovanje, za štipendiranje mladih ljudi — O socialnih razlikah prihodnjic

Ko so člani občinske konference Zveze komunistov minuli teden odhajali z zadnje seje v dosežanjem mandatnem obdobju, so jo zapuščali s spoznanjem, da je bila ZK učinkovita in uspešna in da bo nova konferenca prav gotovo sposobna obračunati z nedostopnostmi in bo uresničila naloge, ki jim doslej niso bili kos.

Komisije in komite so opravljali svoje delo z veliko odgovornostjo in ga kritično ocenili, kar so tudi zapisali in razmislili pred članstvom. Sekretar Milan Ravbar je v referatu nakazal, da se bodo morali komunisti v delovnih organizacijah prodorneje uveljaviti z zahtevami po hitrejšem odpiranju novih delovnih mest, po štipendiranju mladih ljudi in zaposlovanju strokovnjakov. Na to je konferenca opozorila že na prejšnjih sejah. Na delo torej z geslom: „Učinkovito in dosledno!“

Ena prvih stvari, ki se jim bo posvetila nova konferenca, bo obračun s pojavi privilegiranosti in nepravilnim večanjem socialnih razlik. Komunisti so na tej seji ponovno poudarili, da morajo v kolektivnih vključevati v družbeno-politično delo več mladih ljudi. Torej ne ostati na pol poti, kot se je primerilo z nekaterimi mladinci iz politične

šole. Pokazali so pripravljenost, pa jih niso znali privabiti v vrste ZK in v razne oblike družbenega udejstovanja.

Pomlajevanje organizacij Zveze komunistov je zadnje čase nekoliko zavrla ukinitve nekaterih osnovnih organizacij, ponekod pa je same niso nable tiste delovne vsebine, s katero bi mobilizirale članstvo. Marsikdaj so komunisti postali malodušni tudi zaradi počasnega urejanja naših gospodarskih težav, kar so navdli v razpravi.

Delavnosti komunistov v drugih družbenih organizacijah v krški občini delajo pogostokrat rzne splošne ocene krivice, toda če pregledamo vrste tistih, ki vlečejo voz samouprave, Socialistične zveze, sindikata in drugih organizacij naprej, šele spoznamo, da so komunisti povsod zapreženi vanj. Zaradi tega je konferenca opozorila na nesposobnost takšnega vrednotenja.

J. T.

POVSOD O ENAKIH PRAVICAH

Razprave o prednostih združitve skladov za socialno zavarovanje v novomeški regiji so ta teden razgibale javnost v občini Krško. V delovnih organizacijah so prvi sprgovorili o pomoči, ki jo na ta način lahko nudimo podeželju. Delavci z razumevanjem sprejemajo naše dodatno breme v prepričanju, da so to njim ne bo toliko poznalo, kolikor bo pomagalo kmetom.

REELEKCIJA — OVIRA

Na nedavni konferenci ZK v Krškem smo slišali, da bi bil marsikateri direktor bolj dosleden. Če ga ne bi ves čas preganjala misel na reelekcijo. Tako pa mnogokrat ostane na pol poti in ne uredi do kraja ukrepov, ki bi jih sicer brez pomiselnosti izpeljal.

Marjanca Uršič (desno) s prijateljico Marijo Seuren iz Mannheima v petek zvečer v krški galeriji ob otvoritvi slikarske razstave Dietra Huthmarcherja iz ZR Nemčije. „Ob podpori javnosti bo domača galerija lahko nadaljevala svoje poslanstvo“ — v to lahko verjamemo, saj ima mlada galerija v mestu in občini že svoje utrjeno mesto. (Foto: T. Gošnik)

DELEŽ ZAPOSLENIH IN DELEŽ OBČIN IZRAČUNANA

Zmaga solidarnosti — naš up

Glasovanje naj tesno poveže delavca in kmeta

5. in 6. decembra bo v novomeški regiji referendum za združitve kmečkega in delavskega sklada za zdravstveno zavarovanje. V teh dveh dneh bo odločitev pokazala, koliko smo v dejanjih pripravljene na solidarnost, pokazala bo, če so bile besede sejane v veter ali na zorana tla.

V krški občini sta si razdelila pravice na odločilno glasovanje občinska konferenca Socialistične zveze in občinski sindikalni svet. Prva bo vodila razprave med kmečkimi zavarovalci, druga v delovnih organizacijah.

zavarovanja in članom sveta zavarovancev iz krške občine pomagajo številni aktivisti, ki so prevzeli osebno odgovornost za uspešne priprave na decembrski referendum.

J. TEPPEY

POBUDA MLADIH

V Krškem so v teku živahne razprave o ustanovitvi marksističnega krožka, za katerega je dal pobudo aktiv mladih komunistov. Konferenca ZK je zagotovila mladini pomoč pri uresničevanju nekaterih akcij.

KRŠKE NOVICE

OBČINSKI SINDIKALNI SVET JE V TOREK ponovno sklical na pogovor predsednike osnovnih sindikalnih organizacij. Razpravljali so o javni razpravi pred referendumom o združitvi skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov. Referendum bo v krški občini 5. in 6. decembra.

OSREDNJA PROSLAVA V POCASTITEV „DNEVA REPUBLIKE“ bo v Krškem 26. novembra v dvorani DPD Svobode. Proslava bosta skupaj pripravila občinska konferenca SZDL in občinski sindikalni svet, ki bo s proslavo zaključil tudi letošnje desete, jubilejne občinske delavske športne igre.

ČLANI KLUBA „LIKOVNIH AMATERJEV“ so imeli v brestanskem gradu v soboto popoldne letni občni zbor. Zaključili so ga z „martinovanjem“. ISTE GA DNE JE BIL V OGULINU na Hrvaškem sestanek kulturnikov iz posavskih, dolenskih, Celokranjskih in obkolskih občin. Pregledali so, kako so doslej izpolnjevali zastavljene skupne načrte in kaj je ostalo še neuresničeno.

Lojze Štih, novi predsednik občinske konference Socialistične zveze v Krškem. Za sekretarja konference so na zadnji seji izvolili Branka Pirc, upravnik delavske univerze. Tovariš Štih predseduje tudi organizacijskemu odboru za pripravo na referendum o enakih zdravstvenih pravicah delavcev in kmetov.

Pomladiti fotoklub

Foto-klub v Brežicah je imel v nedeljo, 14. novembra redno letno skupščino. Ob tej priložnosti so prikazali uspehe organizacije, ki je uspešno spremljala vse dogodke v občini. Za predsednika so ponovno izbrali Oskarja Gerjeviča, ki je to dolžnost opravljal zelo uspešno.

Na skupščini so kritizirali pasivnost nekaterih članov, ki v minulem letu niso nič prispevali k uspehom organizacije. V načrtu za novo obdobje je poudarjena zahteva po organizaciji klubskih in medklubskih razstav, ki jih v preteklem letu, žal, ni bilo. Foto-klub bo v prihodnje pomladil svoje vrste z vključevanjem pionirjev in mladincev. Tudi izobraževanju članov bodo posvetili več pozornosti.

M. JARANOVIC

Slavje na Bizejskem

Bizejanci so v soboto popoldne napolnili dvorano zadružnega doma, kjer so jim šolarji pripravili proslavo v počastitev krajevnega praznika. Prireditelj je organiziralo Turistično društvo. Spomine na preseljevanje na Bizejskem je obudil Ferdo Sepe-tavc. 11. novembra 1941 so morali ljudje na sovražnikov ukaz zapustiti svoje domove in stopili so na trnovo pot, najprej v Rajhenburg, od tam pa v Slezijo, Saško, Wuertemberško itd. Mnogi od njih so se po osvoboditvi vrnili v prazne hiše ali celo na pogorščka. Na sobotni proslavi so se občani poklonili tudi padlim borcem s tega območja. Mnogi so s solzami v očeh poslušali recital šolarjev, v katerem so s pretresljivo besedo prikazali težke dni izgnanstva.

NAJPREJ BAZENI

Že letos se je pokazalo, kako potrebni bi bili novi bazeni na Catežu, Zdravilišče Cateške Toplice je v tem letu našlo nad 167 tisoč kopalcev samo v zunanjih bazenih. V predračunu za graditev novih bazenov imajo več milijonov dinarjev. Bazenom za odrasle se bo pridružil tudi otroški bazen in več športnih igrišč za rekreacijo.

POPREČJE STO DINARJEV

V vsakoletnem proračunu zaplatlja brežiška občinska skupščina sredstva za študijsko pomoč. Dosedanje poprečje zanjo je bilo sto dinarjev na mesec, odvisno od dohodkov v družini.

»Dolenjski list« v vsako družino

Kmetje že po 60. letu starosti, družba pa naj bi vsaj za začetek prispevala v pokojninski sklad polovico sredstev. J. TEPPEY

PRI RDEČEM KRIZU V NAJTEŽJIH ČASIH

»Teta Ivanka, dober dan!«

Sedemindvajset let razdajanja za sočloveka

Zapisi smo že, da je dobila organizacija Rdečega križa Pišcece oktobrsko nagrado za letošnji občinski praznik. Danes vam predstavljamo dolgoletno predsednico Ivanko Podgorskovo.

Spominja se, da se je leta 1944 odzvala klicu partizanske Lasko in hitro našla sodelavce. Lotili so se zbiranja živeža, sanitetnega materiala, pranja in livanja obleke za partizane. Pišceška organizacija je borem nudila prvo pomoč in jim tudi sicer stala ob strani na vsakem koraku. Za Ivanko Podgorskovo so bili to najtežji in najodgovornejši časi.

Pa tudi po vojni ji ni bilo lahko. Poskrbeti je bilo treba za srote brez staršev in pomagati družinam pri obnovi požganih domov. Vsek se je najprej obrnil na Rdeči križ, in ne zaman.

Potem se je teta Ivanka, kakor jo mnogi kličejo, z veliko vnoem vrgla

na urejanje šolske mlečne kuhinje, kjer je bila več let tudi kuharica. S prispevki vaščanov so spremenili v kuhinjo in šrambe kletne prostore osnovne šole. Vsako jesen je Rdeči križ sprožil akcijo za zbiranje živeža in napolnil šrambe z zimsko zalogo, da so imeli otroci vse leto do-

„Bolje se znajdem pri delu kot pri sprejemanju čestitk.“ je Ivanka Podgorskova pripomnila po javnosti seji občinske skupščine. (Foto: J. Teppey)

bre in poceni malice. Pri vodenju šolske kuhinje ji je veliko pomagala učiteljica Ivanka Ostrelčeva, tajnica Rdečega križa po 1954. letu. Mesto predsednika je tedaj prevzel pokojni Jože Dulič, ki je delal z enakim zanosom kot njegova predhodnica, Podgorskova je dolgo vodila blaginjske posle pri Rdečem križu, zdaj pa dela v odboru.

Zadnja leta bdi „teta Ivanka“ nad ostarelimi ljudmi v svojem okolišju. Obiskuje jih, jim prinaša najpotrebnejšo pomoč in se pogovarja z njimi o vsakdanjih težavah. Starčki se ji vsakokrat razveselijo, kadar prestopi njihov prag. Ne samo ker jim pomaga, ker jim prežene samoto in jim vzbudi upanje, da niso pozabljeni. Podgorskova se razdaja i skrbjo za sočloveka in to ji vliva zadovoljstvo.

JOZICA TEPPEY

Vrtnarski obrat Agrarie na Catežu bo za dan republike slavil desetletnico obstoja. V tem času se je razvil v uglednega pridelovalca cvetja, ki slovi po vsej državi. Na sliki: jutranje trganje nageljnov v enem izmed rastlinjakov. (Foto: J. Teppey)

V POKOJNINSKI SKLAD TUDI PRISPEVEK DELAVCEV

SZDL v oporo kmetu

Posestvo naj pri dedovanju ostane skupaj!

Za nezaupanje ni več vzrokov. Socialistična zveza v brežiški občini je z vso odgovornostjo ponudila roko kmečkemu prebivalstvu, ko je vodila javno razpravo o starostnem zavarovanju.

S predlogi je seznanila člane konference na seji 4. novembra. Ob tej priložnosti so jih še dopolnili in se s pozivom k solidarnosti obrnili na republiko skupščino. Poslanci naj odločijo o morebitnem dodatnem viru za kmečki pokojninski sklad iz dela prispevka, ki ga dajejo delovne organizacije kot pomoč Banjaluki. Kmetje utemeljujejo zahtevo s tem, da izhaja veliko delavcev iz kmečkih družin in da je podeželje v povojnih letih pomagalo ustvarjati boljše pogoje zaposlenim.

Predlogi kmetov iz brežiške občine vsebujejo zahtevo po čimprejšnji združitvi skladov zdravstvenega in socialnega zavarovanja delavcev in kmetov. Pot je nakazana in na Dolenjskem uspešno začeta.

Konec nadaljnjemu sdrobljenju kmečkih posestev bo moral napraviti drugačen zakon o dedovanju, pa tudi meje agrarnega maksimuma homo morali spremeniti. Na malih krpah zemlje je škoda govoriti o sodobnem obdelovanju s stroji. Kmetje si marsikaj obetajo od tega, da bi dokončno rekli, kdo je kmet, in tega potem usmerjali ter podpirali, da se bo izkazal kot pridelovalec za trg.

Pri sedaj omenjeni višini pokojnine, ki ne omogoča življenjskega obstoja, ne bi smeli postavljati pogoja za izročitev posestva nasledniku. Pokojnino želijo prejemati

NOVO V BREŽICAH

UČITELJI V BEOGRAD. V soboto so odpotovali v jugoslovansko glavno mesto prosvetni delavci iz Artič, Globokega in Pišce. Ogleдали so si razstavo učil. Na pot so šli z avtobusom artičske osnovne šole.

PRAVILJNE URE ZA OTROKE. Vodstvo otroškega vrta v Brežicah uvaja ta teden novo obliko dela z najmlajšimi. Poslej bo prvo sredo v tseecu „Ura pravilje“ za vse varovance. Stari pozdravljajo novost in bodo rade volje pripeljali malčke k tem uram.

PIONIRSKA KOMISIJA pri občinski Zvezi prijateljev mladine priredi v soboto, 20. novembra, ob 9. uri občinsko pionirsko konferenco v Artičah. Pionirji bodo poročali o delu odredov. Po konferenci bo sprejem predsednikov odredov, mentorjev pionirskih organizacij na šolah in zavateljev osnovnih šol pri predsedniku občinske skupščine Vinku Jurkasu. Za sobotno srečanje v Artičah pripravljajo šolarji po vsej občini pester kulturni program.

PARKIRIŠČA SO NAPRAVLJE-

NA. Na Catežu je Pionir asfaltiral 8000 kv. metrov parkirnih prostorov na desni strani ceste Ljubljana-Zagreb. Za to so bila potrebna ogromna zemeljska dela, saj so zvozili stran nad 45.000 kubikov zemlje.

PROSVETNO DRUŠTVO SLAVCEK z Velike Doline se že redno sestaja na vajah. Dramska sekcija se pripravila na uprizoritev Medvedove ljudske igre „Stari in mladi“. Na odru se bodo prvič predstavili na novo leto. Vaditi je pričel tudi moški pevski zbor, ki ga nameravajo letos pomladiti z novimi pevci.

PREGLED TRŽNIH CEN v minulem tednu. Cvetiča 9 din, čebula 3 din, česen 8 din, fižol 7,40 din, krompir 0,80 do 1,00 din, korenje 5 din, ohrovt 5 din, rdeča pesa 3,00 din, por 5 din, kisa repa 4,5 din, radič 15 din, endivija 6 din, kisa zelje 4,5 din, zelena 6 din, grozdje 7 din, smokve 9 din, hruške 5 din, jabolka od 2,60 do 3,50 din, kostanj 2,60 din, limone 6 din, banane 7,40 din za kilogram in jaja po 1 din.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

S SOBOTNE OTVORITVE: med nagovorom dr. Sajeveca, namestnika republiškega sekretarja za zdravstvo. (Foto: Legan)

LETOŠNJI 12. NOVEMBER

Dom zdravja za praznik

V soboto so v Sevnici izročili namenu nov zdravstveni dom, narejen s pomočjo samopriskpevka

V soboto je bil dvojni praznik sevniskih občanov. Natanko 31 mesecev je preteklo od tistega 13. aprila 1969, ko so občani glasovali za samopriskpevek, in v soboto so že slovesno odpirali sodoben, funkcionalen zdravstveni dom, prvo stavbo za potrebe zdravstva, zgrajeno v Sevnici po vojni.

Govorniki: zvezni poslanec Milan Loštrk, namestnik republiškega sekretarja za zdravstvo dr. Sajevec, predsednik Slovenskega zdravniškega društva dr. Anton Dolenc in predsednik občinske skupščine Sevnica Marjan Gabrič so na slovesnosti poudarili predvsem, da je zdravstveni dom sad solidarnosti, da se je ob njem izkazala družbena zavest

ljudi in občutek medsebojne odvisnosti. Brez samopriskpevka novega zdravstvenega doma z lekarno, vrednega štiri milijone in pol, zagotovo ne bi bilo. S krajšnjim samopriskpevom za zdravstvo, ki ga bodo sevniki občani plačevali še do konca 1972, bodo skupno zbrali nad polovico potrebnega denarja, preostali znesek pa sta prispevali zdravstveni dom Celje, ki bo vračal posojilo, in sevniska lekarna, ki je prispevala za dom in za svojo opremo.

Dr. Jurij Pejak in mr. ph. Albin Žumer, predstojnika zdravstvenega doma in lekarne, sta se v imenu zdravstvene službe in bolnikov zahvalila občanom in podjetjem za prispevek, za pomoč pa vsem tistim, ki so si prizadevali, da je Sevnica lahko v soboto tako počastila svoj praznik, posvečen spominu na znano partizansko akcijo pred 30 leti.

ENOTNOST DEJANJ, NE BESED

Na nedavni razširjeni seji občinskega komiteja ZK in političnega aktiva so obravnavali družbeno-politične razmere v sevniki občini. Po uvodni besedi sekretarja Viktorja Auerja so v razpravi ugotovili, da je prenamajna učinkovitost Zveze komunistov na nekaterih področjih predvsem posledica neorganiziranosti in delovanja nekaterih posameznikov in neorganiziranih skupin. Zaskrbljujoče je tudi pojav, da se družbena moč kopiči v rokah tistih, ki odločajo o razporejanju materialnih sredstev. Naglasili so, da je v prihodnje potrebna večja enotnost v dejanjih in ne le v besedah. Zavzeli so se za uresničevanje sprejetega akcijskega načrta in smernic.

SEVNIŠKI PABERKI

KJE NOV MOST CEZ SAVO? Nedavno si je v Sevnici posebna komisija, v kateri so sodelovali tudi predstavniki republiškega sekretariata za urbanizem in cestnega sklada, ogledovala mesta, kjer naj bi gradili nov most čez Savo. Sprva je bilo predlagano, naj bi ga postavili pred gasilskim domom in IVD Partizan, komisija pa se je odločila, da bo bolje graditi nad sedanjim železniškim mostom, ker bo to cenejše in bolj praktično.

RAZGOVOR S PAVLOM KOGEJEM - Roditeljski sestanki v sevniki osnovni šoli že vrsto let niso le pregled šolskega uspeha, marveč hkrati tudi koristni vzgojni razgovori s starši. Na zadnjem sestanku, ki je bil 7. novembra, je nad 500 prisotnim staršem govoril o poklicnem usmerjanju mladine Pavle Kogej, ugledni strokovnjak za tovrstna vprašanja.

SEVNIŠKA PREDSTAVNIKA - Franca Dobovška in Draga Lupšino je občinska konferenca SZDL prejšnji teden izvolila za medobčinski odbor, ki bo obravnaval zadeve izgančev iz II. svetovne vojne.

PROSLAVA OBLETNICE JURKOVE KOČE - V Tončkovem domu na Lisci so na seji vodstva planskega društva „Lisca“ Sevnica - Krško ocenili delo mladih odsekov v podjetjih in osnovni šoli „Savo Kladič“ ter delo komisije za izlete. Dogovorili so se, da bo v drugi polovici avgusta prihodnjega leta proslava 70-letnice obstoja Jurkove kočice na Lisci.

O VIKEND NASELJU NA LISCI - Za včeraj je bil na Lisci sklican sestanek o urbanistični ureditvi Lisce. Pred nekaj leti so naročili zgraditi načrt, ki predvideva približno 20 počitniških hišic na zemljišču, ki je last zasebnikov. Načrt ne zajema območja laške občine, kjer posamezniki že odkupujejo zemljišča za gradnjo hišic.

ASFALT, KI TO NI VEČ - Sevniki asfalt je že močno načel, to občutijo lastniki avtomobilov, ki vozijo po površini zakrpanih zaplat in jamah, ob dežju pa tudi pešci, ki ne vedo, kam bi obrnili dežnike, proti nebu ali proti lužam. Luknje so zdaj začeli krpiti. Da bi jih čim več! Kdaj pa bodo prišli na vrsto pločniki?

KDAJ ENAKE KMETOVE PRAVICE DO ZDRAVJA?

Zakaj protest

Kaj je v Sevnici dejal poslanec Loštrk

Celjski zavod za socialno zavarovanje nasprotuje združitvi delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja. Tak vtis je ostal v sevniki občini po posvetovanju, ki ga je sklicala sekcija za kmetijstvo in gozdarstvo pri OK SZDL. Na tem posvetovanju je direktor zavoda in zvezni poslanec Milan Loštrk obrazložil mnenje celjskega zavoda.

9. novembra so na zasedanju občinske konference SZDL v Sevnici negodovali zaradi stališča, ki ga izraža izjava poslanca. Da bi občani vedeli, kaj je to, Loštrk dejal na posvetovanju v Sevnici, objavljamo misli iz njegove razprave v Sevnici o tem vprašanju.

MILAN LOŠTRK

Milan Loštrk je dejal, da se vodstvu celjskega zavoda zdi pobuda o združitvi skladov zdravstvenega zavarovanja, ki je prišla iz novomeške skupnosti, privlačna, vendar vsa stvar ni tako enostavna. V Novem mestu kot da so pozabili na zvišanje bruto prispevke stopnje ter na škodo, ki jo bo imela komunalna skupnost, ker bodo (po namigu Vinke Hafnerja, podpredsednika IS SRS) uknjene nekatere oblike republiške pomoči za kmete borce. Vprašanje je tudi, je nadalje dejal tov. Loštrk, kako bo zdravstvena služba znožla več dela, ki se z združitvijo obeta, če vemo, v kakšnih razmerah je.

„Tudi mi preučujemo zamisel o združitvi. Narejeno imamo študijo, na podlagi katere bomo videli, kaj narediti,“ je dejal med drugim.

M. L.

Ostra graja kmetov

5. novembra je bila na pobudo sekcije za kmetijstvo in gozdarstvo pri občinski konferenci SZDL Sevnica razprava o pokojninskem zavarovanju in o položaju kmetov v sevniki občini. Uvodno besedo je imel predsednik sekcije Rudi Čimperšek, sodeloval pa je tudi zvezni poslanec in direktor celjskega Zavoda za socialno zavarovanje Milan Loštrk, ki je pojasnil, kakšne so možnosti in kako kaže, da bodo uredili ta pomembna vprašanja. Kmetje so v novično ostro grajali dosedanja kmetijsko politiko in premajhno pripravljenost, da bi kmečkemu človeku, zdaj, ko je v stiski, pomagali. Več o tem prihodnjič.

STUDENEC: OBČINA NAJ VRNE!

„Občinsko denarno pomoč namenimo predvsem za gradnjo vodovoda!“ so sklenili na zadnji seji sveta krajevne skupnosti na Studencu. Denar so razdelili takole: Zavratec 750 din, Zavratec - Vrhi 750, Ostrdek 750, Brezovo 750, Zastraže (za pot) 600 dinarjev. Del denarja so namenili gasilskemu društvu (200 din), za družbeno pomoč so določili 200 din, od skupnega denarja pa so krajevni skupnosti na občini že poprej odtegnili 1180 dinarjev za brod na Blanci. Ta odtegnili so na seji grajali, češ da za brod na Blanci, za kar je menda štiri denar, ni nihče odgovoren. Včasih je za brod skrbel Marušič in ga ni nikoli odneslo. To pa se zdaj dogaja. Na seji so poudarili, naj jim občina odvzete denar vrne.

STUDENEC ZELI AVTOBUS

Približno 40 delavcev iz Studenca in okolice se vsak dan vozi na delo v Sevnico, to pa že zadošča za delavski avtoBUS, pravijo na Studencu, ko utemeljujejo svojo prošnjo. Za primerjavo navajajo vas Zabukovje, od koder že vozi delavski avtoBUS, ki so ga uvedli z nazumevanjem predstavnikov občine in delovnih organizacij.

Zaradi bližine večjih mest in sorazmerno dobrih prometnih zvez ima kmetijstvo trebanjske občine še velike možnosti za prodajo mleka, seveda če bodo cene spodbujale rejo krav in če bodo kar najbolje organizirali odkup. Zdjaj je tako, da pridelajo na enem hektarju obdelovalne zemlje poprečno komaj nekaj nad 500 litrov mleka, pa še tega odkupijo le eno petino. Na sliki: ena izmed zbiralnic - na Mirni. (Foto: Legan)

OCENA SEDANJEGA TRENUTKA V KMETIJSTVU OBČINE

Le 500 življenja sposobnih kmetij

Le vsaka četrta kmetija - ocenjujejo - ima možnosti za preusmeritev v vsaj delno specializacijo - Pripravili bodo 5-letni razvojni načrt

Začetek je dober, tudi sistemski ukpi so na papirju v redu, vprašanje je samo, kako zagotoviti večjo materialno pomoč, več denarja, zakaj samo tako bo mogoče premakniti naprej kmetijstvo. Tako so na zadnji skupščinski seji v Trebnjem ocenili razvoj kmetijstva v občini.

Okoli denarja se vrtil svet, ne le kmetijske težave. V teh dveh letih je bilo za zasebno kmetijstvo v občini dobljenih 650.000 dinarjev posojil, ustanovljen je bil sklad za pospeševanje kmetijstva, občinska skupščina si je s svojimi ukrepi prizadevala pomagati, kolikor je v njeni moči. Rezultat je zacetokrat še sorazmerno skromen. Mnogo časa je bilo že zamujenega, preveč je treba narediti naenkrat. Preusmeritev ene kmetije terja tudi 100.000 in še več novih dinarjev, v občini pa je čez 2000 kmetij, na katerih živijo ljudje, ne da bi bili zaposleni še v kakem podjetju ali ustanovi. Povprečna velikost kmetije je komaj 4,5 ha obdelovalne zemlje in več sto jilj je, ki imajo tako malo zemlje, da od nje ni mogoče pričakovati tako rekoč ničesar drugega kot revščino.

Srokovna služba sodi, da je v občini kakih 500 kmetij, ki jih je mogoče, s precejšnjimi naložbami seveda, preusmeriti v tržno proizvodnjo. Pomagati bo treba predvsem tem, hkrati pa skrbeti, da bo v dru-

gih dejavnostih delo in kruh za tiste, za katere ga ne bo na malo donosnih kmetijah. Kako veliko bo treba še narediti, svajajo podatki, da je v občini zdaj le blizu sto traktorjev, da so sodobneje začeli gospodariti na prvih nekaj kmetijah, da so zgradili prve silose, prve prevetrolne naprave, kupili prvih nekaj pobiralskih prikolice itd.

Sklepi, ki jih je sprejela občinska skupščina, usmerjajo nadaljnja prizadevanja: hitreje je treba povečevati intenzivnost kmetijstva in njegov tehnološki napredek, po-

NEZADOSTNA ČATEŽU

Letos so vaške poti, za katere skrbijo krajevne skupnosti, zelo dobro vzdrževane. Občinska pomoč je izdatnejša kot prejšnja leta, pa tudi ljudje so povečini pripravljene prijeti za delo. Kot zglede prizadevnosti veljata zdaj krajevni skupnosti Knežja vas in Mirna, najslabše pa je v krajevni skupnosti Čatež, ki ne izkoristi občinske denarne pomoči. Vprašanje je, zakaj bi jim sploh denar ponujali, če jim, kot kaže, ni do njega.

VOLITVE IN IMENOVANJA

Inž. Jože Falkner in Angelca Urek sta nova člana skupščine temeljne izobraževalne skupnosti. Tako je na zadnji seji odločila občinska skupščina na predlog komisije za volitve in imenovanja. Skupščina je tudi sklenila, da bo odslej namesto Draga Zagorjana iz Zagorice član upravnega odbora sklada za pospeševanje kmetijstva Janez Slak iz Knežje vasi. Kmetu Zagorjanu so očitali, da se ni udeleževal sej.

LOVSKI DOLARIJI

Lovske družine na območju trebanjske občine so imele v lovski sezoni 1970/71 v svojih loviščih sto tujih lovcov, ki so plačali za lov skupno 2.472 dolarjev. Najbolj bogate goste je imela lovska družina v Mokronogu, kjer je 125 lovcov dalo zaslužiti kar 1.226 dolarjev. Tuji lovci so se najbolj zanimali za fazane in zajce, ki jih v Mirenski dolini ne manjka.

TREBANJSKE IVERI

TREBNEJE POSTAJA MESTO - Trebnje dobiva značaj mestnega naselja. Na letni konferenci SZDL so v četrtki ljudi seznanili s predlogom, po katerem se bodo bližnja naselja in zaseki: Cviblje, Stari trg in drugi spojili s Trebnjem, tako da bo imelo občinsko središče skupno 1450 prebivalcev namesto 900 dosedanjih. Hkrati s to pripojitvijo bodo v Trebnjem poimenovali ulice, dve cesti in trg sredi kraja. Novoizvoljeni odbor krajevne organizacije SZDL, ki ga bo odslej vodil predsednik Janez Tratnik, ima nalogo, da do naslednjega zbora volivcev zbere predloge za imena.

ENKRATNA PREDSTAVA

Naj tudi na tem mestu spomnimo, da bo v Trebnjem v soboto, 27. novembra, edinstven umetniški večer, posvečen 25-letnici umetniškega delovanja trebanjske rojakine, prvakinje ljubljanske Opere, Višne Bukovčeve. Prireditev bo v prosvetnem domu, malo prej pa bo v galeriji li-

skati dodatne vire za dajanje posojil kmetom, okrepiti pospeševalno službo, bolj sodelovati s kmetom in ustanoviti samoupravne enote (kmetijski gospodarski svet). Skupščina je tudi sklenila, da je treba narediti načrt za odpravljanje socialnih problemov na vasi ter srednjeročni načrt kmetijstva, ki naj pokaže realne možnosti za razvoj v prihodnjih petih letih.

M. L.

Zbori zaradi referendumov

5. in 6. decembra bo na območju komunalne skupnosti za socialno zavarovanje Novo mesto referendum o združitvi skladov delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja. Da bi se ljudje kar najbolje seznanili s predlogom, bo občinska konferenca SZDL Trebnje priredila v 10 krajih občine posebne zборе. V soboto, 20. novembra, bodo ob 18. uri zbori v Veliki Loki, Čatežu, Dol. Nemški vas in Račjem selu, v nedeljo, 21. novembra, pa ob 7. uri na Trebelnem, Selih - Šumherku, v Sentrupertu, Sentlovcu in na Mirni. V Mokronogu bo zbor že jutri ob 17. uri.

V sredo seja konference ZK

V sredo, 24. novembra, bo v Trebnjem zasedala občinska konferenca ZK, ki bo obravnavala socialno razlikovanje, razen tega pa še organizacijske zadeve, izvolila nov občinski komite in novega sekretarja. Tako je minuli teden sklenil občinski komite, ki je analiziral pravkar končane volilne konference krajevnih organizacij in se še posebej zadržal pri obravnavi krajevne organizacije v Trebnjem. V njej se je zadnje čase pojavila nedisciplinarnost v večjem obsegu: prvega sklica volilne konference sploh niso mogli opraviti, ker ni prišlo dovolj članov. Komite ZK zahteva, da se razmere uredijo, sicer pa predvideva tudi izključitev članov, če drugače ne bo mogoče narediti reda in doseči večje discipliniranosti.

kovnu sanatorstnikov še en pomemben kulturni dogodek - otvoritev razstave Ivana Lackovića, človeka, ki je mnogo prispeval k slovesu jugoslovanskega navnega slikarstva v svetu.

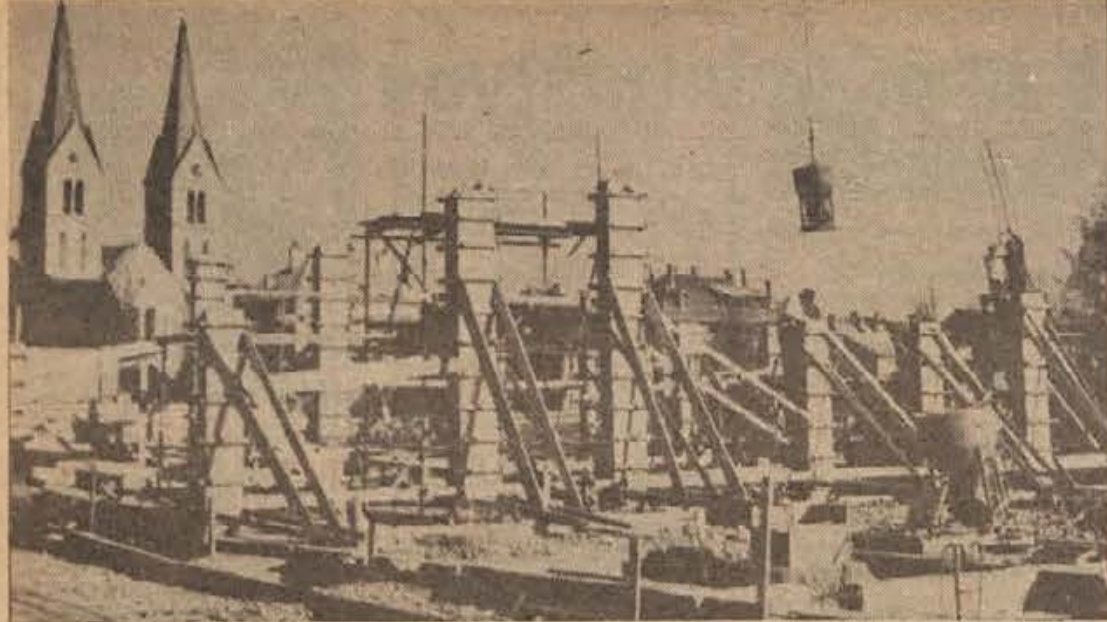
KNJIGA PREZIVELA? Ko pa smo že pri kulturi, naj dodamo, da je v Trebnjem med odraslimi ljudmi močno opešalo zanimanje za literaturo, za dobro knjigo. To lahko sklepamo po odzivu na potujočo knjižarno, ki je minuli teden obiskala kraj, in na literarni večer v avli osnovne šole, ki je bil skorajda brez udeležbe odraslih.

ZA „SLOVENIJO“ NI KUPCEV - Sicer pa tudi za resno revijsko čtivo kot da ni več pravega časa in volje. Medtem ko gredo kupi pogrošne in nage „literature“ še nadejajo dobro v denar, in na primer doseže v kiosku pri prodajalcu Ivanu Smuku še nihče kupi zadnje, tretje številke revije „Slovenija“, ki je izšla pred tedni in ki šteje v vrh slovenskega resnega novinarskega pisanja.

SEVNIŠKI VESTNIK

TREBANJSKE NOVICE

Gradnja vrta v Kočevju v zadnjih dneh lepo napreduje. Če bo lepo vreme, bo se letos pod streho. Zdj grade 1. in 2. faza, se pravi vrtec, ki bo lahko sprejel 165 otrok, starih nad dve leti. V tretji fazi, za katero pa se ni denarja, je predvidena dograditev jasi za 35 dojenčkov. Po pogodbi mora biti 1. in 2. faza vrta dograjena do 30. junija prihodnje leto. (Foto: J. Primc)

IZVEN DNEVNEGA REDA:

Ko bo turizem vdrl do Kolpe

Zaradi posodobitve ceste proti Brodu na Kolpi narašča zanimanje za to območje — Mnogi bi radi gradili tu vikende — V Zagrebu delajo načrt razvoja za vse območje od izvira do izliva Kolpe

Inž. Dusan Oražem, predsednik skupščine občine temeljne kulturne skupnosti (TKS) občine Kočevje in odbornik občinske skupščine, je na zadnji občinski seji kar izven dnevnega reda seje poročal o mišljenju TKS in Zavoda za spomeniško varstvo SRS o bodoči usodi Obkolpja.

Z začetkom posodobitve ceste proti Brodu na Kolpi je zanimanje za Kolpsko dolino, ki je bila dolej zaradi slabih cest zaprta za turizem, zelo poraslo. Mnogi prebivalci iz različnih slovenskih mest bi si tu radi zgradili vikende, saj je Kolpa ena redkih neonesnaženih rek. Vendar pri odpiranju Kolpe ne bi smeli delati napak, kot so jih delali drugod pri odpiranju nedotaknjenih območij.

Odločiti se bo tudi treba, če bo to območje prihranjeno za turizem ali bodo tu morda tudi manjši industrijski objekti. Če bo industrija, bi morala biti le taka, da ne bi onesnaževala vode in zraka.

Kosteljski gozd z okolico je rezerviran za komercialni turistično-gostinski center. Obkolpje namreč ni privlačno le za Slovence, ampak se bolj za sosednjo Hrvaško, saj so v bližini veliki hrvaški gospodarski centri Reka, Karlovac, Zagreb. Zaradi tega in tudi zato, ker je Kolpa mejna reka med dvema republikama, bo treba enotno reševati bodočo usodo tega območja in združevati zamisli za napredek Obkolpja.

V razpravo o bodoči usodi Obkolpja je posegel tudi predsednik občine Miro Hegler in povedal, da je bil s predstavniki nekaterih podjetij, ki se zanimajo za razvoj Obkolpja.

že opravljen ogled nekaterih območij. Skupnost obkolpjskih občin tudi razpravlja o razvoju tega območja. Naročen je načrt razvoja Obkolpja, ki ga delajo v Zagrebu in bo veljal okoli 4 milijone dinarjev. Razvoja teh krajev ne smemo prepustiti stihiji. Ko bodo načrti razvoja pripravljeni, bodo dani v razpravo tudi prebivalcem Obkolpja.

Prva razstava ptičev

Prikazali bodo 250 ptic — pevk in 100 golobov — Bogat srečelov z okoli 1000 dobitki

Od 5. do 12. decembra bo Društvo za varstvo in vzgojo ptic v Kočevju priredilo v dvorani množičnih organizacij razstavo ptic. Otvoritev bo 5. decembra ob 9. uri dopoldne. Skupno bo okoli 25 članov — rejcev razstavljalo blizu 250 različnih ptic in okoli 100 golobov. Take razstave v Kočevju še ni bilo. Vstopnina bo za odrasle 3 din. za otroke pa dinar. Prodajali bodo tudi srečke po en dinar. Srečelov bo bogat, saj bo okoli 1000 dobitkov, ki so jih prispevala skoraj vsa kočevska podjetja (izjemna sta le dve podjetji). Tako zbrani denar bodo porabili za uspešnejše delo društva, nakup krmlinic in hrane. Društvo je bilo ustanovljeno pred 11 meseci, a je doslej že priredilo

golobarsko tekmovanje, se včlanilo v zvezno Ptičarsko društvo, zdaj pa bo priredilo še razstavo. To pomeni, da je delo mladega društva, ki ga vodi Stefan Henigman, zelo uspešno.

POTEPANJE PO OBČINI

JELEN JE PADEL — Zvedeli smo, da je Franc Volf, novopečeni lovec, sicer pa ravnatelj osemletke Vas — Fara, občinski odbornik itd., na prvem skupnem lovu prvič streljal in prvič tudi zadel. Padel je jelen.

OB KOLPI VRE — V Osilnici smo zvedeli, da ob Kolpi „vre“, seveda na slovenski strani. Prebivalci naše strani Kolpe se čutijo močno zastopani, ker imajo na drugi strani reke, ki sodi med najzastarelejše, se pravi najmanj razvite dele Hrvaške, že asfaltirano cesto skozi večje vasi, imajo nekaj obratov, kjer se ljudje zaposlujejo, na „razviti“ slovenski strani Kolpe pa je le velika revščina. Naši zahtevajo, naj slovensko Obkolpje napreduje vsaj v štrci s hrvaškimi, če že ne hitreje.

BREZ VODE — V Podpreski, Dragi, Srednji vasi in Travi so bili vse do zadnjega močnejšega deževja brez vode. Vozili so jo morali iz različnih izvirov. Krajevna skupnost bi morala upoštevati in hitreje reševati oskrbo z vodo za svoje občane. NOVA BRIZGALNA — Gasilsko društvo Podpreska so dobilo novo motorno brizgalko znamke „Rosenbauer“. Prevzem in krst bo 28. novembra. Za dan republike bodo v Podpreski odprli še novo proizvodno dvorano LK, ki je opremljena tudi z novimi stroji.

(„Poslušnost kristjana do zakona“) v brošuri „Resnica, ki vodi do večnega življenja“, ki so jo s tako vneto prodajale 7. novembra po Kočevju.

SKODLJIVI VRTICKARJI — Dogaja se, da lomijo vrtickarji okrasne smreke v parku, da potem doma pokrijejo vrtnice. „Blizu je le blizu“, si misli tak „vrtickar“.

MOST POPRAVITI — Most pri cerkvi v Kočevju se je začel kručiti. KOMUNALA, ki ga bo skušala pred zimo zasilo popraviti, je že zaprosila krajevno skupnost, da bi ji posodila splav. Prihodnje leto bo treba most temeljiteje popraviti.

NESKLEPNI — Seje sveta krajevnih skupnosti Kočevje, ki je bila sklicana za pretekli četrtek, ni bilo, ker je prišlo premalo članov sveta. Na dnevnem redu so med drugim imeli tudi pregled, kako poteka izpolnjevanje programa komunalnih del za letos.

medved odgovarja — Se res gospodarstvu obetajo dobri časi? — Seveda, Kočevski gospodarstveniki sploh nimajo več časa za seitanke, ker samo še delajo. Zadnje sejo sveta za gospodarstvo so morali zato sklicati že tretjič.

Tudi gostilničarji sokrivi

Miličniki ne bodo več dopuščali, da bi gostinci služili tako, da bi dajali preveč alkoholnih pijač šoferjem

Instina Žiberta, komandirja postaje milice v Ribnici, smo zaprosili za razgovor o ukrepih, ki so že ali bodo se storjeni za boljšo prometno varnost na cestah v občini Ribnica. Na ribniških cestah se je zgodilo namreč letos izredno veliko hudih prometnih nesreč, ki so terjale 10 življenj.

— Kako napreduje akcija za omejitev hitrosti na nekaterih cestnih odsekih? — Prav gotovo bo treba omejiti na 40 km hitrost vožnje skozi naselja Nemška vas, Prigorica in Dolenja vas, saj se je tu — se pravi na dobrih 3 km ceste — zgodilo več nesreč, ki so samo letos terjale 6 življenj. Svet za prometno varnost preučuje tudi, kje bi se kazalo omejiti hitrost vožnje.

V Nemški vasi in še kje bo treba prestaviti tudi avtomobilske postajališče. Prav zdaj pripravljajo občinska skupščina predlog o ureditvi postajališča, ki jih bodo morale urejati posamezne krajevne skupnosti.

— Kakšne rezultate je dala nedavna radarska kontrola o hitrosti vožnje? — Tisti dan — ne vem koliko ur so bili z radarjem v naši občini — so „kazirali“ 1.600 (novih) din. To je kar precej.

— Kaj menite o predlogu, da bi kupili v občini svoj radar za kontrolo hitrosti? — Po sedanjih predpistih sodijo tehnična sredstva pod pristojnost republik. Verjetno pa bi dve, tri ali več občin skupaj je morda lahko kupilo svoj radar. Zdjaj je namreč v Sloveniji malo radarjev, zato kontrola hitrosti vožnje ni dovolj učinkovita in je tudi več nesreč, škode in žrtev.

— Kaj pa vaše ostale akcije za varnejši promet? — V glavnem smo pregledovali tehnično opremljenost vozil, vzporedno pa kontroliramo, če so vozniki trezni.

— In kakšen je odnos voznikov do vaših akcij? — Premalo se zavedajo, da delamo v njihovo korist, se pravi v korist dobrih, treznih, pametnih voznikov,

pa tudi v korist slabih in prijateljev dobre kapljice. Se vedno jih vozi precej pod vplivom alkohola, ker gre gostilničarjem le za to, da čimveč zaslužijo. Če ne bodo bolj pošteno, bomo morali miličnike postavljati pred gostilnice in tako loviti pijane voznike in nepoštenega gostilničarja, ki dajejo tudi vinjenim še piti. Ne moremo več dopuščati, da se bodo ljudje pobijali zato, da bodo gostilničarji dobro služili.

— Na kaj bi v tem jesensko-zimskem času še posebej opozarjali voznike? — Da bi računali na dež in poldico. Posebno nevarni odseki so na naši glavni cesti na Jasnici, pri Ortneku, Zlebiču in Frapročah.

— Kako bi se še dalo znižati število nesreč? — Da bi ne vodili glavnih cest skozi naselja. Cesta naj bo za promet in sicer tak, da bodo ljudje čim bolj varni. Zato ni v redu politika cestnega sklada, da gradi oziroma vodi ceste skozi naselja (Velike Lašče, Ribnica, Kočevje itd.). Statistike tudi kažejo, da so glavne ceste varnejše, saj se je na primer v septembru kar 70 odstotkov nesreč zgodilo na stanskih cestah.

— Premalo se zavedajo, da delamo v njihovo korist, se pravi v korist dobrih, treznih, pametnih voznikov,

pa tudi v korist slabih in prijateljev dobre kapljice. Se vedno jih vozi precej pod vplivom alkohola, ker gre gostilničarjem le za to, da čimveč zaslužijo. Če ne bodo bolj pošteno, bomo morali miličnike postavljati pred gostilnice in tako loviti pijane voznike in nepoštenega gostilničarja, ki dajejo tudi vinjenim še piti. Ne moremo več dopuščati, da se bodo ljudje pobijali zato, da bodo gostilničarji dobro služili.

— Na kaj bi v tem jesensko-zimskem času še posebej opozarjali voznike? — Da bi računali na dež in poldico. Posebno nevarni odseki so na naši glavni cesti na Jasnici, pri Ortneku, Zlebiču in Frapročah.

— Kako bi se še dalo znižati število nesreč? — Da bi ne vodili glavnih cest skozi naselja. Cesta naj bo za promet in sicer tak, da bodo ljudje čim bolj varni. Zato ni v redu politika cestnega sklada, da gradi oziroma vodi ceste skozi naselja (Velike Lašče, Ribnica, Kočevje itd.). Statistike tudi kažejo, da so glavne ceste varnejše, saj se je na primer v septembru kar 70 odstotkov nesreč zgodilo na stanskih cestah.

— Premalo se zavedajo, da delamo v njihovo korist, se pravi v korist dobrih, treznih, pametnih voznikov,

Odprli nov obrat

Velika pridobitev za Loški potok

V Loškem potoku je 25. oktobra začel v poizkusno proizvodnjo novi obrat Bombažne predilnice in tkalnice iz Trziča. Prostore je dobil v združni stavbi na Hribu. Začasno je le v zgornjem delu stavbe, ko pa bodo preurejeni spodnji prostori stavbe, bo stekla proizvodnja še v teh. Kačunajo, da bodo preureditvena dela končana še ta mesec. Na poizkusnem delu je 30 delavk domačink, kasneje pa jih bodo zaposlili še 22. Ko bo proizvodnja dokončno stekla, bo obrat zaposloval celo do sto delavk.

Vse delavke bodo morale skozi priučevanje, ki bo trajalo do šest mesecev. Med priučevanjem bodo prejemale osebni mesečni dohodek med 700 in 800 din. Ko bodo usposobljene za delo, bodo lahko zaslužile precej več.

V začetku bodo v konfekcijskem obratu izdelovali samo posteljne preobleke (kapne). Novi obrat bo omogočil zaslužek žejim in dekletom, ki doslej niso imele možnosti za zaposlitev.

Bombažna predilnica in tkalnica iz Trziča zaslužijo pohvalo, saj je s tem, da je odprla v nerazvitem delu ribniške občine svoj obrat, pomagala reševati ekonomsko nerazviti predel naše domovine. Pohvaliti velja tudi domačo kmetijsko zadrujo, ki je odstopila svoje prostore za novi obrat.

Odlikovanci kolektiva Donit

V začetku septembra je praznovalo podjetje DONIT iz Medvod, katerega polnopraven član je postalo s 1. aprilom letos podjetje PLETILNICA SODRAŽICA, 25-letnico obstoja.

Ob tej priložnosti je bilo odlikovanih tudi več članov kolektiva PLETILNICE SODRAŽICA. Janez Lesar, upokojeni direktor PLETILNICE, je bil odlikovan z zlato plaketo.

Srebrno plaketo sta prejela Ivan Petrič, vodja tovarne PLETILNICA in Franc Mihelič, vodja prodajne enote.

Bronasto plaketo so prejeli Rudi Putre — skladiščnik, Franc Novak — izmenovodja in Ivan Benčina — izmenovodja.

Pismeno pohvalo so prejeli Jože Oblak — izmenovodja, Franc Pucelj — izmenovodja, Danilo Šilc — vodja priprave dela, Andrej Mihelič — tkalec, Milan Arko — izmenovodja, Zinka Vesel — uslužbenka, Jože Pahuje — vodja vzdrževanja, Bogdan Adamič — vodja proizvodnje, Franc Kosir — skladiščnik in Emil Pakiz — skladiščnik.

PREBIVALCI RIBNICE!

Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana bo izvajal dne 24., 25. in 26. novembra 1971 na območju RIBNICE

OBVEZNO DERATIZACIJO (uničevanje glodalcev)

kot to določa odlok o obvezni deratizaciji, ki ga je sprejela občinska skupščina Ribnica

Prebivalce in delovne organizacije na zajetem območju bomo še posebej obvestili o podrobnostih v zvezi z deratizacijo, z lepaki in letaki, ki bodo razdeljeni po vseh zgradbah. Prosimo, da vsi upoštevajo navodila in sodelujejo z izvajalci akcije.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

MOST POPRAVILJEN — Most čez Bistrico v Sodražici so popravili. Poškodovan je bil med zadnjimi vojaškimi vajami. Prav tu je križišče in zelo nevarne ovine. Za varnejši promet na tem križišču bodo morali poiskati boljše rešitve.

SMETI V BISTRICO — Na bregu Bistrice v Sodražici, na primer nasproti gostilne „Kaprol“, ne bi smeli odlagati smeti. To kazni viden kraja in dela slabo spridevalo o kulturi vseh Sodražčanov, pa čeprav počenjajo to le redki posamezniki. Tudi

smeti in velike konzervne škatle v Bistrici — nekatere večje škatle gledajo celo iz vode — niso kraju v okras.

CIMPREJ PREVOZ — Kar trem sodražkim obratom (DONIT, KRIM, INLES) primanjkuje delavcev, medtem ko je v Ribnici prijavljenih precej nezaposlenih. Občinska skupščina in Zavod za zaposlovanje bi morala pomagati tem obratom, da bi organizirali avtobusni prevoz delavcev in delavci iz Ribnice na delo v Sodražico in spet domov. Če bo več zaposlenih, bo tudi občinski proračun dobil več proračunskega prispevka iz osebnih dohodkov.

ASFALT RAZPADA — V starem delu Sodražice asfalt razpada, ruzen tega pa so Sodražani povzeli po drugih še „lepo navado“, da asfaltirano cestiče prekopljejo, nato pa asfalta ne popravijo.

PALICE OB CESTI — Palice, ki bodo označevale pozimi, kje poteka cesta, so začeli postavljati proti Loškemu potoku. To zimo bodo postavljene precej bolj na gosto kot v preteklih letih.

ASFALTIRATI CESTO — Skozi Loški potok je treba asfaltirati glavno cesto, trdijo prebivalci Hriba. Zdjaj je po tej cesti velik promet. V luč ob cesti v suhem vremenu vdira prah, ki ga dvigajo avtomobili, pa če so okna in vrata še tako zaprta.

NA IZLET V TRZIC — Delavce novega obrata Trziške Bombažne tkalnice in predilnice v Loškem potoku so izkoristile dan, ko ni bilo elektrike, za ogled matične tovarne v Trziču.

NI PROSTORA — Iz Sodražice in Loškega potoka imamo še precej članov in slik o novostih v teh krajih, vendar žal ni prostora, da bi že v tej številki vse objavili. Postopoma bo prišlo vse na vrsto.

ORTNEŠKI POROČEVALEC

VODA IZ ORTNEŠKEGA VOODOVA — 11. novembra je prireka voda iz ortneškega vodovoda in iz vseh pip v Podpoljanah. Ljudem se odslej ne bo treba več bati suše, ker ortneški vodovodni ugotovljajo, da je v njegovem zbiralniku vedno dovolj vode. Tudi Poljanji se bodo morali odločiti za vodovod, ker jim voda tudi tam hudo primanjkuje.

PREKRILI SOLO — Velika poljanska šola je potrebna popravila. Vsačani so sklenili, da bodo pomagali, prvi korak je že narejen. Delo so obnovili leseno strešno ogrodje in povsem na novo prekrili z opeko. Tudi drvarstvo so prekrili, tako da je pogled na staro solo sedaj že lepši.

CESTA — HUDOURNIK — Cestni ovinek med Ortnekom in Velikimi Poljanami bo treba popraviti. Po deževju se vozniku nudi obupna podoba, saj je cesta podobna hudourniku. Ker ne vzdržujejo cestnih kanalov, voda dere po cestniču in tolbe nove kanale. Tudi prvi ovinek pri „hotelu“ je tako nevaran, da ga je nujno treba popraviti.

MOSTICEK ČAKA — KGP popravilja in obnavlja mostičku v „Zudih“, le mostiček na lokalni cesti, ki pa veliko pomeni za Ortnek, še vedno stoji ograjen. Da ne bi morda po pomoti padel medved v potočno strugo!

OGLEDALO — Cas bi že bil, da bi nadomestili razbito strešno opeko ob ortneškem drevovedu in razmetane podstavke za opečne bloke, ki gotovo ne delajo lepega vtisa. Podobno je z neobdelanim zelenjavnim vrtnom, ki menda nikamor ne spada.

V. P.

ORVESTILO

Ob tridesetletnici vstaje slovenskega ljudstva bo Komisija za bivše politične zapornike, internirance, deportirance in vojne ujetnike pripravila v Kočevju v počastitev dneva republike

RAZSTAVO o koncentracijskih taboriščih »Buchenwald — Dorac

Razstavo bodo odprli 22. 11. 1971 ob 17. uri v dvorani množičnih organizacij v Kočevju s kratkim sporedom in s tolmačenjem ob ogledu razstave. — Razstava bo odprta od 22.—30. 11. vsak dan od 9.—17. ure s strokovnim vodstvom in tolmačenjem.

Vabimo občane Kočevja, Kočevske in Ribniške, zlasti pa mladino, da si razstavo ogleda. Razstava bo pokazala del trpljenja našega ljudstva v času nacistične strahovlade.

Komisija za bivše politične zapornike, internirance, deportirance in vojne ujetnike obč. odbora ZZB NOV Slovenije Kočevje

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETO

JOŽE ŠUKLJE

ANA ŠUKLJE

ANTON PLUT

Liter vode dražji od vina

Suša je v metliški občini dosegla kritično točko! Ne samo da manjka vode za kuhanje in pranje, žejo trpijo že ljudje in živina — Gasilske in vojaške cisterne so začele neprekinjeno voziti

Za vremenske napovedi že dve desetletji ni bilo takega zanimanja kot zadnjih 14 dni. Ljudje se neprestano ozirajo v nebo in z upanjem čakajo, da se bo iz oblakov le pocedil dež. Izviri in vodnjaki so popolnoma izsušeni. Zaradi pomanjkanja vode so začeli kmetje še bolj prodajati živino. Kakšne so posledice suše, so povedali občani:

ANA ŠUKLJE iz Dol. Lokvice: — Imamo 3 prašiče, kravo in majhnega otroka, vode pa je zmanjkalo. Šest let imamo vodovod, a ne dela. Prejšnja leta je zmanjkalo vode samo za 2 ali 3 dni, zdaj že 3 mesece skupaj ni bilo iz pipe niti kapljice. Kar sem jaz v vasi, tega je 20 let, še ni bilo take suše. Z gasilskim avtom so nam že

dvakrat pripeljali vodo s cisterno, odšli pa smo 70 din za vsako vožnjo. Voda je postala strašno draga. Gospodinje si izposojamo po 2 litra vode.

IVAN SUSTERSIČ, vodja obrata IMV na Suhorju: — V obratu imamo zadnje čase precejšnje težave zaradi suše. Vodo dovajajo iz Metlike, K nam so jo že trikrat pripeljali s cisterno. Vodo potrebujemo za centralno kurjavo, menzo in sanitarije. V podjetju je 150 zaposlenih in lahko si mislite, kakšna so strankišča. Najhujša pa je zavest, da je vse polno lesa in niti kaplje vode, če bi izbruhnil požar.

ANTON PLUT iz Malega Lešča: — Naš vodovod bi bil potreben temeljite obnove. Vodo dobivamo iz Zumberka. Tam zapirajo cev. Jaz sam sem jo že trikrat odmašil. V naši vasi si pomagamo s studencem, ki je 15 minut oddaljen, toda tam je ves dan vsta. Vsi napajajo živino, perejo in nosijo vodo za kuhanje. O higieni se zdaj ne da govoriti.

JOŽE ŠUKLJE iz Trnovca: — Star sem 61 let, vem pa, da je bila podobna suša le pred hudo zimo leta 1929. Takrat sem bil mlad in sem z drugimi fanti hodil z volmi po vodo na metliški Otrh. V strugi je bilo nasenkrt po 30 voz, ki so na-

takali vodo v sode. Suša je za kmeta ena najhujših nadlog. Gospodarstvo z nekaj živine potrebuje na dan najmanj 500 litrov vode. Imamo pralni stroj, a stoji že več mesecev. Umazano perilo naložimo v avto, zapeljemo na Kolpo in tam peremo. Zdaj že gre, ko so avtomobili, kaj pa včasih, ko so ženske na glavah nosile košare s perilom v Metliko in nazaj! Revni belokranjski kmet, ki je že tako izmožgan, trpi še sušo. Brez vode se živeti ne da, zato gre zanj iz hiše tudi poslednji dinar.

R. B.

PRODALI BI 20 TRAKTORJEV, ČE BI JIH IMELI

Prodajalec Martin Štublar, ki dela v ugovinni metliške kmetijske zadruge, je povedal, da v zadnjih letih prodajo vedno več kmetijskih in drugih strojev. Posebno zanimanje je za motorno žage STIHL, ki jih prodajo veliko, in pa za traktorje Ferguson in Zetor, vendar teh ni na trgu. Zanimanje je izredno, trenutno bi jih potrebovali okoli 20. Posebne ugodnosti imajo kooperanti, ki jim precej pomaga kmetijska zadruga s krediti. Ljudje tudi veliko povprašujejo po gradbenem materialu, vendar ga ni dobili v zadovoljivih količinah.

Razstava v muzeju

V petek, 19. novembra ob 17. uri, bo v sklopu prireditve ob metliškem občinskem prazniku v muzeju odprta razstava

METLIŠKI SAMORASTNIKI.

Na kateri bo svoja dela razstavilo osem domačinov in domačink, ki se amatersko ukvarjajo s slikarstvom, kiparstvom, poslikavo vezenin, intarzij, izdelovanjem gobelinov in drugo uporabno umetnostjo.

Prijatelji domače umetnosti vabljeno!

JANEZU ŠKOFU

V 76. letu starosti je za vedno ugasnilo plemenito srce Škofovemu, po domače Kovačevemu očetu iz Dragomlje vasi. Kot 18-letnega mladeniča je zajela vihra prva svetovna vojna. Bil je na ruski in italijanski fronti, v letih 1918—1919 pa se pridružil kot prostovoljec Maistrovim borcem za severno mejo.

Po večletnih vojnih grozotah se je vrnil na domačijo ter se močno okrnjenega zdravja lotil dela. Leta 1922 je bil med ustanovnimi člani gasilskega društva v Dragomlje vasi. Doletela ga je tudi huda nesreča, saj mu je nesrečno preminila žena in je ostal sam s tremi otroki, od katerih je imel najmlajši le nekaj mesecev. Otroščkom je poiskal novo mamo, s katero sta vzgojila 9 otrok.

V zadnji vojni je pomagal partizanom, prav tako ima svoj delež pri obnovi domovine. Končno se je poročil najmlajši sin in ostal doma. Ko bi si lahko privoščil malo več počitka, ga je zahrbtna bolezen dokončno zločila. Na zadnji poti ga je spremljala številna množica, posebno čast pa so mu izkazali domači gasilci in Zveza borcev za severno mejo s praporom, ki so ga tokrat prvi uporabili.

MILOVAN DIMITRIČ

SPREHOD PO METLIKI

PRVI ŽIVILSKI SEJEM v tem mesecu je bil slab, kot že dolgo ne. Nekaj hrvatskih trgovcev je prodajalo manufakture po stojnicah, za prodajnimi mizami pa je bilo le nekaj deset Poljčec, ki so tržile v glavnem s čebulko (venec po 6 do 8 din) in česnom. Hrvatice so prinesle na trg tudi prve purane, ki jim je bila cena do 90 dinarjev.

DOLGOTRAJNE JESENSKE SUŠE, kakršne ljudje še ne pomnijo, bo, kot kaže, nazadnje le konec. V sredo, 10. novembra, je Belo krajino namočil prvi dež, ki pa seveda še zdaleč ni napojil žejne zemlje. Upajmo, da je obdobje največje suše pri kraju.

ZAVOLJO SPLOSNEGA POMANJKANJA ELEKTRICNE ENERGIJE — temu je kriva suša in nizka gladina rek — je Elektro Novo mesto minule dni večkrat izklopilo električni tok tudi na območju metliške občine. Ker bo zadnje deževje verjetno nekoliko dvignilo gladino rek, bodo tudi redukcije električnega toka prenehale.

KER V SEDANJI SUSI metliški gasilci s svojo cisterno niso mogli ustreči številnim prošilcem vode, so na občini prosili za pomoč pripadnike JLA iz Ljubljane. Ti so v metliško občino poslali dve avtocisterne, ki sta razvažali vodo po vaseh dru-

sičke, zadovske in suhorske okolice. V vsaki vasi so napolnili po nekaj vodnjakov, katerih vodo pa snejo prebivalci uporabljati le za pitje in kuho, ne pa za napajanje živine.

IGRALSKA SKUPINA „OSIP SEŠT“ je v soboto, 13. novembra, gostovala na Reki s kulturnim programom, v katerem je bila tudi recitacija Kovačičeve „Jame“. Gostovanje je bilo v okviru kulturnih izmenjav z teškim kulturno-umetniškim društvom „Bazovica“.

SPORTNE DELAVSKE IGRE v nogometu, streljanju, kegljanju, namiznem tenisu in šahu se bližajo h koncu in bodo popoldne pred občinskim praznikom zmagovalcem podeljena priznanja. Svečanost bo v soboto občinske skupščine 25. novembra ob 17. uri.

OB DESELETNICI PODJETJA KOMET bodo istega dne ob 14. uri prejeli odlikovanja nekateri delavci za svoje vztrajno in vestno delo v tem konfekcijskem podjetju.

MINKA ČRNUGLJEVA, dolgoletna strokovna učiteljica na osnovni šoli v Metliki, je pred kratkim odšla v pokoj. Prijubljenci tovarišci, ki je po vojni dal časa poučevala tudi na kmetijsko-gospodinski šoli na Vinomeru in v Gradcu, želimo še vrsto vedrih let.

Napor je hud, a se izplača

Tehniška srednja šola v Črnomlju ima 30 slušateljev — Nekateri so se ustrašili

V prostih poklicnih šolah je v začetku oktobra začela z delom tehnična srednja šola strojne smeri kot oddelek krške šole. Vpisalo se je 50 navdušenih za pridobitev izobrazbe, toda kot ugotavljajo, hodi redno k pouku samo 30 kandidatov. Nekateri so mislili, da bo šolanje za zaposlene bolj formalnost kot resen študij. Ko so videli, da gre zares in da je učni načrt enak kot v rednih šolah, so se tega ustrašili.

Res je hud napor po rednem delu v službi vsak dan nadaljevati delavnik v šolskih klopih. Tako se morajo ljudje za 10 mesecev odpovedati prostemu času, zabavi in delu doma. Med letošnjimi slušatelji 1. letnika je največ zaposlenih iz Belta in tovarne Beti.

Organizacijsko vodi šolo Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost, predavateljski kader pa tvorijo domači inženirji in profesorji. V kolektivno tovarne Cosmos-Belt so pokazali prav lepo razumevanje do izrednega študija, saj plačajo svojim ljudem vse stroške šolanja, medtem ko morajo zaposleni iz drugih podjetij nekaj prispevati sami. Šolanje ni poceni, saj stane posamezniku 260 din na mesec.

Krvodajalci, pridite!

V Črnomljski občini bo 25., 26. in 27. novembra velika republiška krvodajalska akcija, ki jo s pomočjo občinskega Kdečega križa v Črnomlju organizira Republiški zavod za transfuzijo v Ljubljani. Posebej o pomenu te humane akcije ni treba pisati. Kri, ki je nenadomestljivo zdravilo, je nujno potrebna, če hočemo ohraniti pri življenju prijatelja, sestro, brata, očeta, mater, znanca in vse ljudi, ki jih je prizadela težka nesreča. Povsod je akcija izredno uspešna, zato pričakujejo enak odziv tudi od občanov Črnomljske občine.

Odvzem krvi bo: 25. novembra od 7. do 14. ure v Semicu (zdravstvena postaja); 26. novembra od 7. do 14. ure na Vinici (zdravstvena postaja) in 27. novembra v Črnomlju od 7. do 14. ure (zdravstveni dom).

TEKLI BODO PO ULICAH ČRNOMLJA

V počastitev spomina narodnega heroja Janka Starše bo poklicna kovinarska šola iz Črnomlja v sodelovanju z ObZTK organizirala „Staršev memorialni mladinski tek“ v četrtek, 25. novembra; pričetek ob 15. uri. Mladinci bodo tekli na progi 1.500 m, mladinke pa 800 metrov. Za ekipe zmagovalce bodo pripravljene lepi pokali, za posameznike pa še praktične nagrade.

»Dolenjski list« v vsako družino

So gasilci pripravljene?

Na občinskem gasilskem tekmovanju so prehodni pokal osvojili Črnomljičani — Žuničani so bili sicer boljši, toda pri trodelnem napadu je odpravila stara brizgalna — Smola pa taka!

Da bi ugotovili sposobnost gasilskih društev, je upravni odbor občinske gasilske zveze razpisal tekmovanje v trodelnem napadu z mokro vajo, v polaganju cevovoda na 105 metrov, v štafetnem teku, spretnosti in vezanju vozlov. Prijavilo se je 13 gasilskih društev, ki so se pomerila najprej po sektorjih, zmagovalci pa so se udeležili še občinskega tekmovanja, ki je bilo 7. novembra v Črnomlju.

Na sektorju Semic so tekmovala gasilska društva iz Stranske vasi, Strekijevca, Črešnjevca in Krvačjega vrha, najboljši pa so bili gasilci

iz Stranske vasi. V Črnomljskem sektorju so se pomerile enote iz Črnomlja, Petrove vasi, Dobilc in Tanče gore, Zmagali so Črnomljičani. Na adleščkem območju so tekmovali gasilci iz Žuničev in Gribej, pravak pa so postali Žuničani. Na Vinici so se pomerila društva iz Vinice, Dragatuša, Zilj in Zapudja, največ uspeha pa so imeli gasilci iz Dragatuša.

Prvaki sektorjev so na občinskem tekmovanju pokazali lepo znanje, zlasti pa so se dobro pripravili Žuničani. Pri vseh disciplinah so bili najboljši, vendar so imeli pri vaji v trodelnem napadu hudo smolo, ker jim je ravno takrat odpovedala stara brizgalna.

Tako so občinski prehodni pokal osvojili gasilci iz Črnomlja, drugo mesto so zasedli Dragatuščani, sledita pa Stranska vas in Žuniči.

JANKO BANOVEČ

Krivca spet ni

„Je za učitelja res vse dobro? Pri vsaki pasji procesiji mora svetiti zraven, za boglonaj pa se lahko obrise pod nosom enkrat na levo, drugič v desno.“

V Črnomljski občini je pomanjkanje učiteljskih moči vedno bolj očitno. V mestu in v večjih središčih manjka predmetnih učiteljev, na oddaljenih šolah je toliko težje. Pomagajo si z upokojenci in ljudmi brez ustreznih šol, ko v isti sapi šola vedno več zahteva od otrok. Za prosvetni poklic ni več zanimanja. Pojav je splošen, na nerazvitih območjih pa je toliko očitnejši.

Ze cesarica Marija Terezija je vedela, da je treba poleg šol graditi stanovanja za učitelje. Mi smo na to pozabili ali pa smo pred potrebami nalašč zamislili. V 30 letih so učitelji in profesorji dobili le nekaj stanovanj, skoro bi jih lahko prešteli na prste v vsaj občini, medtem ko za inženirje, zdravnike in tehnike ni bilo nikdar tako težko dobiti stanovanja.

Posledica take politike (splošne, ne samo Črnomljske!) je, da temeljna izobraževalna skupnost razpisuje štipendije za prosvetni poklic, toda interesov ni. Otroci že v osnovni šoli lahko spoznajo, kaj se izplača. Vidi tehnika v stanovanju in z dobro plačo, ki je po opravljenem službenem času sam svoj gospod. Učitelj pa se na kmetih in tudi kje v mestu stiska v revni sobici, kjer se preganjajo miši, tarna nad dohodki in je tako rekoc ves dan vprežen. Ko se neha pouk, ima krožke, pripravljajo otroke na proslave, sodelovati mora v organizacijah in sploh mora biti zraven, kadarkoli in kjerkoli se na vasi kaj dogaja. Vse brezplačno! Če se hoče temu izogniti, si upa vsak nanj pokazati s prstom čes: „Taki učiteljevi naša družba ne potrebuje!“

Tik pred dvajseto je čas napake priznati. Popraviti jih bo težje, kot smo jih delali. Pa vendar ljudje v učiteljskem poklicu še niso povsem izgubili idealizma. Če bi jim za prizadevnost vsaj kdaj pa kdaj rekli „hvala lepa“, bi bilo marsikaj grenkega pozabljeno. Ako niti tega ne naredimo, čeprav nič ne stane, pa je res greh nad grehi.

R. BACER

SZDL BO POMAGALA

Novembra bodo krajevne konference Socialistične zveze v Črnomljski občini obravnavale minulo delo, obenem pa pripravljale občane na referendum, kjer bodo 5. decembra odločali o združitvi kmečkega in delavskega sklada v zdravstvenem varstvu.

V tem tednu vam posebno priporočamo nakup:

- moških kamgarn oblek po 485 dinarjev
- moških kamgarn hlač po 140 dinarjev
- moških kamgarn suknjičev po 220 dinarjev
- moških zamečnih hlač po 74,25 dinarjev

»VELETEKSTIL«, Črnomelj

ČRNOMLJSKI DROBIR

ABONMAJSKA PREDSTAVA — Mladinsko gledališče iz Ljubljane bo v soboto, 20. novembra, gostovalo v Črnomlju z delom „V 80 dneh okoli sveta“ v okviru abonmajskih predstav; čeprav je bila na sporedu „Snežna kraljica“. V letošnji gledališki sezoni bodo Črnomljičani in drugi imeli priložnost videti še štiri kulturne prireditve iz tega programa.

10 MILIJONOV NOVIH DIN — Sklad za stanovanjsko izgradnjo, namenjen za izgradnjo stanovanj borcem NOV v Črnomljski občini je sklenil 1969 z Ljubljansko banko pogodbo o komisijskem poslovanju in razdelitvi sredstev v višini 10 milijonov novih dinarjev borcem. Do zdaj so razdelili že 8 milijonov in 610.000 din, pomoč pa bo prejelo blizu 800 upravičencev. Pogoji vračanja so zelo ugodni, ravno tako obrestna mera, ki je zelo nizka.

MARTINOVANJE V GRADU — V soboto, 13. novembra, je bilo v gostišču v gradu martinovanje, na katerem se je zbralo veliko ljudi.

GOSTOVANJE IZ LJUBLJANE — 12. novembra so v domu glasbene šole gostovali glasbeni solisti in ansambli iz glasbene šole Ljubljana-Vič. Gostje iz Ljubljane so pripravili lep program, zato so bili tudi lepo sprejeti.

UCINKOVITA POMOČ: GASILCEV — Zadnja suša, ki je krepko prizadela tudi ljudi v Črnomljski občini, je bila preizkušni izpit za gasilce. Črnomljski gasilci so s svojo cisterno zvozili več deset tisoč litrov vode in pomagali prizadetim občanom.

ZADOVOLJIV OBISK — Predstava Črnomljskega kinematografa občine ob nedeljah 500 do 600 ljudi, precej slabše pa je ob torkih, ko se nabere do 200 obiskovalcev. V oktobru sta imela največji obisk filma „Divji človek“ in „Rio Bravo“, najslabšega pa italijanski „Dekle s pištolo“.

INVALIDSKI PEVSKI ZBOR BO PEL — V četrtek, 25. novembra, bo v počastitev dneva republike v Črnomljskem prosvetnem domu pevski koncert Invalidskega pevskega zbora iz Ljubljane, ki je že večkrat nastopil v Beli krajini in bil vedno lepo sprejet, invalidi pa so bili dragi gostje Belokranjcev.

PREDZADNJI SO — Rokometaši Cosmos-Belt, ki nastopajo v ljubljanski conski rokometni ligi, se v jesenskem delu tekmovanja niso kaj prida postavili. Zmagali so samo dvakrat, zato so se uvrstili na 11. mesto. Dekleta so se bolje odrezala, saj so v svoji ligi osvojila četrto mesto, vendar tekmuje manj ekip.

metliški tednik

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 19. novembra - Elizabeta Sobota, 20. novembra - Srečko Nedelja, 21. novembra - Marija Ponedeljek, 22. novembra - Cecilija Torek, 23. novembra - Klemen Sreda, 24. novembra - Janez Cetrtek, 25. novembra - Katarina

KINIO

BREŽICE: 19. in 20. 11. ameriški barvni film „Mojstrovine Walta Disneyja“, 21. in 22. 11. ameriški barvni film „Skrivnostna Justina“, 23. in 24. 11. francoski barvni film „Bledolčni ubijalec“.

CRNOMELJ: Od 19. do 21. 11. ameriški barvni film „Heropi Gvadalkanal“, 23. 11. francoski barvni film „Erotissimo“.

KOSTANJEVICA: 21. 11. francoski barvni film „Zandar se ženi“, 22. 11. 11. angleški barvni film „James Bond 007 Casino royal“, 24. 11. angleški barvni film „Ko bi...“

METLIKA: Od 19. do 21. 11. ameriški barvni film „Živi ali bolje mrtvi“, 20. in 21. 11. ameriški barvni film „Steze slave“, 24. in 25. 11. italijanski barvni film „Angeli brez raja“.

MIRNA: 20. in 21. 11. francosko-italijanski barvni film „Zbogom, prijatelj“.

MOKRONOG: 20. in 21. 11. nemški barvni film „Vrag vzemi profesorje“.

NOVO MESTO: Od 19. do 23. 11. ameriški barvni film „Quo vadis“, 24. in 25. 11. ameriški film „Nepotprezljivo dekle“, - POTUJOCI KINO NOVO MESTO - Od 19. do 23. 11. ameriški barvni film „Mat Helm ljubi in ubija“.

RIBNICA: 20. in 21. 11. angleški barvni film „Dolgotrajni dvoboj“.

SEVNICA: 20. in 21. 11. ameriški film „Diplomant“, 24. 11. ameriški film „Knjiga o džungli“.

SODRAŽICA: 20. in 21. 11. francoski film „Barčica po morju plava“.

SENTJERNEJ: 20. in 21. 11. „Knjiga o džungli“.

TREBNJE: 20. in 21. 11. ameriški barvni ljubezenski film „Shok“.

KUPCI SADNIH SADIK! Drevesnica Barbo, Mali kal pri Mirni peči, prodaja sadike jablan in hrusk raznih sort, eno in dvoletnih, na semenjakih in vegetativni podlogi odlične kakovosti vsak dan in ob vsakem času.

PREKLICI

Jurij Majerle, Ul. 21. oktobra 13, Crnomelj, prepovedujem pašo kooči po mojem vrtu in njivi v Dol. Radencih, ker uničujejo jesensko setev. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

ZAHVALA

Ob smrti drage, ljubljene mame, stare mame

MARIJE KOVAČIČ
iz Gregovca 6, Bizeljsko

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo v velikem številu spremili na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter se poslovili od nje. Hvala gospodu kaplanu za spremstvo in v cerkvi opravljen obred, pevcem ter vsem sosedom, ki so nam pomagali.

Zalujoči: hčerka Ivanka z družino, sin Francek z družino in drugo sorodstvo

Ob nepričakovani smrti naše drage žene, mame in stare mame

ALOJZIJE ZNIDARŠIČ
iz Strekljčeva 20

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence ter cvetje. Iskreno se zahvaljujemo kolektivu Iskre iz Semeča za podarjena venca in pomoč, dr. Kvasiču za zadnje pomoči in gospodu župniku za poslovilni obred.

Zalujoči: mož Franc, sin Lojze, hčerke Marija, Pepca, Francka in Anica z družinami ter drugo sorodstvo

Ob nenadni izgubi našo drago ženo, mame, sestre in tete

FRANČIŠKE BUKOVEC
roj. BUŽGA

iz Čemš pri Mirni peči

se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem vencev in cvetja, sorodnikom, prijateljem in vaščanom za vso pomoč. Posebno se zahvaljujemo kolektivu Iskre Ljubljana, osnovni šoli Mira peč, internemu oddelku splošne bolnišnice Novo mesto in gospodu župniku za obred. Vsem, ki ste drago pokojnico spremili do mnogo preranega groba, še enkrat prav lepa hvala.

Zalujoči: mož Matija, sinova Marjan in Slavko in drugo sorodstvo

Ob prezgodnji in boleči izgubi drage in ljubljene mame, žene, stare mame, sestre in tete

MARIJE GLAVAN
poročne Novak

z Gor. Gradšča

se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vencev, sorodnikom in sosedom za vso pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivu „Mesarije“ Novo mesto in vsem, ki ste drago pokojnico spremili do preranega groba. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: sin Ivan z družino, mož France, sestre in bratje

Najtopleje se zahvaljujem prof. dr. Bajcu, dr. Moreli, bolničarju Jožetu in vsem sestram in drugemu strežnemu osebju kirurškega oddelka bolnice v Novem mestu za uspešno zdravljenje in vso skrb v času bivanja v bolnišnici. Hvaležni pacient Alojz Cvelbar s Prekopa pri Kostanjvici.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Zlobko iz Velikega Mraševa - Renato, Rozalija Žulič iz Ostrca - deklico, Marija Povše iz Verduna - Jožico, Anica Longar iz Romanje vasi - Bogomirja, Marija Pirč iz Krškega - Zdenko, Dragica Pihner iz Pravatine - Darka, Danica Bedenekovič z Malga Statnika - Suzano, Vera Udovč iz Crmočnje - deklico, Amalija Grahek iz Otovca - deklico, Anica

Bukovec iz Straže - dečka, Tončka Potočnik iz Gradca - deklico, Jožefa Fabjan iz Maloga Ljipja - dečka, Marija Tratar iz Gornjih Jesenic - deklico in Marija Jaklič iz Krasinca - deklico. - Cestitamo!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ljudmila Kunst iz Trebe - dečka; Elizabeta Kocijan z Bizeljskega - Ano-Ireno; Franciška Pavlič iz Hrastja - Vojko; Radoslava Zdravkova - Sanjo; Ana Lipič iz Sel - Anito; Vera Belošević iz Vukova sela - Orhideo; Frančiška Brili iz Dolškega - Katarino; Marija Deržič iz Brežic - dečka; Dragica Vranekovič iz M. Rakovce - Damira; Albina Kranjc iz Brežic - Andrejko; Darinka Šonc iz Narpel - deklico; Dragica Grgočič iz Male Jazbine - dečka; Katica Runtas iz Vratnika - dečka; Ana Ban iz Sremita - deklico; Erna Knez iz Leskovca - Jovito; Sava Meriak iz Sentlenarta - dečka. - Cestitamo!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Alojzijo Zorko je nekdo pretepel in ji poškodoval glavo; Anton Zabkar si je v prometni nesreči poškodoval glavo; Anton Kunej je padel na poti in si poškodoval glavo; Slavko Kržičnik se je zaletel z motorjem in si poškodoval levo nogo; Zlata Domitar je padla na poti in si poškodovala glavo; Anton Spilek je padel na poti in si poškodoval desno nogo; Hilda Debec je padla s podstrešja in si poškodovala rebra; Ivan Ogorevc si je pri prometni nesreči poškodoval glavo; Ivanka Ogorevc si je poškodovala desno koleno; Alojza Stiploška je povozil motor in mu poškodoval levo nogo in rebra.

UMRLI SO

Pretekli teden so v brežiški bolnišnici umrli: Franciška Pavlič, gospodinja iz Gor. Leskovca, stara 64 let; Julijana Povh, gospodinja iz Obrežja, stara 68 let; Alojzija Savrič, gospodinja iz Brežic, stara 59 let; Franc Ivartnik, upokojenec iz Raven na Koroškem, star 62 let; Julijana Kužner, socialna podpiranka iz Vel. Dola, stara 63 let; Vinca Sekata, gospodinja iz Dola, stara 68 let.

URADNA LISTA

Zrebanja blagovno-denarne loterija TAK Olimpija, Ljubljana
Zrebanje je bilo javno v nedeljo, dne 14. 11. 1971, ob 10. uri v rekreacijskem centru hale Tivoli v Ljubljani.
Izžrebane so bile naslednje številke:

Srečke s konč.	so zadele
86680	500 din
26390	500 din
63790	1.000 din
24370	vg. cementa
86660	avto Zastava 1300
85641	televizor
44801	pralni stroj
45611	avto Zastava 750
2662	300 din
41882	500 din
90932	1.000 din
25822	1.000 din
73	50 din
27463	500 din
90893	1.000 din
00783	pony ekspres televizor
93563	televizor
194	100 din
8674	300 din
96684	500 din
90834	1.000 din
66614	1.000 din
23954	pralni stroj
06715	500 din
06425	500 din
06285	500 din
64385	500 din
46755	1.000 din
62505	1.000 din
25635	1.000 din
85025	šiv. stroj
86255	šiv. stroj
67217	500 din
55848	avto Spaček
18279	1.000 din
93499	pony ekspres

Dobitki in premije se bodo izplačevali v pisarni TAK Olimpija v hali Tivoli v Ljubljani, Celovška 25 (soba 75), in to vsak dan od 8. do 12. ure.

Pri izplačilu dobitkov nad 100 din organizator odtegne predpisani 10-odstotni davek na dobiček.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Ivan Zoran in Polde Selan, člana Komunalnega podjetja, Novo mesto; Alojz Miklič, Matija Golob, Milka Papež, Jože Hočevnar in Cvetka Zupančič, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Alojz Prime, Ciril Modic, Zvonc Kokalj, Drago Bučar, Anton Hren, Boris Ravter, Stane Nahtigal, Franc Grzina, Avguštin Avbar, Milan Celik, Janez Kolenc, člani Iskre, Novo mesto; Ivan Božič, Janez Mislej, Ivan Božič, Slavko Gregorčič in Brane Avbar, člani IMV Novo mesto; Ivanka Smalc, Silvo Mišjak, Marjan Somrak, Bruno Koprivnik, Danijel Zadnik, Rozalija Sitar, Branka Mišjak in Milena Sitar, člani Novoteksa, Novo mesto; Marija Bartolj, gospodinja iz Dolnje Straže; Jože Pavlin, Anton Redek in Janez Bradač, člani Kovinarja, Novo mesto; Dragoljub Nikolič, Ivan Stopar, Janez Bradač, Matija Lavrič, Jože Šmajdek, Marjan Zupančič, Jožica Uršič, Lidija Mum in Anica Zadnik, člani Novolesa, Straža; Marija Barbo, gospodinja iz Sevnege; Ivan Sulc, Danice Pahor, Ramče Mislimi, Jemaj Bizjan, Velisav Popović, Jože Gasperšič in Zivan Cvirič, vojaki VP 9357 Novo mesto; Jože Košak, uslužbenec iz Češnjic; Majda Kovač, Milan Colnar, Anica Beribak in Marija Turk, dijaki gostinske šole Novo mesto; Janez Damjan, Janez Bratkovič, Vlado Čuligoj, Klemen Snoj, Jože Kobal in Vera Zalec, dijaki kmetijske šole Grm; Jožica Strupih, članica KZ Krke, Novo mesto; Marjan Klobučar, delavec iz Stranske vasi; Franc Hodnik, član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Ludvik Rifej, upokojenec iz Češnjic.

maloglasni

SLUŽBO DOBI

ISCEM natakarico z nekoliko prakse za gostilno. Majdnok, Lesce. Plača 100.000 S-din in vsa oskrba v hiši.

ISCEM pridno in pošteno natakarico in kuharico, lahko je priučena. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru, en dan v tednu prost. Interesentke se lahko ogleda na naslov: Gostilna Anica Kos, Ivančna gorica 61.

PRIDNO IN POŠTENO DEKLE za stregbo sprejme takoj gostilna Cilka Lukež, Brežice.

V UK SPREJMEM vajenico šiviljske ženske oblačilne stroke. „Šivilstvo“, Anica Strumbelj-Pahor, Ulica talcev 10, Koper.

ISCEM žensko, starejšo, ali dekle s končano šolo za varstvo otroka na domu. Nudim hrano in stanovanje, pozneje pomagam preskrbeti delo v tovarni. Naslov v upravi lista (2384/71).

SPREJMEM dve vajenki za gostinjsko stroko. Hrana in stanovanje preskrbljena. Henrik Kocjančič, Loška vas 4 - gostilna, Dolenjske Toplice.

STANOVANJA

ISCEM sobo in kuhinjo ali večjo sobo z možnostjo kuhanja v Novem mestu ali bližnji okolici. Plačam za eno leto vnaprej. Naslov v upravi lista (2361/71).

OPREMLJENO sobo v Novem mestu oddam takoj. Souporaba kuhinje in kopalnice. Ponudbe pod „Takojs vseljivo“.

ISCEM sobo in kuhinjo v bližnji okolici Novega mesta. Plačam dobro. Naslov v upravi lista (2352/71).

ODDAM moškemu opremljeno sobo v mestu. Naslov v upravi lista (2371/71).

NUJNO POTREBUJEM opremljeno sobo v Novem mestu. Ponudbe na upravo lista pod „Malo doma“.

Motorna vozila

3-TONSKI avto kiper „Perkis“ prodam. Ogled pri Grižu, Kočevje, Kolodvorska - nova hiša.

UGODNO prodam osebni avto Fiat 1100/D z radom, 10.000 km po generalni. Informacije: Majde Silc 6, Novo mesto.

PRODAM traktor Pasquali 21 km, malo rabljen, s priključki - plug in freza. Franc Žerjav, Curnovec 22, Sromlje pri Brežicah.

PRODAM karambolirano škodo. Naslov v upravi lista (2351/71).

UGODNO prodam nov enosni traktor „Maček“ z dvema priključkoma. Posebno primeren za vinograde. Ivan Ferlin, Mali kamen 17, 68281 Senovo.

PRODAM tovorni avto znamke Bedford, 3-tonski, kiper, in tovorni 3-tonski avto Fordson, kiper, oba diesel perkins, v vzornem stanju. Vprašajte v gostilni Buršič, Stara vas, Krško.

PRODAM osebni avto Mercedes diesel 180, vozen, registriran. Vprašajte v gostilni Urbanč, Krško.

FIAT 620 2 t. ugodno prodam. Naslov v upravi lista (2388/71).

PRODAM

PRODAM generalno popravljeno mašino za škodo 1000 MB. Naslov v upravi lista (2389/71).

KUPIM

KUPIM rabljen kavč, mizo, nekaj stolov in omaro. Naslov v upravi lista (2378/71).

KUPIM vprežne grablje „Sonca“. Janez Bevc, Smaljša vas 7, Sentjernej.

POSEST

PRODAM vinograd z zidanico v Novi gori pri Prečni. Angela Jakš, Češča vas 9, Novo mesto.

PRODAM vinograd v Straški gori nad Novolesom in travnik. Ignacij Merzar ml., Dol. Straža 55.

PRODAM vikend s kletjo in inventarjem, 18,5 ara vinograda - do stopen z avtomobilom in zelo lepa lega na Bizeljskem. Franc Kelhar, Plečnikova 20, Celje.

RAZNO

ZELIM spoznati neodvisno upokojenka, staro nad 50 let, večšo gospodinjstva, ki bo pri meni srečna. Sem nekadilec in nealkoholik zaradi bolezni. Imam dve pokojnini, našo in francosko. Naslov v upravi lista (2354/71).

ZELITE trajen in lep spomin? Prstane in druge zlate izdelke dobite pri Otmariju Zidarju, zlatarju na Gosposki 5, Ljubljana (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

CESTNIKE

Naši dragi mami in stari mami Malči Kerin iz Leskovca 74 pri Krškem Cestitajo za 76. rojstni dan in želijo vse najboljše hčerke Fanike, Milena, Zdenka, zeta Janko in Drago ter vnuki Zdravko, Jani, Metka, Nataša in Tatjana.

OBVESTILA

ŠČETKE ZA LOSCILCE in za sesalce za prah obnovi čiščarstvo Armid, Ljubljana, Tržaška 52.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: Poročila ob 5.00, 6.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 19. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Matematika za prvi razred. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Tatjana Brodnik: Kako dolgo se lahko zanesemo na uradno analizo kaljivosti žita. 12.40 „Cez polja in potoke“. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Človek in zdravje. 18.15 „Signali“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Franca Flereta. 20.00 Slovenski zbori tekmujejo. 20.30 „Top-pops 13“. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 20. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Ferčec: Sestava goveje črede in priraja. 12.40 Po domače z domačimi vižami. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Gremo v kino. 17.50 Z ansambлом Silva Stingla. 18.50 Pogovor s poslušalci. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča. 20.00 „Majda Sepe, Plesni orkester RTV Ljubljana in njihovi gostje“. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 21. NOVEMBRA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Miroslav Novstajević: „Storasti zmaj“. 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Še pomnite, tovariši... Marica Čepe: Vojaška intendantca v Ljubljani. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.30 Nedeljska reportaža. 13.50-15.50 Nedeljsko športno popoldne. 16.30 Humoreska tega toka - M. Schmidt: Ko se Pariz razgalja. 16.50 Z domačimi ansambli. 17.30 Radijska igra - Irena Koren: Nenavadno potovanje gospoda Janačka. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 „V nedeljo zvečer“. 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 22. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Lojze Kastelic: Planirajmo sodobno čebuljo proizvajajo. 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne. 18.15 Ob lahki glasi. 18.35 „Interna 469“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Vilija Petriča. 20.00 Stereofonski operni koncert. 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 23. NOVEMBRA: 8.10 Opera matineja. 9.05 Radijska šola

za srednjo stopnjo - Zgodbe o Titu. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki na naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Jurkovič: Končali smo s pregledi rodovniških kobil. 12.40 Vedri zvoki z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Z ansambлом Atija Sossa. 14.40 „Na poti s kitaro“. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Popoldanski simfonični koncert. 18.15 V terek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s Fantii treh dolin. 20.00 Prodajalna melodij. 21.30 Koncert lahke glasbe. 22.15 Antonin Dvoržak: Melodije za violončelo in klavir.

SREDA, 24. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade radovedneže. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Mileva Kač: Izkusnje posvetovalne službe v varstvu rastlin. 12.40 „Od vasi do vasi“. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Jezikovni pogovori. 18.15 Popevke s slovenskih festivalov. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereostudiju. 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 25. NOVEMBRA: 8.10 Opera matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Franc Grum: Kakovost letos analiziranih vzorcev sira in siraže. 12.40 Pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambлом Silva Stingla. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Koncert po željah poslušalcev. 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Mojmirja Sepeta. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Večer s slovenskim pisateljem Filipom Kalanom. 22.15 Med deli naših skladateljev, ki delujejo v tujini.

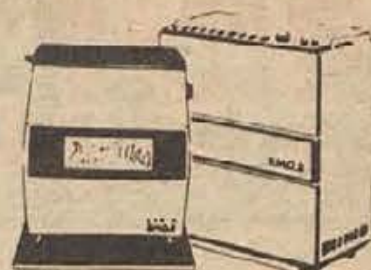
FRIDAY, 26. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Ferčec: Sestava goveje črede in priraja. 12.40 Po domače z domačimi vižami. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Gremo v kino. 17.50 Z ansambлом Silva Stingla. 18.50 Pogovor s poslušalci. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča. 20.00 „Majda Sepe, Plesni orkester RTV Ljubljana in njihovi gostje“. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

SOBOTA, 27. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Ferčec: Sestava goveje črede in priraja. 12.40 Po domače z domačimi vižami. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Gremo v kino. 17.50 Z ansambлом Silva Stingla. 18.50 Pogovor s poslušalci. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča. 20.00 „Majda Sepe, Plesni orkester RTV Ljubljana in njihovi gostje“. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 28. NOVEMBRA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Miroslav Novstajević: „Storasti zmaj“. 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Še pomnite, tovariši... Marica Čepe: Vojaška intendantca v Ljubljani. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.30 Nedeljska reportaža. 13.50-15.50 Nedeljsko športno popoldne. 16.30 Humoreska tega toka - M. Schmidt: Ko se Pariz razgalja. 16.50 Z domačimi ansambli. 17.30 Radijska igra - Irena Koren: Nenavadno potovanje gospoda Janačka. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 „V nedeljo zvečer“. 22.20 Zaplešite z nami.

EMO PEČI

levji delež toplote

ENKRATNA PRILOŽNOST!

EMO NAGRAJUJE MED 8. NOVEMBROM IN KONCEM LETA VSAKEGA KUPCA PEČI NA OLJE EMO-3, EMO-5, EMO-6 ALI EMO-8 Z GARNITURO POSODE. NAGRADA VAS ČAKA V TRGOVINI.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 21. NOVEMBRA
8.55 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bgd) - 9.30 Po domače z ansambлом Maksima Kumra (Lj) - 10.00 Kmetijska oddaja (Bgd) - 10.45 Mozaik (Lj) - 10.50 Otroška matineja: Doktor Dolittle, Svet, v katerem živimo (Lj) - 11.40 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - Športno popoldne (18.00 Boeing - Boeing - ameriški barvni film (Lj) - 19.45 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.35 Stare bajte - humoristična oddaja (Bgd) - 21.25 Videofon (Zg) - 21.40 Športni pregled (JRT) - 22.10 Poročila (Lj)

PONEDELJEK, 22. NOVEMBRA
9.05 Odrpta univerza (Bgd) - 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Nemščina (Zg) - 10.45 Angleščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Nemščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Angleščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Francoščina (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.45 Ključkeve dogodivščine - 8. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Ljudje v soseski (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Mladi za mlade (Skp) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 F. Vidar: Kajnovno znamenje - drama TV Beograd (Lj) - ... Kulturne diagonale (Lj) - ... Poročila (Lj)

TOREK, 23. NOVEMBRA
9.35 TV v šoli (Zg) - 10.40 Ruščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.50 Ruščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Angleščina (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.45 Tik-tak: Narisana barka (Lj) - 18.00 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Stare krčme - Na bregu (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Vzgoja za življenje v dvojci: Ljubezen in odgovornost (Lj) - 19.30 Kuhinjsko orodje (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Odporniška gibanja v filmski upodobitvi: Atentat - češki film (Lj) - 22.15 Glasbeni nohturno - Lovac: Sonata Da Camera in Modo Antico (Lj) - 22.35 Poročila (Lj)

SREDA, 24. NOVEMBRA
8.15 TV v šoli (Zg) - 17.05 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.20) (Bgd) - 17.45

Doktor Dolittle - serijski film (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Po sledih napredka (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Od filma do filma (Lj) - 19.20 Rezerviran čas - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.45 3-2-1 (Lj) - 20.55 M. Uskokovič: Cedomir Ilić - 5. del (Lj) - 21.45 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 25. NOVEMBRA
9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Nemščina (Zg) - 10.45 Angleščina (Zg) - 11.00 Francoščina (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Nemščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Angleščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.45 Tik-tak V gozdu (Lj) - 18.00 Kovačič-Petrič: Rokca na drugem koncu sveta - glasbena pravljica (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Svet, v katerem živimo (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Enkrat v tednu (Lj) - 19.20 Vse življenje v letu dni (Bgd) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 četrtkovi razgledi (Lj) - 21.35 F. Žižek: Napravite mi to deželo spet nemško - I. del (Lj) - 22.35 Poročila (Lj)

PETEK, 26. NOVEMBRA
9.30 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angleščina (Bgd) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bgd) - 16.40 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bgd) - 17.45 I. Suhodolčan: Naočnik in Očalnik - II. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Glasbeni dnevnik (Bgd) - 19.00 Mestece Peyton (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Slavna imena: Jean Gabin v filmu: Zidovi Malapage (Lj) - 21.55 Gala Unicef - I. del (Lj) - 22.45 Poročila (Lj)

SOBOTA, 27. NOVEMBRA
9.35 TV v šoli (do 11.00) (Zg) - 16.30 Košarka Crvena zvezda: Jugoplastika - prenos (Bg, Lj) - 18.00 Po domače (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Mali vitez - serijski film (Lj) - 19.20 Mozaik (Lj) - 19.25 TV kašipot (Lj) - 19.45 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Glasbena križanka (Lj) - 21.25 Filmska burleska: Stan in Olio (Lj) - 21.45 Oddelček S - serijski barvni film (Lj) - 22.35 Poročila (Lj)

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 18. NOVEMBRA: 16.00 do 16.15 - Napoved programa, poročila in turistični napotki. 16.15 do 17.00 - Nove plošče RTB - Aktualnost tedna - Obvestila in reklame. 17.00 do 18.00 - Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 20. NOVEMBRA: 16.00 do 16.30 - Pol ure za pop glasbo. 16.30 do 16.40 - Radijska univerza. 16.40 do 17.00 - Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter melodije za vas. 17.00 do 17.10 - Prehrana zdravega in bolnega človeka. 17.10 do 17.30 - Za naše najmlajše: Pika zabava teto Lavro. 17.30 do 18.00 - Narodnozabavne na valu 192 m.

»Dolenjski list« v vsako družino

NEDELJA, 21. NOVEMBRA: 10.30 - Domače zanimivosti - Razlike so - kako jih odpraviti (ob 3. seji republiške konference ZKS) - Za naše kmetovalce: inž. Jože Grubič - Baterijska reja nesnic - Nedeljski razgovor: Obiskali smo krajevno organizacijo RK Pišce - letošnjega oktobrskega nagradenca - Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.00 do 15.00 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 21. NOVEMBRA: 10.30 - Reklame in oglasi - Po domače - Pravilna prehrana zdravega in bolnega človeka - Zabavna glasba z uganko - Promet in mi - Za vsakogar nekaj - Problematika kmetijstva v sevnjski občini (nadaljevanje) - 12.30 - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I. del - Občinske novice in lokalna poročila - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. del - 13.30 Zaključek oddaje.

SREDA, 24. NOVEMBRA: 16.00 Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Po domače - Pred dnevom republike - Parada starih hitov - Kako ohraniti zdravje v hladnih jesenskih dneh? - Nekaj minut z orkestrom Huga Strasserja - Zaključek oddaje ob 18. uri.

VELIKA NAGRADNA IGRA

sledite

OD 5. NOVEMBRA DALJE V

VELEBLAGOVNICI

IN V

13. PRODAJALNAH TRGOVINE NA MALO

PRI NAKUPU ZA VSAKIH POLNIH 100 din

DOBITE KUPON

NAGRADE:

- BARVNI TV SPREJEMNIK GORENJE
- PRALNI STROJI
- HLADILNIKI
- ŠTEDILNIKI
- MOŠKE IN ŽENSKO OBLEKE i.t.d.

ZATO sledite

VEDNO IN POVSOD

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
CELJE

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

Komu ta plošča preseda?

»Tovariši, sram nas je lahko, da dopuščamo kaj takega...« S temi besedami je poslanec in ravnatelj viniške osemletke Anton Troha že neštetokrat načel razpravo o zdomarjih

silo na kmetijah. Učni uspehi padajo, čeprav naši otroci niso inteligenčno nič manj sposobni kot na primer ljubljanski. Zaradi takih razmer imamo pri nas izreden osip. Polovica otrok ne konča šolanja v osmih letih.

— Pred nedavnim ste izjavili, da imate kar 57 odst. otrok, ki so kakorkoli socialno ogroženi. Kako ste to ugotovili?

— Od 318 otrok je tretjina vozačev iz oddaljenih vasi. Precej jih mora stanovati na Vinici pri tujih ljudeh, ker pozitni prevoz ni mogoč. Med temi otroki so tudi učenci prvih razredov. Dalje imamo četrtino otrok brez staršev, ker so v Nemčiji, in pa precej alkoholizma. V natančnem popisu družin smo šteli za normalne pogoje le to, da živi otrok v popolni družini, kjer ni alkoholizma. Če pa bi upoštevali tudi čezmerno garanje po njivah, ne bi imeli niti enega neogroženega otroka. Človek bi obupal, ko vidi, za kaj vse so prikrajšani otroci samo zato, ker so se slučajno rodili na nerazvitih območjih.

— Za kaj se pravzaprav zavzimate? Kaj bi radi dosegli?

— Točno vemo, kaj hočemo. Ceste, po katerih bo promet varen, da bomo lahko otroke vozili od doma v šolo. Uvesti bi morali podaljšano bivanje v šoli, da bi lahko nudili otrokom pomoč pri učenju. Socialno ogroženim bi morali dati tudi brezplačna kosila. Za kraje, kot so Vinica, Stari trg in Adlešiči, pa ni rešitve iz zaostalosti in izseljevanje se ne bo nehalo, dokler ne bodo dobili ljudje možnost zaslužka doma.

— S katerimi najbolj zgovornimi številkami utemeljujete svoje razprave?

— Iz črnomaljske občine s 17.000 prebivalci je že 1000 občanov v tujini. Izseljujejo se pretežno iz krajev, kjer ni industrije in možnosti za službo. Tako je največ zdomarjev z viniškega, adlešičkega in starotrškega predela. Najmanj iz mesta Črnomelj in Semeča, kjer imajo industrijo. Na viniški šoli imamo 318 otrok, od teh ima ravno četrtina starše v Nemčiji. Otroci, ki ostajajo doma, predstavljajo glavno delovno

Zbori zaradi referenduma

5. in 6. decembra bo na območju komunalne skupnosti za socialno zavarovanje Novo mesto referendum o združitvi skladov delavskega in kmečkoga zdravstvenega zavarovanja. Da bi se ljudje kar najbolje seznanili s predlogom, bo občinska konferenca SZDL Trebnje priredila v 10 krajih občine posebne zборе. V soboto, 20. novembra, bodo ob 18. uri zbori v Veliki Loki, Čatežu, Dol. Nemški vasi in Račjem selu, v nedeljo, 21. novembra, pa ob 7. uri na Trebelnem, Selih — Šumberku, v Sentrupertu, Sentlovrencu in na Mitni. V Mokronogu bo zbor že jutri ob 17. uri.

Pretep zaradi ljubezni

Kaže, da so se 13. novembra okoli 16. ure stepli pri gozdni upravi v Kočevju Cigani le zaradi ljubezni. Cigan Stefan Grm s Trate pri Kočevju je prišel s sinom k Ciganom Hudorovičem v Rožni ulici v Kočevju in zahteval, da mora njegova hči od doma. Hudoroviči so zahtevu očeta Grma zavrnili tako, da je Miha Hudorovič-Kiki mahnil z lopato po rami Stefana Grma mlajšega in mu polomil nekaj kosti. Nato se je začel splošen pretep, ki so ga prekinili miličniki tako, da so odpeljali vročakivneza na postajo milice. J. P.

Cestni (črni) humor

Zdaj, ko je zaradi del na cesti Impolca — Krško promet presusen delno tudi skozi Studence, cesta proti temu kraju že bolj cveti kot običajno. »V stari, gnili Jugoslaviji, ko so ljudje avtomobil komajda poznali, je delal en cestar stalno na tej cesti, zdaj pa ni več nobenega,« so se huddli na seji sveta krajevne skupnosti Studence. Eden izmed članov je jezno moze razvedril z modrostjo, bolje rečeno s črnim humorjem, da je vsaka reč za nekaj dobra in da bi tudi luknje prav prišle, če bi se, recimo, pojavila kaka epidemija in bi jih lahko uporabili — za pokopavanje.

Medvedje spet na pohodu

Deset so jih videli pri Medvednjaku

Pri zaselku Medvednjak v bližini Trave so pred kratkim videli lovci istega dne dve medvedji družini. Prva je štela 6, druga pa 4 medvede. Razen tega so videli še volka.

Lovec Bolte Mohar iz Novega kota je pred kratkim že položil na

dlako kosmatega kralja kočevskih gozdov.

V Dragi smo zvedeli, da je lovec Lojze Pantar videl v snežniškem lovišču štiri medvede, ki so šli zelo blizu njega, vendar ni noben niti poskusil kazati jeze ali bojevitosti.

Nekateri spet trdijo, da je na tem koncu zaradi medvedov manj jelenov, ki so do nedavnega delali veliko škodo. Vendar so drugi prepričani, da jeleni so, vendar se zdaj, jeseni, ko šumi listje pod nogami, lovcom prej umaknejo, preden jih ti lahko vidijo oziroma vzamejo na muho.

Kakor povsod drugod, tako je bilo letos tudi v draganski dolini zelo veliko polhov. J. P.

»Dolenjski list« tribuna bralcev

„Triglav plošča“ (tlačenka), „Sedmero triglavskega jezera“ (jetna pasta, kraca, tincenka 11, domača safalada, jetna klobasa, tlačanka III, tatarski biftek) in nekaj „triglavskih luz“ (razna domača vložena solata) so bile dobro sprejete pri okoli 30-clanski ocenjevalni komisiji „strokovnjakov in potrošnikov“. Druga „Salamia“ je imela že več obiska kot prva in vse kaže, da bo postopoma prerasla v eno izmed priljubljenih turističnih prireditev v Kočevju. (Foto: J. Primc)

Človek živi tudi od klobas

Na zadnji »Salamia« izreden uspeh zaradi odličnih jedi — Posamezni izdelovalci mesarskih in kulinarčnih izdelkov so za tradicionalno Salamia do in reden prikaz njihovih specialitet

„Človek ne živi le od kulture, ampak tudi od klobas,“ je poudaril 5. novembra že kasno zvečer v hotelu PUGLED v Kočevju predsednik komisije za ocenitev kulinarčnih specialitet na letos že drugi „Salamia 71“, sicer pa znanj kulturni delavec, preden je razglasil rezultate „Salamie 71“.

Prvo mesto sta zasedla in prejela diplomu (za strokovnost, praktič-

nost, iznajdljivost, okusnost, lepoto in zabavnost) razstavljalca Drago Podreberšek in mesarski mojster, pobudnik in glavni organizator „Salamia“ (za kar zasluži še posebno priznanje) Ivan Lampe.

„Salamia“ je kočevska posebnost, združena z razstavo mesarskih in kulinarčnih izdelkov, z njihovo pokašnjo in ocenjevanjem, podelitvijo priznanj najboljšim izdelovalcem, družabno prireditvijo in po-

sebnim „kulturno zabavnim“ programom. Na tej prireditvi je bil na programu še praktičen prikaz izdelave tatarskega bifteka.

Posebnost te prireditve je tudi, da je manj uradna in bolj zabavna ter da so nanjo vabljene od delavcev do direktorjev in predsednikov na čelu s samim županom in da vsi bolj ali manj aktivno sodelujejo v „kulturno-zabavnem“ programu.

JOŽE PRIMC

- Uredite si svoje denarne zadeve tako, da vam bo banka kar najbolj pri roki.
- 88 poslovnih enot LJUBLJANSKE BANKE vam nudi hiter, učinkovit in zanesljiv bančni servis!

Ljubljanska banka

pravi naslov za denarne zadeve!

Protesten pohod ali kaj?

Adlešičani so zagrozili, da bodo vkorakali v Črnomelj, če bi res zaradi slabih cest prenehali voziti redni avtobusi

V Adlešičih je resno zavrejo ob novici, objavljeni v časnikih, da namerna podjetje Gorjanci ukiniti prevoze, dokler ceste ne bodo popravljene in varne za promet. To bi pomenilo za ves predel popolno odrezanost od sveta. O tem je tekla beseda tudi na nedavni občinski konferenci SZDL, ko je delegat iz Adlešič izjavil:

„Povem po pravici, da so vaščani pripravljali akcijo. Nekaj sto ljudi je pripravljeno priti v Črnomelj, zasedati ceste in preprečiti promet, če za naš kraj ne bo rešitve pri popravilu cest. Cestno podjetje za vzdrževalna dela ne skrbi prav nič, zato je stanje cest slabše kot v stari Jugoslaviji. Ko se je pred leti krajevna skupnost Adlešič pritožila

na cestno inspekcijo, da je prevoz zaradi jam nemogoč, so poslali komisijo. Veste, kako so delali? Pripeljali so se v službeni mercedesu, obšli cesto Črnomelj-Vinica-Preloka-Adlešič, tam pa pili od 13. do 19. ure v gostilni. Opazovali smo jih, ko so se zvečer peljali po jamasti cesti proti Črnomlju, verjetno niso bili sposobni opravljati svoje službe. V poročilu so namreč napisali: „Cesta je primerna za vožnjo in zadoštuje pogoje!“

Tudi zdaj je občinska skupščina pozvala komisijo oziroma inspekcijo. Če ima še take delovne navade kot pred leti, potem nuj računajo, da se Adlešičani ne bodo več pustili imeti za norca.

R. B.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konferencie SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje
 ● IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jeke, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Šmerdel, Franc Stajdohar in Ivan Živit
 ● UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rja Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Primc, Jože Spilchal, Jožica Tepepec, Ivan Zoran in Alfred Zelenik. Tehnični urednik: Marjan Moškon
 ● IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za izposojstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev (ali ustrezna druga valuta v vrednosti 5 ZDA dolarjev, pri čemer je 56 odst. 10-odstotni popust, ki pa velja samo za tiste, ki pošiljajo naročnino v devizah na naš devizni račun: 321-826-1-32662-10-8-9 ali jo vplačajo v devizah pri upravi lista) ● OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 cifer) 33 din. 1 cm na določeni strani 45 din. 1 cm na l. srednji in zadnji strani lista: 66 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din. vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglaš. in oglaš. v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. I. 1971 — Za oglaš. odgovarja Mirko Vesel ● TEKOCI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 321-8-2 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (065) 21-227 — Nenaročeni rokopišev in fotografij ne vračamo — Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani

Silvestrovanje je namreč blazno važna stvar. Ne toliko zaradi tega, ker pade ravno na Silvestrov god, niti zaradi tega, ker se zamenja datum, pač pa zaradi sijajnih možnosti, ki nam jih ponuja naša družbena stvarnost: smisel je namreč v tem, da

DRUGIČ: Prostor, v katerem bomo slovesno pričakali novo leto, naj bo vsaj v hotelu kategorije „Lux“ ali mondenem zimskošportnem središču, če ne na razkošni jahti našega bogatega prijatelja ali na vročem otoku Indijskega oceana.

preveč pikanten ali če bi računav omaka pri rakcih ne bila ravno prav topla.
 ŠESTIČ: Omeniti velja tudi zabavni spored večera. Za ples mora igrati nekaj orkestror svetovnega slovesa in nekaj prav tako slovitih pevcev, pa če bomo sploh

In najlepše šele pride! Ko se bomo vsi zadovoljni, izčrpani po tej silni zabavi in ginjeni od velikih trenutkov vrnili v pusto sedanost, nam bo ostalo še toliko (kot že rečeno za dva meseca), oh toliko prekrasnih spominov, ki jih bomo lahko z velikim ponosom pripovedovali v še večjo zavist utopljenim vsem tistim, ki niso upoštevali naših nasvetov.

Prav v tem pa je prava nadgradnja duhovne sreče, če rečem bolj po domače — prava zabava. Mislim, da za ta drugi del silvestrovanja posebna navodila niso potrebna — to boste že znali izpeljati... M. MOŠKON

P. S. Če si je morda kdo silvestrovanje drugače zamislil: kar doma, s sodčkom vina in pol pečenega prasca v družbi starih prijateljev, ki znajo zapeti komaj kakšno narodno vižo — potem, naj ga to preveč ne peklj; takih starokopitnežev je tudi še nekaj. Bog se jih usmili! Naši nasveti pa so za tiste, ki gredo s časom v korak, ki zavestno grade socialistično potrošniško družbo svetle prihodnosti, ki vsak čas vedo, kje jim je mesto!

KAKO BOMO SILVESTROVALI

bomo spet lahko pokazali, kdo pri nas kaj pomeni, koliko bujne malomeščanske fantazije pri izbiri lokala in toaleta si je privzgojil skratka, koliko denarja lahko zafrika za ta „usodni trenutek...“

Za sodobno silvestrovanje je zlasti odločilno, kako se bomo zabavali. Ker si marsikdo še vedno ni na jasnem, kaj je prava zabava, si osvežimo spomin s spiskom, v katerem je naštet vse, kar je nujno za dobro voljo in razpoloženje!

PRVIČ: Izberimo si kraj za silvestrovanje nekje daleč od doma, tako daleč, da se bomo do tja peljali vsaj osem ur z avtomobilom, če že ne z letalom.

TRETIČ: Temu primerna naj bo tudi naša toaleta (večerna obleka), ki si jo bomo dali krojiti samo za to priložnost. Morda je že pozno za res dragocen nakit, vendar je na dan republike še čas skočiti v Trst ali Benetke in kupiti kakšno malenkost za nekaj sto tisoč lir.

ČETRTIČ: Dogovorimo se, da bomo ta večer pili samo šampanjec istega letnika, ki mora biti iz najuglednejšega francoskega revirja ali vsaj iz Kalifornije.

PETIČ: Pridržimo si pravico, da bomo še najmanj dva meseca po novem letu obrekovali prireditelja ali gostitelja silvestrovanja, če bi bil na primer tatarski biftek iz novoletnega menija za las